

Tartalomjegyzék

1.	Az intézmény adatai	3
2.	Az intézmény feladatai.....	3
2.1	Szervezeti felépítés	5
3.	A JEB tevékenységének célja	6
3.1	A Központi szervezeti egység feladata.....	7
3.2	Bölcsődék feladata (alapellátás)	8
3.2.1	Bölcsődei felvétel	9
3.2.2	Ellátás megkezdése	13
3.2.3	A bölcsődei élet megszervezésének szempontjai.....	13
3.2.4	Az ellátás megszűnése.....	15
3.2.5	Térítési díj	16
3.3	Önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatások.....	18
3.3.1	Térítésmentes önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatások.....	18
3.3.1.1	Egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatások.....	18
3.3.1.1.1	Játszóház, - családi délután	18
3.3.1.1.2	Fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése .	18
3.3.1.1.3	Prevenációs fejlesztő programok	18
3.3.1.1.4	Pszichológus tanácsadás.....	18
3.3.1.1.5	Integrált szülő- csecsemő/kisgyermek konzultáció, tanácsadás.....	19
3.3.1.1.6	Gyógypedagógiai és korai fejlesztés	19
3.3.1.1.7	Otthoni gyermekgondozás	19
3.3.1.1.8	Biztos Kezdet Gyerekház	20
3.3.1.2	Egyéb szolgáltatás	21
3.3.1.2.1	Népkonyha élelmezése.....	21
3.3.1.2.2	Idősek Átmeneti Otthona élelmezése.....	21
3.3.1.2.3	Szakképzés	21
3.3.1.2.4	JÁSZER	21
3.3.2	Térítésidő köteles önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatás	23
3.3.2.1	Időszakos gyermekfelügyelet	23
4.	Bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	24
5.	Kisgyermeknevelővel szembeni elvárások	24
6.	Bölcsődei élet mindennapjai	24
6.1	Gondozás	25

6.2	Nevelés	27
6.3	A szakmai munkát segítő projektjeink	28
6.4	Ünnepek, hagyományok	28
7.	A JEB szervezeti egységeinek kapcsolata.....	29
8.	Jogok és érdekvédelem.....	29
9.	A gyermekekkel kapcsolatos bölcsődei dokumentáció.....	30
10.	A JEB szolgáltatásairól szóló tájékoztatás módja	31
11.	Bölcsődéink sajátosságait tartalmazó egyéni szakmai programok	32
11.1	Mini-Manó Bölcsőde	33
11.2	Babóca Bölcsőde	47
11.3	Játékvár Bölcsőde	62
11.4	Gyermekkert Bölcsőde	74
11.5	Fecsegő-tipegők Bölcsőde.....	95
11.6	Tücsök-lak Bölcsőde	104
11.7.	Katica Bölcsőde	113
11.8.	Biztos Kezdet Gyerekház.....	124
12.	Mellékletek.....	128

1. Az intézmény adatai

Megnevezése: Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (továbbiakban: JEB)

Rövidített megnevezése: JEB

Székhelye: 1082 Budapest, Baross u. 112.

Levelezési címe: 1082 Budapest, Baross u. 112.

Telefonszáma: 210-9188; Telefon/Fax száma: 303-1767

E-mail címe: jeb@bolcsode-bp08.hu

honlap: www.bolcsode-bp08.hu

OM azonosító: 880013

Létrehozásáról rendelkező határozat: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 392/1994. (X. 11.) számú határozata.

Az alapítás időpontja: 1994.

Alapító szerve: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete (1082 Budapest, Baross u. 63-67.)

2. Az intézmény feladatai

A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

889110 Bölcsődei ellátás

A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti megjelölése:

kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
041232	Start-munka program – Téli közfoglalkoztatás
041233	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
104031	Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása
104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
104036	Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben
104044	Biztos Kezdet Gyerekház

Fenti tevékenységeket a tagintézmények a JEB komplexitásának megfelelően egymásnak mellérendelten végzik.

A JEB tevékenysége során a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (továbbiakban: Fenntartó) által meghatározott kötelezően ellátandó alap és önként vállalt feladatok ellátását végzi.

A Bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára, az alábbi szakmai jogszabályok szerint:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.),
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: 15/1998. (IV.30.) NM rendelet),

- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet
- a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti alapellátások helyi szabályairól szóló 10/2015. (III.01.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban ÖR),
- a személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjairól szóló 56/2017. (XII.20.) önkormányzati rendelet szabályozza.

Az intézmény típusa: A Gyvt. VI.fejezete alapján gyermekjóléti alapellátás, gyermekek napközbeni ellátásán belül bölcsőde.

A JEB a hatáskörébe tartozó, jogszabályban meghatározott gyermekjóléti alapellátás tevékenységeit illetékességi területén látja el.

Illetékessége:

- Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat közigazgatási területe, továbbá a Gyvt. 94. § (5a)bekezdése alapján biztosítjuk a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 25%-a erejéig, a bölcsőde ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is, amennyiben a kerületi igényeket biztosítani tudjuk.

Ellátandó célcsoport és az ellátási terület jellemzői

Józsefvárost északnyugatról Budapest VII. kerülete, északról Budapest XIV. kerülete, keletről Budapest X. kerülete, délnyugatról Budapest IX. kerülete, végül nyugatról Budapest V. kerülete határolja. 2012-ben a Fővárosi Közgyűlés rendeletében 11 részre osztotta a kerületet.

2001-ben a kerület lakossága 81 787 fő volt, 73 388 fő (94,07%) magyar, 2771 fő (3,55%) cigány, 659 fő (0,85%) német, 443 fő (0,57%) kínai, 223 fő (0,29%) román, 112 fő (0,14%) arab nemzetiségűnek vallotta magát. (forrás: KSH népszámlálási adatok 2001.)

2011-ben a kerület lakossága 76 250 fő volt, 58 750 fő (86,61%) magyar, 3050 fő (4,5%) cigány, 998 fő (1,47%) német, 622 fő (0,92%) román, 547 fő (0,81%) kínai, 301 fő (0,44%) arab nemzetiségűnek vallotta magát. (forrás: KSH népszámlálási adatok 2011.)

2017 évben a lakosság száma 76.152 fő volt. (forrás: KSH népszámlálási adatok 2018.)

2001 óta Budapesten összesen mintegy 82 ezer lakás épült, és több mint 8 ezer szűnt meg.

A budapesti lakások mintegy 33 százaléka 1945 előtt, 40 százaléka 1946 és 1980 között, 29 százaléka pedig 1981 után épült.

A 40 m²-nél kisebb lakások aránya a városmagot alkotó kerületek közül a VII. és a VIII. kerületben volt a legmagasabb, 33 százalék.

Az egyszobás lakások átlag feletti aránya főként a városmagot alkotó kerületekre jellemző; a VII. és a VIII. kerületben 36 százalék, és a többi kerületben is 21 és 29 százalék között szóródott.

A lakások felszereltsége, komfortossága a lakás nagyságával és a szobák számával is szoros összefüggést mutat. A nagyobb lakások lényegesen jobb ellátottságúak, azaz a szobák számával együtt emelkedik azok felszereltségi szintje is.

Józsefváros város részei között különbségek mutatkoznak a lakhatási helyzet, az iskolai végzettség, a jövedelmi helyzet arányaiban. Ennek megfelelően a bölcsődei szolgáltatásokat igénybevevő családok szociális helyzete is különböző.

Az utóbbi években jelentős város rehabilitációs programok indultak, de sok területre még mindig a korszerűtlen, alacsony minőségű lakások jellemzőek.

A Józsefvárosban élő gyermekek és családok szociális helyzete összefügg a lakás minőségével, amelyben élnek. A gyengébb minőségű, komfort nélküli lakásokban laknak a rosszabb szociális helyzetű, általában alacsony iskolai végzettségű emberek. Köztük magas a munkanélküliek aránya, akik segélyből, alkalmi munkákból élnek. Ezekben a családokban magasabb a mentális, pszichiátriai megbetegedés, amely jelentős rizikófaktor a gyermekek fejlődésében.

A kerületben a hátrányos helyzetű gyermekek aránya magas, 37-38%. A halmozottan hátrányos gyermekek aránya 14-15%, a sajátos nevelési igényű és részképesség-zavaros gyermekek aránya pedig 7%. (forrás: Szociális Szolgáltatási Konceptió 2009. évi felülvizsgálata)

A három éves kor alatti gyermekek egészséges fejlődésének, alapellátásban való segítésének egyetlen módja a jó minőségű napközbeni ellátást biztosító intézményi elhelyezés.

A demográfiai mutatókon túl az alábbi tényezők is hatással vannak a jelentkező igényekre:

- A kerületben zajló életminőséget javító beruházások, a Szigony-Corvin projekt során megújult Corvin-negyed, a kerületi szolgálati lakás program, stb. ide vonzza a fiatal családokat, mely hatással van/lesz a 0-3 éves korú gyermekek számának növekedésére.
- Az állami lakástámogatást (CSOK) a családok a vállalt gyermekekre kapják, így vélhetően nőni fog a vállalt születek száma.
- Bevezetésre került a GYED extra, mely a szülők részére – a kisgyermek 1 éves korától – lehetőséget nyújt, hogy a GYED mellett is dolgozhassanak.
- 2016. január 1. napjától a GYED extra módosítása, mely már a gyermek 6 hónapos korától lehetővé teszi a szülő számára az aktív munkavállalást a TB ellátás mellett, ami újra emelni fogja a bölcsődei felvételi kérelmek számát.
- A nyugdíjkorhatár megemelésével csökkent a nyugdíjas nagyszülők száma, akik a kisgyermek napközbeni ellátását a családon belül tudnák vállalni.
- A VIII. kerület határain kívül élő, de Józsefvárosban dolgozó szülők közül is egyre többen szeretnék gyermekeiket a JEB bölcsődéiben elhelyezni.
- 2013. évben megszüntetésre kerültek a sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI) számára biztosított fővárosi intézmények. Ettől kezdve az SNI gyermekek fejlesztését a kerületi pedagógiai szakszolgálat a gondozását-nevelését a kerületi bölcsődei alapellátás biztosítja. Ez jogszabályban meghatározottak alapján kihat a normál férőhelyszám kihasználására (kevesebb normál szükségletű gyermek helyezhető el egy csoportban).
- A 2015. szeptember 1. napjától bevezetésre került – bölcsődében napi négyeszeri – ingyenes étkeztetés is kihatással lehet a bölcsődei felvételi kérelmek számának növekedésére.

Az ellátási terület jellemzőit figyelembe véve szükséges a JEB szakmailag átgondolt, magas színvonalú szolgáltatásainak biztosítása, amely nem csak a három év alatti gyermekekre, hanem különböző programjaival az őket körülvevő családokra is koncentrál.

2.1 Szervezeti felépítés

JEB székhely

- 1082 Budapest, Baross u. 112. Központi szervezeti egység

Telephelyek-tagintézmények

- 1083 Budapest, Baross u. 103/A.	Mini-Manó Bölcsőde	férőhely: 75 fő
- 1083 Budapest, Baross u. 117.	Babóca Bölcsőde	férőhely: 75 fő
- 1085 Budapest, Horánszky u. 21.	Játékvár Bölcsőde	férőhely: 74 fő
- 1082 Budapest, Nagy Templom u. 3.	Gyermekkert Bölcsőde	férőhely: 72 fő
- 1087 Budapest, Százados út 1.	Fecsegő-tipegők Bölcsőde	férőhely: 50 fő
- 1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 19.	Tücsök-lak Bölcsőde	férőhely: 74 fő
- 1089 Budapest, Vajda Péter u. 37.	Katica Bölcsőde	férőhely: 72 fő
- 1087 Budapest, Kerepesi út 29/A.	- Főzőkonyha	
- 1083 Budapest, Szigetvári u. 1.	Biztos Kezdet Gyerekház	
- <u>1086 Budapest, Koszorú u. 15.</u>	- Biztos kezdet Gyerekház játszóudvar	

3. A JEB tevékenységének célja

Az illetékességi területen a lakó- illetve tartózkodási hellyel rendelkező családban élő három éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésüknek segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével, a Gyvt. 41.§ (1) bekezdése alapján:

„A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felsőoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik.”

Alapellátás

A JEB a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését napközbeni, gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítja napos bölcsődei szolgáltatásként 7 Bölcsődében.

Alapellátáson túli szolgáltatások/önként vállalt feladatok

A JEB az alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segíti a családokat.

Térítésmentesen:

- egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatás:
  - játszóház, családi délután,
  - fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése,
  - prevenciós fejlesztő programok,
  - pszichológus tanácsadás,
  - integrált szülő- csecsemő/kisgyermek konzultáció, tanácsadás,

- gyógypedagógiai és korai fejlesztés,
  - otthoni gyermekgondozás,
  - Biztos Kezdet Gyerekház.
- egyéb szolgáltatás
- Népkonyha élelmezése
  - Idősek Átmeneti Otthona **lakóinak**élelmezése
  - Szakképzés
  - JÁSZER

Térítési díj ellenében:

- egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatás:
  - időszakos gyermekfelügyelet (a felmerülő igényeknek megfelelően a JEB Bölcsődéiben)

A JEB minőségpolitikája

Intézményünk a kisgyermekek igényeit tartja szem előtt, az ő érdekeiket szolgálja.

Minőségpolitikánk megvalósításával az intézményi gondozó illetve nevelőmunka stabilitását, kiegyensúlyozottságát és színvonalasságát szeretnénk elérni.

Intézményünk kinyilvánítja, hogy szolgáltatásaink minőségének fejlesztése minden dolgozó személyes felelőssége.

Minőségpolitikánk a folyamatos fejlesztés elkötelezettségét hordozza magában.

3.1 A Központi szervezeti egység feladata

A JEB központi irányítása. Többek között:

- központi beszerzések lebonyolítása, munkaügyi és gazdasági ügyintézés,
- karbantartó csoport irányítása,
- szakdolgozók képzésének, továbbképzésének felügyelete,
- a bölcsődei elhelyezést kérelmező gyermekek előjegyzése, felvétele,
- a Bölcsődék irányítása, működtetése, ellenőrzése,
- az otthoni gyermekgondozás szervezése, működtetése és ellenőrzése,
- a Biztos Kezdet Gyerekház irányítása, működtetése, ellenőrzése,
- fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök, játékok kölcsönzési lehetőségének biztosítása.

Központi szervezeti egység nyitvatartása:

Hétfő:	08.00 – 18.00
Kedd:	08.00 – 16.00
Szerda:	08.00 – 16.00
Csütörtök:	08.00 – 16.00
Péntek:	08.00 – 14.00

Ügyfélfogadás:

Hétfő:	13.00 - 16.00
Szerda:	09.00 – 15.00

3.2 Bölcsődék feladata (alapellátás)

Bölcsődéink a három éven aluli gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátásként, a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan biztosít szolgáltatásokat.

A Gyvt. 42. § (1) bekezdése alapján „*bölcsődei ellátás keretében a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.*”

A Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése alapján „*ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-éig.*”

A Gyvt. 42/A. § (1) bekezdése értelmében „*bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig, b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén annak az évnél az augusztus 31. napjáig, amelyben a hatodik életévét betölti, vagy c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig, cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.*

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.”

A Gyvt. 42. § (3) bekezdése szerint „*Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.*”

A Gyvt. 42/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján „*bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható a sajátos nevelési igényű gyermek esetén annak az évnél az augusztus 31. napjáig, amelyben a hatodik életévét betölti.*”

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 35. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében „*Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a) bölcsődében és mini bölcsődében – az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján – az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.*”

Sajátos nevelési igény (SNI)

A Tücsök-lak Bölcsőde tagintézmény biztosítja a SNI gyermekek gondozását, nevelését. Annak a csoportnak a létszámát, amelyben sajátos nevelési igényű gyermeket nevelnek a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 46. § (1) és (3) bekezdése határozza meg.

A sajátos nevelési igényű gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján 3 hónap próbaidőre biztosítunk bölcsődei szolgáltatást. A próbaidő letelte után a bölcsődei szolgáltatásrendelemben meghatározott szakmai csoport jegyzőkönyvbe foglalt véleménye alapján folytatható, melyről új megállapodás készül.

Amennyiben bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermek esetén utólagosan kerül igazolásra a sajátos nevelési igény, a pedagógiai szakszolgálat által kiadott szakvélemény bemutatása után kerül sor a 3 hónapos próbaidőre történő írásos megállapodás megkötésére a gyermek törvényes képviselőjével.

A Bölcsődék a napi nyitvatartási időn belül biztosítják a gyermek nevelését, gondozását. Alapfeladatként nyújtott ellátás esetén a gyermek bölcsődei gondozási ideje a napi tizenkét órát nem haladhatja meg.

A telephelyek-tagintézmények nyitva tartása:

Hétfő:	06.00 – 18.00
Kedd:	06.00 – 18.00
Szerda:	06.00 – 18.00
Csütörtök:	06.00 – 18.00
Péntek:	06.00 – 18.00

A 1087 Budapest, Kerepesi út 29/a. szám alatti Főzőkonyha (Százados út 1. szám alatti Bölcsődéhez tartozó egység) működési rendje egész évben folyamatos (365 nap/év), így biztosítja a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ Ezüstfenyő Gondozóház ellátottai részére is az étkezést.

Nyitva tartása hétfőtől – péntekig 06.00-15.30, szombat – vasárnap 08.00-14.00 óra között.

A Gyvt. 42.§ (5) bekezdésének megfelelően a bölcsődei nevelési év szeptember 01. napjától következő év augusztus 31. napjáig tart.

A bölcsődék nyári nyitvatartási rendjét a Gyvt. 43. § (4) bekezdése alapján a fenntartó hagyja jóvá.

3.2.1 Bölcsődei felvétel

A kerületi bölcsődékbe olyan kisgyermek vehető fel (20 hetes kortól 3 éves korig), aki a Budapest VIII. kerület közigazgatási területén él, és bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel (lakcímmel) rendelkezik.

A bölcsődei nevelés, gondozás igénybevétele a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére indul.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 42. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően:

„(1) A gyermek bölcsődébe és mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

a) a körzeti védőnő,

b) a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,

c) a család- és gyermekjóléti szolgálat,

d) a gyámhatóság

is kezdeményezheti.”

A kérelem benyújtásakor történik a tájékoztatás az ellátás igénybevételének feltételeiről, az ellátás tartamáról, a fizetendő térítési díjról, a panaszjog gyakorlásának módjáról.

A kérelmezőnek az intézményben vezetett törvény által meghatározott nyilvántartásokhoz kötelessége adatokat szolgáltatnia.

A Gyvt. 43. § (3) bekezdése alapján „A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

- a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -
- aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- b) a védelembe vett gyermeket.”

Nem gondozható bölcsődében a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a házi gyermekorvos igazolása alapján ez az állapot fenn áll.

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék tagintézményeibe valószemélyes jelentkezés esetén a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék Baross utca 112. szám alatti központi irodájában történik az igénybejelentés, jelentkezés az alábbi időpontokban:

ügyfélfogadási idő:

- hétfői napon: 13.00-16.00 között
- szerdai napon: 09.00-15.00 között
- pénteki napon: 09.00-12.00 között

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődékbe elektronikus úton is leadható jelentkezés. Ebben az esetben a jelentkezéshez szükséges dokumentumokat fényképezve vagy szkennelve e-mailen szükséges elküldeni a jelentkezés@bolcsode-bp08.hu címre. Az elektronikus jelentkezés egyenértékű a személyes úton leadott jelentkezéssel. Az intézményvezető az elektronikus úton megküldött igazolások éskérelem alapján állapítja meg a jogosultsági- és előnyben részesítési feltételeket. Az elektronikus jelentkezéssel kapcsolatos Adatvédelmi tájékoztató elérhető a honlapon.

A felvételhez és beiratkozáshoz szükséges nyomtatványok a honlapról letölthetők.

A bölcsődei felvételi eljárás

A JEB tagintézményeibe a gyermekek előjegyzése és a férőhely biztosítása a Központi Szervezeti Egységnél történik. Amennyiben a szülő, törvényes képviselő a gyermek elhelyezését 30 napon túl kéri - és benyújtja a szükséges igazolásokat - a gyermek előjegyzésbe vétele megtörténik. Amennyiben a szülő, törvényes képviselő a gyermek elhelyezését 30 napon belül kéri - és fennállnak a szükséges feltételek - döntés születik a férőhely biztosításáról.

A bölcsődei felvételi kérelem benyújtására egész évben lehetőség van, de legkorábban a kért időpont előtt 3 hónappal adható be. Ez alól kivétel a Jelentkezési hét, amikor a külön meghirdetett időponttól kezdődően adható le adott év szeptemberére a kérelem.

A JEB-nél nincs területi illetékesség, a szülők az üres bölcsődei férőhelyek függvényében választhatnak a bölcsődék közül. A férőhely biztosításáról az intézményvezető dönt a sajátos nevelési igényeknek és az előnyben részesítési indokoknak megfelelően, figyelembe véve a szülő által megjelölt tagintézményt.

A felvételi eljárás során, a férőhelyről való döntés előtt kivizsgálásra kerül:

- a jogosultsági feltételek megléte,
- az előnyben részesítési okok fennállása,
- a sajátos nevelési igények fennállása (szakvélemény megléte),
- a felvételi kérelem beadásának ideje.

A felvételi kérelmek elbírálásának szempontjai:

- a) az üres férőhelyek száma,
- b) jogosultsági feltételek fennállása,
- c) a gyermek a VIII. kerületben lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik,
- d) elhelyezés sürgőssége, krízis jellege,
- e) speciális ellátási igények,
- f) előnyben részesítendő-e a gyermek.

A jogosultsági feltételek vizsgálata

Bölcsődei ellátást biztosítunk azon a gyermek számára, igazodva a szülők, törvényes képviselők munkarendjéhez, akik napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni az alábbi indokok miatt

- a szülők, törvényes képviselők munkavégzése,
- a szülők, törvényes képviselők munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvétele,
- a szülők, törvényes képviselők nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvétele,
- a szülők betegsége miatt,
- valamint egyéb ok miatt.

Egyéb okok miatt azon gyermekek számára biztosítjuk a bölcsődei ellátást:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

Előnyben részesítési okok

A bölcsődei felvétel során előnyben részesítjük:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- a védelembe vett gyermeket.

A bölcsődei felvétel során továbbá előnyben részesítjük azon gyermekeket, akikre vonatkozóan jelzőrendszeri tagtól érkezik javaslat vagy jelzés, az alábbiak tekintetében:

- a gyermek egészségi állapotára, vagy fejlődésére vonatkozóan,
- a gyermek és családja szociális helyzetére vonatkozóan,
- a család krízishelyzetére vonatkozóan.

A jogosultsági feltételek, sajátos nevelési igények és előnyben részesítési okok vizsgálata a felvételi kérelem benyújtásakor történik. Ha a szülő, törvényes képviselő által benyújtott felvételi kérelem benyújtásához szükséges jogosultsági feltételt vagy előnyben részesítési

okot igazoló irat hiányzik, 30 napos határidővel van lehetőség a pótlásra. Amennyiben a szülő, törvényes képviselő a hiánypótlási határidőn belül nem csatolja a szükséges iratokat és nem kéri a határidő meghosszabbítását, a felvételi kérelem törlésre kerül. Amennyiben nincs elegendő szabad férőhely és azonos előnyben-részesítési indokok állnak fenn, a felvételi kérelem beadásának ideje határozza meg, melyik gyermek vehető fel az adott férőhelyre.

A férőhely biztosítása után, de még a bölcsődei ellátás megkezdése előtt az intézményvezető a szülővel, törvényes képviselővel írásbeli megállapodást köt. A megállapodást a választott-kijelölt bölcsőde vezetője készíti elő.

A megállapodás két féle lehet, mely minden esetben határozott időtartamú, a fennálló jogosultsági feltételek szerint:

- Megállapodás: minden év október 31. napjáig szól, ha a szülők, törvényes képviselők igazolják munkavégzésüket,
- Rövid idejű megállapodás: három hónapos időtartamra szól, ha a szülők, törvényes képviselők nem csatolják a GYED mellettimunkavégzésből származó jövedelemigazolásukat, a gyermek fejlődése érdekében vagy szociális életkörülményei miatt állandó napközbeni ellátásra van szüksége. Ezeket az okokat is szükséges igazolni, nem elegendő a szülő kérelme/nyilatkozata.

A JEB a megállapodásokat minden év októberében felülvizsgálja, amely kiterjed a jogosultsági feltételek fennállására, valamint a szülő által fizetendő térítési díjak felülvizsgálatára is.

A JEB a rövid idejű megállapodásokat három havonta felülvizsgálja.

A felülvizsgálat eredményének megfelelően a megállapodások meghosszabbításra, módosításra vagy megszüntetésre kerülnek.

A megállapodások személyi térítési díjra vonatkozó felülvizsgálatát a szülők, törvényes képviselők bármikor kezdeményezhetik, életkörülményeik, jövedelmi helyzetük változása alapján.

A bölcsődei felvételi eljárás és a bölcsődei jogviszony létrejöttének és felülvizsgálatának folyamata

1) A felvételi eljárás első szakasza a JEB székhelyén történik

- Felvételi kérelem benyújtása, elektronikusan, vagy személyesen ügyfélfogadási időben.
- A jogosultsági feltételek, sajátos nevelési igények, előnyben részesítési feltételek vizsgálata.
- Szükség esetén hiánypótlás.
- Döntés a férőhely biztosításáról.

2) A felvételi eljárás második szakasza

- A férőhely biztosításáról szóló értesítő átvétele (JEB székhelyén/postai úton, elektronikusan).
- Szülő kapcsolatfelvétele a bölcsőde vezetőjével.
- A megállapodáshoz szükséges igazolások benyújtása (bölcsődében).
- A megállapodás előkészítése a bölcsőde vezetője által.
- A megállapodás ellenőrzése a kijelölt munkatárs által (JEB székhelyén).
- A megállapodás aláírása a szülő által (bölcsődében).
- A megállapodás aláírása az intézményvezető által (JEB székhelyén).

3) A bölcsődei jogviszony létrejötte

- Az aláírt megállapodással létrejön a bölcsődei ellátásra irányuló jogviszony, a gyermek részt vehet a bölcsődei ellátásban.

4) A bölcsődei jogviszony felülvizsgálata

- A rövid idejű megállapodások felülvizsgálata.

- A rendes felülvizsgálat minden év októberében.

- Módosítás esetén elvégzett felülvizsgálat (a szülők, törvényes képviselők által életkörülményeik, jövedelmi helyzetük változása alapján kezdeményezett).

5) A felülvizsgálat eredménye lehet:

- a megállapodás és a bölcsődei jogviszony meghosszabbítása,

- a megállapodás módosítása,

- a térítési díjak módosítása,

- a megállapodás és bölcsődei jogviszony megszüntetése.

A bölcsődei felvételi eljárás és a bölcsődei jogviszony létrejöttének és felülvizsgálatának folyamat ábráját a JEB Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Gyermek beíratása: a választott bölcsőde bölcsődevezetőjével egyeztetett időpontban.

3.2.2 Ellátás megkezdése

A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a bölcsődei nevelés, gondozás feltételeit, a törvényes képviselővel történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, megfelelő textíliát és bútort, megfelelő játékokat és a szabadban tartózkodás feltételeit. Biztosítjuk a bölcsődékben gondozott gyermekek életkorának megfelelő egészséges táplálkozást. Az ellátást a beszoktatással kezdenek meg a gyermekek.

3.2.3 A bölcsődei élet megszervezésének szempontjai

Kapcsolattartás a szülőkkel, törvényes képviselővel

A bölcsődei nevelés-gondozás akkor lehet sikeres, ha a család és a bölcsőde kapcsolata jó. Egyenrangú partnerként közös a cél, a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése. Fontos a napi kapcsolattartás, a felmerülő nehézségek megbeszélése. Amennyiben a szülő igényli lehetősége van nevelési tanácsadásra.

Kapcsolattartás formái:

- családlátogatás,
- beszoktatás,
- szülői értekezlet,
- szülő csoportos beszélgetések,
- fejlődési és üzenő füzet,
- nyílt napok,
- szervezett családi programok,
- a szülő kérésére megfigyelési lehetőség biztosítása a csoportszobában.

Családlátogatás

Célja a gyermek otthoni környezetének, a családnak és hagyományaiknak megismerése.

A beszélgetés meghittebb környezetben zajlik, a szülő elmondhatja gyermeke életviteli szokásait.

A kisgyermeknevelő elmondhatja, hogy milyen értékeket képvisel a bölcsőde és a bölcsőde életet, mindennapjait is bemutathatja.

A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, előfordul, hogy a családlátogatásra nem kerül sor, mert a szülők elzárkóznak előle. Ezt tiszteletben tartva elfogadjuk a szülők erre irányú kérését.

Beszoktatás (adaptáció)

A biztonságot jelentő szülői jelenlét és a már megismert kisgyermeknevelő/kisgyermeknevelők biztosíthatják az új környezet elfogadását.

A kisgyermeknevelő és gyermek között kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket a bölcsődei életbe való beilleszkedésben. Ez az időszak a szülő számára is fontos, mert megtapasztalja, hogy gyermekét elfogadják, szükség esetén segítik a különböző tevékenységekben, türelemmel támogatják, fejlesztik, és ugyanolyan gondozásban részesül, mint a többi gyermek.

A javasolt beszoktatási idő kb. 2 hét, fontos a fokozatosság, a gyermek igényeihez való alkalmazkodás. A beszoktatás az első héten a szülővel, a második héten a szülő állandó jelenléte nélkül, de fokozatosan emelt idővel történik.

A beszoktatási időszak beszoktatási terv alapján zajlik.

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer

Ez a módszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A kisgyermeknevelőhöz tartozik a csoportban lévő gyermekek egy része, ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a fejlődési naplóját, törzslapját. Amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van idejüket elsősorban a „saját” gyermek gondozására, nevelésére fordítják, így több figyelem jut minden gyermekre, az egyéni igényekre, egyénileg átsegítve a gyermeket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46.§ (1)-(3) bekezdései határozzák meg.

„(1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

a) egy bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tizenegy gyermek,

b) egy bölcsődei csoportban kettő sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.”

A Tücsök-lak Bölcsőde tagintézményében az SNI gyermekek nevelését, gondozását egy 6 fős csoportban biztosítjuk egy gondozási egységen belül egy egészséges gyermekcsoporttal. A további SNI gyermeknek a többi csoportban biztosítunk ellátást figyelembe véve a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 46. §-ban előírtakat.

Napirend

A gyermekek igényeinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozást biztosítja a jól szervezett és rugalmas napirend. A csoport életének áttekinthetősége, belső nyugalmanak biztosítása a cél. A napirend mindig függ a gyermekek életkorától, fejlettségüktől, befolyásolják az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és a bölcsőde nyitva tartása. Kialakításánál figyelembe kell venni a kisgyermeknevelők, kisegítő személyzet munkájának összehangolását, a gyermekek otthoni életritmusának lehetőség szerinti figyelembevételével.

3.2.4 Az ellátás megszűnése

A bölcsődei ellátás megszűnésének és megszüntetésének esetei

A Gyvt. 37/A. § (1) bekezdése alapján a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnik

- a) határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve meghosszabbított időtartam - leteltével,
- b) a jogosultsági feltételek megszűnésével.

A Gyvt. 37/A. § (2) bekezdése értelmében az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

A Gyvt. 37/A. § (3) bekezdése szerint az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

A Gyvt. 37/A. § (4) bekezdése alapján az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult, illetve törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz (Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat cím: 1082 Budapest, Baross utca 65-67.) fordulhat.

Amennyiben a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét, az ellátás az intézményvezető által megszüntetésre kerül.

Az ÖKR 30/A. §(2) bekezdése alapján a megállapodást az intézményvezető írásos indoklással felmondhatja, ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítési díjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

Az ÖKR 30/A. § (3) bekezdése alapján a megállapodás felmondása esetén a felmondási idő 15 nap.

Amennyiben a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolatlanul nem veszi igénybe, az a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának (bölcsődei ellátás) megszüntetését vonhatja maga után. Az

ismételt indokolatlan hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül. Indokolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre, hogy igazolja a gyermek távollétét. Amennyiben erre a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonyát az intézményvezető megszünteti.

3.2.5 Térítési díj

A Gyvt.146. § (1) bekezdése alapján a bölcsődében térítési díjat kell fizetni.

A Gyvt. 147. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön kell meghatározni a gyermek

- étkeztetésére,
- gondozására (gondozás: nevelés, nappali felügyelet, foglalkozás).

A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 56/2017. (XII. 20.)önkormányzati rendelete (ÖR) szabályozza.

A Gyvt. 150. § (3) bekezdés b) pontja értelmében – bölcsőde esetén, ha a Fenntartó a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés mellett a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásra is megállapít személyi térítési díjat – a személyi térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem 25%-át, ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben esetén –, 20%-át.

A személyi térítési díj összegét az intézményvezető állapítja meg.

A térítési díj (étkezési díj és gondozási díj) befizetés a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet szabályozása alapjántörténik. A gyermekétkeztetés és a gondozás személyi térítési díját előre egy havi időtartamra kell kifizetni, mely minden hónapban egy előre meghatározott napon történik, melynek konkrét időpontjáról a szülők előzetesen írásos tájékoztatást kapnak. Minden hónapban egy alkalommal lehetőség van pótbefizetésre.

A személyi térítési díjak (étkezési díj és gondozási díj) befizetésének két módjátbiztosítja a JEB.

- Készpénzes fizetés: előre meghirdetett időpontban lehetőség van a személyi térítési díjat készpénzben megfizetni. A készpénzt a bölcsődevezetők részére személyesen kell átadni, a szülő részére a befizetett összegről számlázó programmal kiállított számla kerül kiállításra.
- Banki átutalás: a szülő részére számlázó programmal kiállított díjbekérő alapján lehetőség van a személyi térítési díjat átutalással megfizetni a JEB 11784009 – 16922545 számú bankszámlájára. Az átutalás után a szülő számára számlázó programmal kiállított számla kerül kiállításra.

1. A gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályok:

A Józsefvárosi Önkormányzat fenntartásában működő bölcsődékben a gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának összege az ÖR-ben került meghatározásra, mely összeg a Gyvt. szabályai szerint évente felülvizsgálatra kerül.

A gyermekétkeztetés személyi térítési díját az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta előre, tárgyhónap 10. napjáig kell befizetni.

A távolmaradást a házirendben meghatározottak szerint– legkésőbb – másnap reggel 9.00 óráig kell a bölcsődevezetővel vagy helyettesével közölni; a térítési díj elszámolásánál csak a következő naptól van lehetőség a gyermek hiányzását figyelembe venni.

2. A gondozásra vonatkozó szabályok:

A Józsefvárosi önkormányzat fenntartásában működő bölcsődékben az ÖR-ben foglaltak alapján a szülő által fizetendő gondozási díj összege:

Egy főre eső jövedelem alsó határa	Egy főre eső jövedelem felső határa	Térítési díj Ft/fő/nap
0	70000	0
70001	100000	210
100001	130000	350
130001	150000	450
150001	200.000	600
200.001	250.000	800
250.001-től		1000
jövedelemnyilatkozat hiányában		1.500

A gondozás személyi térítési díját egy havi időtartamra előre, tárgyhónap 10. napjáig kell befizetni. A gondozási díjat akkor is teljes hónapra kell fizetni, ha a gyermek az ellátást a hónap nem minden napján veszi igénybe. A nyári zárás időtartamára és a veszélyhelyzet időtartama alatt igénybe nem vett ellátás esetén gondozási díjat nem kell fizetni.

3. Kedvezmények

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (RGYK) részesülő családok mentesülnek az étkezési díj és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes.
- A három vagy több gyermeket nevelő családok mentesülnek az étkezési díj és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes.
- Az étkezési díj fizetése alól mentesülnek a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő családok. Számukra a bölcsődei étkezés térítésmentes.
- A gondozási díj fizetése alól a bölcsődei ellátásban résztvevő Sajátos Nevelési Igényű gyermek jogán mentesül a szülő. Számukra a bölcsődei gondozás térítésmentes.
- Azok a családok, amelyekben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át, mentesülnek az étkezési díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei étkezés térítésmentes.

3.3 Önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatások

3.3.1 Térítésmentes önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatások

3.3.1.1 Egyéb gyermeknevelést segítő szolgáltatások

3.3.1.1.1 Játsszóház, - családi délután

Játsszóház: Elsősorban a játéktevékenységhez kötődő, egyéni készségeket és képességeket fejlesztő, családi nevelést segítő, illetve a szülő-gyermek kapcsolatot erősítő szolgáltatás, amelyben a szülő és a gyermek közösen vesz részt a bölcsőde által megteremtett körülmények között. A hétfégi játsszóház minden évben előre meghatározott időszakokban működik a Babóca Bölcsődében (1083 Budapest, Baross u. 117.)

Családi délután: A szülő-gyermek kapcsolatot segítő, a gyermek fejlődését elősegítő játéktevékenységhez kötött szolgáltatás. A hétfégi családi délután előre meghatározott időszakokban működik a Fecsegő-tipegők Bölcsődében. (1087 Budapest, Százados út 1.)

3.3.1.1.2 Fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése

A hátrányos helyzetű családban nevelkedő gyermek gondozásához eszköz (pl. légzésfigyelő) kölcsönzésének lehetősége a JEB Központi Szervezeti Egységében. A kölcsönzéssel kapcsolatos feladatot a **Gyerekház** koordinálja és adminisztrálja.

3.3.1.1.3 Prevenációs fejlesztő programok

A kisgyermek fejlődésmenete különböző. A gyermek első három éve, amikor a járás, beszéd, gondolkodás kialakul, nagy fontossággal bír. A nem megfelelő fejlődés következtében a kisgyermek a későbbiekben beilleszkedési, tanulási zavarokkal küzdhetnek. Különböző fejlesztő tevékenységekkel, prevenációs céllal segíthető a gyermek átlagos fejlődésmenete. A prevenációs fejlesztő programok előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységeiben működnek.

3.3.1.1.4 Pszichológus tanácsadás

A kisgyermek magas színvonalú gondozása és nevelése, az ellátás minőségének javítása érdekében tanácsadó szakpszichológusi szolgáltatás vehető igénybe. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődében dolgozó szakembereket. Családok támogatása egyéni és csoportos tanácsadás, a bölcsődei dolgozók segítése személyiségfejlesztő és esetmegbeszélő csoportok formájában történik. A program előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységeiben működik.

Leggyakrabban felmerülő kérdéskörök:

- szülő-gyermek kommunikáció,
- szülői szerepek,
- gyermeki dackorszak, önállósodás, akarat,
- szobatisztaság,
- alvási és étkezési szokások,
- verekedés, agresszió, harapás, (életkori sajátosságok)

- családon belüli szerepek,
- fontos „lépcsőfokok” a kisgyermek fejlődésében,
- feszültség és indulatkezelés,
- kötődési-leválási problémák, önállóságra nevelés,
- testvérféltékenység.

3.3.1.1.5 Integrált szülő- csecsemő/kisgyermek konzultáció, tanácsadás

A kora gyerekkori pszichológiai alapú szabályozási nehézségek, a regulációs zavarok úgy, mint túlzott nyugtalanság, sírás, alvás- evési és étkezési zavarok kezelése illetve enyhítése érdekében konzultációs szolgáltatás vehető igénybe. A konzultáció célja a problémák mielőbbi felismerése és segítségnyújtás a család egészének, a nehézségek fokozódásának megelőzésében. A konzulens segít abban, hogy a regulációs zavarok mérséklődjenek, megszűnjenek, a szülők és a gyermek élete könnyebbé váljon. A szolgáltatást a JEB-nél 1 fő biztosítja, előjegyzéssel vehető igénybe.

3.3.1.1.6 Gyógypedagógiai és korai fejlesztés

A kisgyermek ellátásban fontos feladatunk a normál fejlődésmenettől való eltérés korai felismerése, a hátrányok és következményeik enyhítésére való törekvés.

A bölcsődében dolgozó gyógypedagógus ismeri a fejlesztő munka elméleti összefüggéseit, a különféle fejlesztőprogramok, gyakorlatok módszertani elveit, illetve azok gyakorlati végrehajtásának formáit. Munkája során együttműködik a kisgyermeknevelőkkel, szülőkkel és fejlesztő szakemberekkel.

3.3.1.1.7 Otthoni gyermekgondozás

A Gyvt. 42. § (4) bekezdése és a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 40. § (1) bekezdése alapján más gyermeknevelést segítő szolgáltatás biztosítható. A Fenntartó a 235/2007. (V. 09.) számú képviselő-testületi határozatban döntött az otthoni gyermekgondozás működtetéséről.

Az otthoni gyermekgondozás alapvető célja, hogy a dolgozó vagy magára maradt szülőt segítse a gyermek otthoni felügyelete, gondozása biztosításával.

Szakirányú végzettséggel és/vagy diplomával rendelkező munkatársak (kisgyermeknevelő, pedagógus, pedagógus munkatárs, felsőfokú szociális végzettség, felsőfokú egészségügyi végzettség) nyújtanak segítséget az arra rászoruló családoknak, különösen iker szülés esetén, vagy ha a szülő betegsége miatt nem képes a gyermek gondozására.

Az otthoni gyermekgondozást a családban élő hat éves kor alatti gyermekeket érintő ellátási forma, a gondozást a család otthonában kerül biztosításra a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján. A gyermekkel a kisgyermeknevelő egyedül nem maradhat a lakásban.

A szolgáltatás gyakorisága és időtartama a család igényeitől függő, a szülő munkarendjéhez igazodó. Otthoni gyermekgondozás szolgáltatást a hét mindennapján, szükség szerint biztosítunk.

A szakmai munka tartalma a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozás-nevelés, felügyelet.

Az otthoni gyermekgondozást ellátó kisgyermeknevelő feladata alapvetően a közreműködés és tanácsadás, besegítés, melynek alapján:

- Közreműködik, tanácsot ad a gyermek pszichoszomatikus fejlődését elősegítő napirend kialakításához.
- A nyugodt étkezéshez (szoptatáshoz) szükséges tárgyi, környezeti feltételek megteremtése, segítése, szükség esetén a gyermek etetése.
- A gyermek alkalom szerinti pelenkázásának, öltöztetésének segítése, vagy annak megtanítása.
- Nyugodt alvást biztosító feltételek megteremtése.
- Fürdetéshez szükséges eszközök előkészítése, a gyermek fürdetésének segítése, vagy a gyermek fürdetése.
- A gyermek életkorának, fejlettségének megfelelő játszóhely és játéktevékenység megszervezése, a szülők figyelmének felhívása a gyermek korának megfelelő eszközökre, játékokra.
- A gyermek etetéséhez, korának megfelelő táplálék szükség szerinti elkészítésében való segítség, vagy az elkészítés megtanítása, a gyermek etetése.
- A gyermek levegőztetése az időjárásnak megfelelően, a szülővel közösen.
- Figyelemmel kíséri a gyermek testi, mozgás, értelmi, érzelmi fejlődését.
- Figyeli a gyermekorvos, védőnő tanácsait, a preventív szűrések, kötelező oltások fontosságát, időpontját a szülőkkel tudatosítja, közreműködik az azokon való részvételen.

3.3.1.1.8 Biztos Kezdet Gyerekház(Gyerekház)

A Gyvt. 38/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskort még el nem ért gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési megtorpanásokat észlelő, a szülői kompetenciákat erősítő, társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás.

A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és az óvodába még nem járó gyermek számára együttesen nyújtott társadalmi felzárkózást segítő prevenciós szolgáltatás biztosítása.

A Biztos Kezdet Gyerekház a TÁMOP-5.2.2. 08/1-2009-0001 Bp. VIII. pályázati program keretében valósult meg. A Gyerekház2009. szeptember 15. napjától biztosítja szolgáltatásait. A finanszírozás biztosítása érdekében a fenntartó önkormányzat a 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet alapján 3 évre szóló pályázat benyújtásáról döntött, mely pályázat az EMMI által befogadásra került, így 2014. január 01. napjától 2016. december 31. napjáig évente biztosított lett a Gyerekház állami támogatásából történő működtetése, mely 2017. évben meghosszabbításra került. A támogatás folyósítása 2018. évtől központi költségvetésből kerül finanszírozásra.

A Gyerekház 2016. február 1-jétől bejegyzés köteles szolgáltatássá vált, határozatlan időtartamra.

A Biztos Kezdet Gyerekház biztosítja a gyermekek számára képesség-kibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést. A szülőknek a gyermekkel együtt történő

részvételét a foglalkozásokon, a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programokat, közösségi rendezvényeket. A helyi szükségleteknek megfelelően a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikusi, egyéb külsős meghívott szakemberek általi tanácsadásokat biztosít. Szülői csoportos beszélgetéseket szervez, illetve konzultációs lehetőséget biztosít. Különböző módszerek alkalmazásával segíti a szülőket, hogy visszajelzéseket kapjanak a gyermekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről.

A Biztos Kezdet Gyerekház egyéni szakmai programja a 11.8 pontban olvasható.

3.3.1.2 Egyéb szolgáltatás

3.3.1.2.1 Népkonyha élelmezése

A Népkonyha élelmezése (közétkeztetési feladat ellátás)

A fenntartó 243/2020. (VI. 03.) számú határozata alapján 2020. június 02. napjától a JSzSzGyK telephelyén működő népkonyha részére napi egyszeri egy tál meleg étel előállítására a JEB feladata.

A JEB a feladatot a Babóca Bölcsőde főzőkonyhájában végzi. A konyha munkarendje a bölcsőde munkarendjéhez illeszkedik.

A Polgármester a katasztrófavédelemlről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésének felhatalmazása alapján veszélyhelyzetben, a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva, meghozott 261/2021. (V.20.) számú határozatában döntött arról, hogy a népkonyhai feladatellátás élelmiszer alapanyag beszerzését a JSzSzGyK bonyolítja.

3.3.1.2.2 Idősek Átmeneti Otthona élelmezése

JSZSZGYK Ezüsthényő Idősek Átmeneti Otthona élelmezése (közétkeztetési feladat ellátás)

A fenntartó a 41/2005. (II. 03.) számú határozatában felhatalmazza a JEB-et az Idősek Átmeneti Otthona ellátottainak élelmezésére. A JEB a feladatot a Fecsegő-tipegők Bölcsőde Kerepesi úti konyhájában végzi, a feladatellátás 365 napos.

3.3.1.2.3 Szakképzés

DUÁLIS képzés

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék szakképző iskolákkal kötött együttműködési megállapodás keretében évek óta biztosít gyakorlati helyet a kisgyermeknevelő képzésben résztvevő **tanuló**k részére.

A JEB a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény, **majd ezt követően a 2019. évi LXXX. törvény alapján 2016. januártól tanuló szerződést, majd 2021. év februárjától szakképzési munkaszerződést köt, mint a duális képzőhely a kisgyermeknevelő tanulókkal.**

A fenntartó 273/2015. (XII. 03.) számú határozatában döntött a JEB Duális szakképzésben való részvételéről.

3.3.1.2.4 JÁSZER

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 375/2011. (IX. 15.) számú határozatában döntött arról, hogy támogatja az Önkormányzat részvételét „Az

áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés” című, TÁMOP – 5.6.1-C-11/1. kódszámú pályázaton (a továbbiakban: pályázat).

A pályázat keretében valósult meg a „Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszer (JÁSZER)” programelem, amely tevékenységét a kidolgozott, és a helyi sajátosságoknak megfelelően aktualizált modellprogram alapján végzi.

A JÁSZER a Józsefváros Önkormányzat szakmai konzultációs szerveként működik, önálló jogi személyiséggel, bírósági bejegyzéssel, és bejegyzett székhellyel nem rendelkezik, ügyrend alapján működik.

A 81/2021 (II.25.) számú Polgármesteri Döntés alapján a JÁSZER működtetését határozatlan időre a JEB látja el, kiadásai a JEB költségvetésében jelennek meg, mint önként vállalt feladat.

Az Európai Unió irányelveinek megfelelően működtetett állami áldozatsegítő feladatok ellátása közigazgatási hatósági munka keretében zajlik. A bűncselekmények áldozatai a közigazgatás speciális ügyfélkörét teszik ki, esetükben a rugalmatlan hatósági eljárás nem minden esetben jelenti a hatékony segítségnyújtást. Erre reagálva került létrehozásra a JÁSZER, hogy az együttműködés keretében kialakulhasson az a védőháló, amely hozzájárul a felmerülő problémák hatékony orvoslásához. A „Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszer (JÁSZER)” tevékenységét kidolgozott, és a helyi sajátosságoknak megfelelően aktualizált modellprogram alapján végzi. A JÁSZER, mint mintarendszer bemutatásra került a főváros valamennyi kerületében. A józsefvárosi know-how-t felhasználva a főváros kerületei mindenhol a helyi sajátosságokat figyelembe véve, az ott lakók problémáit leginkább ismerők, a saját maguk számára legalkalmasabb módon a „J (Józsefváros)” betű elhagyásával 2016-ban kivétel nélkül megalakították a saját Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszerüket.

A JÁSZER, mint mintaprogram az együttműködésre és a hatékony kommunikációra épít. E kettő nélkül a releváns szervek egymástól elszigetelten működnek, és a lakosok nem minden esetben jutnak hozzá a számukra leginkább hatékony segítséghez, a leginkább személyre szabott tájékoztatáshoz. A JÁSZER céljai igazodnak a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia által meghatározott célokhoz, valamint az Európai Unió bűnmegelőzés és áldozatsegítés területén megjelenő törekvéseihez. Erőssége az összefogásban és az együttműködésben rejlik, az egymástól tanulás előrébb visz a közös globális cél elérése érdekében.

Összességében az áldozat az együttműködési rendszer bármely tagjához, szervezetéhez fordulhat, mert azok az áldozatok érdekében egymás tevékenységét megismerték, személyesen is ismerik egymást, kölcsönösen megkeresik a felmerült probléma körében leghatékonyabban eljárni képes szervezetet.

JÁSZER szervezete az alábbiak szerint épül fel, JÁSZER Elnökség, JÁSZER Team, JÁSZER (Tagok). A JÁSZER elnökség tagjai az elnök a szakmai vezető és a titkár. A JÁSZER Team tagjai az eredeti konzorciumi partnerek képviselői, a józsefvárosi önkormányzati fenntartású intézmények, civil szervezetek, egyházak képviselői, valamint az áldozatsegítéssel foglalkozó szervezetek és magánszemélyek. A JÁSZER tagjai a bűnmegelőzés és áldozatsegítés ügyének előmozdításáért tenni akaró szervezetek és magánszemélyek. A JÁSZER Tagsága nyitott.

A JÁSZER feladata, hogy az áldozatsegítés területén:

- Józsefvárosban a helyi együttműködés rendszereként működjön, összefogja azokat a szervezeteket, amelyekhez a bűncselekmények áldozatai fordulhatnak (önkormányzati

szervezetek, kerületi állami szervezetek, rendőrség, bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapján működő áldozatsegítő szolgálatok, egyházak, non-profit szervezetek);

- Ernyőszervezetként működjön, az áldozat bármely tagszervhez fordul, ugyan úgy kapja meg a számára szükséges információkat és a leghatékonyabb segítséget;
- Feladata a szakemberek rendszeres tájékoztatása és érzékenyítése;
- A pályázatban elért eredményeket terjessze annak érdekében, hogy a projekt által kiváltott hatás és ezáltal a projekt megvalósítására fordított források hasznosulása a lehető legnagyobb lehessen;
- Véleményezi, javaslatot tesz a bűnmegelőzés, áldozatsegítés kerületi tevékenységével kapcsolatosan, részt vesz az e tárgykörben készülő koncepciók kimunkálásában;
- Az Elnökség képviselője részt vesz a civil pályázatok elbíráló bizottságában;

A JÁSZER nem végez operatív áldozatsegítő tevékenységet.

A JÁSZER működése:

A JÁSZER elnöksége folyamatosan kapcsolatban áll egymással, egyeztetni a feladatokat és szervezi az aktuális programokat.

A JÁSZER Team évente legalább két alkalommal ülésezik, amelyen a Team Tagok jóváhagyják az elnökség által előkészített programok tervét, valamint javaslat tesznek új programokra, rendezvényekre, irányvonalakra.

A JÁSZER évente legalább három alkalommal JÁSZER ülést tart, amelyek helyszíne és programja függ az adott évi költségvetéstől. JÁSZER ülés megtartható konferencia és továbbképzés keretében is.

A JÁSZER éves költségvetésétől függően személyes jelenléten alapuló és online képzéseket, valamint többnapos szakmai tréningeket tart a szakemberek számára.

A JÁSZER elnöksége megkeresés alapján képviseli a JÁSZER-t különböző rendezvényeken.

3.3.2 Térítésdíj köteles önként vállalt alapellátáson túli szolgáltatás

3.3.2.1 Időszakos gyermekfelügyelet

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 40. § (2) bekezdésében foglaltak alapján „Az időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás.”

A szülő elfoglaltságának idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét a bölcsőde nyitvatartási idejében.

Időszakos gyermekfelügyeletet a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján biztosítunk. Ez alapján az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető normál bölcsődei csoport üres férőhelyére, a JEB 7 Bölcsődéjébe.

Az időszakos gyermekfelügyelet térítési díj (étkezési, gondozási óra)ellenében vehető igénybe. A havi befizetendő térítési díj az igénybevett gondozási órák és étkezési alkalmak alapján kerül megállapításra. A térítési díj befizetéséről számla kerül kiállításra.

A térítési díj összegét a személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjairól szóló 56/2017. (XII. 20.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

4. Bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

A JEB szakmai működése a jelen Szakmai programban részletezettek szerint valósul meg. Valamennyi egysége működése során köteles a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 10. melléklet alapján A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazott alapelvek betartására.

5. Kisgyermeknevelővel szembeni elvárások

Fizikai, szellemi teherbírás, érzelmi kiegyensúlyozottság, igényesség, lelkiismeretesség, tudatosság. A figyelem, a koncentráció képességének megosztása, jó manuális készség, megfelelő kommunikációs képesség. Fontos, hogy őszintén szeresse a gyermekeket, legyen türelmes, megértő a rábízott gyermekekkel.

A munkájára igényes szakember, a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képi magát. Ehhez igénybe vehet szakmai folyóiratokat, jogszabályokat, értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, valamint szakmai kiskönyvtárat.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a vezetőknek a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezető képzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI-rendelet és a dolgozóknak a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet tartalmaz.

6. Bölcsődei élet mindennapjai

A bölcsődei gondozás-nevelés célja a gyermek testi-lelki harmóniájának, kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése. A személyi és tárgyi feltételek megteremtésével lehetőséget kell biztosítani a kisgyermeknek, hogy érdeklődésének megfelelően ismerkedhessen környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon az optimális fejlődéshez. A bölcsődei élet legyen színes, élvezetes, motiváló, tapasztalatszerzési lehetőségekre építő, társas közegben zajló, interakciót ösztönző.

A bölcsődei nevelés-gondozás az érzelmi fejlődés, a szocializáció és egészséges életmód megalapozása.

A bölcsődei gondozás-nevelés a szakma szabályainak megfelelően, mindig a gyermek egyéni igényeit figyelembe véve történik.

6.1 Gondozás

Elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése, bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között. Csecsemőkortól kezdve fontos, hogy a gyermek részt vehessen a gondozási helyzetekben, miközben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Lényeges benne az elegendő idő biztosítása, a gyakorlás lehetősége, a folyamatos kommunikáció.

Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés

A szobatisztaság komoly lépés a kisgyermek életében. Az elhatározás alapja a felnőttek világába való beilleszkedés. Erre az elhatározásra kb. 2 éves kora körül érik meg a gyermek. Fontos a felnőtt támogatása, együttműködése, a gyermek választásának lehetősége.

A napirend részeként rendszeres ütemben és az egyéni szükségletek kielégítésével történnek a pelenkázások.

Öltözködés

Fontos a gyermek aktív részvétele, elegendő idő biztosítása a próbálkozásra. A teljes önállóságot még 3 éves korra sem érik el a gyermekek. A gyermekekre mindig a fejlettségének megfelelő ruházatot kell adni.

Étkezés

Minden bölcsődei telephely saját főzőkonyhával rendelkezik. A 1087 Bp., Százados út 1. szám alatt lévő bölcsődéhez tartozó konyha a 1087 Bp., Kerepesi út 29/A. szám alatt működik.

Fontos számunkra a gyermekek egészséges táplálása (sok főzelék, friss gyümölcsök, rostos gyümölcslevek), minden gyermek számára az életkorának megfelelő étrendet biztosítjuk. Az egészséges táplálkozás az egyik alappillére a megfelelő testi és szellemi fejlődésnek.

Szemléletmódunk egyik fő irányvonala, hogy a táplálkozással ne csupán egy alapszükségletet elégítsünk ki, hanem a gyermekek egészségnevelésére is törekszünk. Az étlaptervezés során gondosan ügyelünk arra, hogy minél több élelmiszerral és ételféleséggel megismertessük őket, mindemellett ezeket meg is szeretessük velük. Fő szempontunk a változatosság és az igényjelleg megtartása. Fokozatosan vezetjük be mindennapjainkba a reformétkezés sajátosságait, mind az alapanyagok, mind a konyhatechnológia tekintetében.

Biztosítjuk minden gyermek számára a korának megfelelő energia és tápanyagtartalmú étrendet, mely a napi szükséglet 75%-t teszi ki. Ennek tükrében naponta négy étkezést biztosítunk (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna), két főétkezést, valamint két kisétkézést. A négy étkezésből háromnak komplettnek kell lennie, melyet a minőségben és mennyiségben is megfelelő fehérje bevitellel biztosítunk. Négy hétre előre központi étlapok kerülnek megtervezésre, így a tagintézményekben minden gyermek ugyanazt a fajtájú, mennyiségű, minőségű ételt kapja.

Az étlapok összeállítása szakképzett dietetikus, a bölcsődei gyermekorvos, az ételmezésvezetők és a bölcsődevezetők közös egyeztetésével történik. A szülők a kifüggesztett étlapból tájékozódhatnak a napi étrendről. Figyelembe vesszük szakorvosi ajánlás mellett a különböző igényeket is (diétás, vallási, illetve étel allergia szempontokat).

Szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő gyermek számára az állapotának megfelelő diétás étrendet biztosítunk (kivétel: a cöliákia és a fenilketonuria). Az eltérő táplálkozási igényű gyermekekre a JEB Élelmezési Szabályzatának rendelkezései vonatkoznak.

A bölcsődei csoportban az étkezés az életkori sajátosságok figyelembevételével, megfelelő etetési sorrend kialakításával történik. Először mindig a csecsemők étkeztetése zajlik, mindig állandó, meghatározott sorrendben (ölben evés – ivás). Később az önállósulási törekvéshez igazodva két kanalas módszer alkalmazásával történik az étkezés, a kisgyermeknevelő a gyermekkel szemben ülve helyezkedik el, a gyermeknek ad egy kanalat a próbálkozáshoz. A 2-2,5 éves gyermekek már részt vesznek az előkészítésben is, szívesen terítenek, megszokott helyük van az asztalnál. A kisgyermeknevelő az étkezés során minden gyermeknek a segítségére van, kortól függetlenül.

Pihenés, levegőztetés

A nyugodt alvás feltételeinek biztosítása, figyelembe véve a gyermek egyéni szokásait (pl. cumi, kedvenc maci, kendő használata). Minden kisgyermeknek külön ágyat, ágyneműt biztosítunk. A síró gyermeket a kisgyermeknevelők megnyugtatják.

A szabadlevegőn tartózkodás a gyermekek számára nagyon fontos. Nyáron a nap nagy részét az udvaron töltik a gyermekek, a megfelelő fényvédelem biztosításával (árnyékolók, napkrémek). Kánikulában a kimeneteli szabályok betartásával történik a szabadban való tartózkodás (de. 11 és 15 óra között nincs udvaron tartózkodás). A csecsemők szűrt napfénynél napoztatjuk. A nagy melegben a kiépített pancsolók jelentenek felfrissülést a kisgyermekek számára.

Bölcsődei gyermekorvos

Figyelemmel kíséri a kisgyermekek fejlődését, elvégzi a szükséges vizsgálatokat, vezeti a gyermekek egészségügyi dokumentációját. Feladatai különösen:

A gyermek bölcsődébe történő beszoktatása után a részletes orvosi vizsgálat és az előzményi (anamnesztikus) adatok összegyűjtése, feldolgozása.

A bölcsődébe járó gyermekek időszakos orvosi vizsgálata során - csecsemő esetén havi, egy év felett negyedévenkénti gyakoriságban - a gyermek fizikai-, értelmi-, érzelmi állapotának, illetve szocializációjának ellenőrzése, amelyhez felhasználja a saját és a gondozónői dokumentációt. A feltárt egészségügyi problémák gondozónővel, szülővel, a gyermek házi orvosával történő megbeszélése, illetve szükség esetén szakvizsgálat kérés.

Baleset, betegség esetén elsősegélynyújtás, ill. a sürgős terápia megkezdése a házi orvoshoz kerülésig.

A házi patika összeállítása, rendszeres ellenőrzése, szükséges pótlása. Három napnál hosszabb hiányzás után a bölcsődébe visszatért gyermek egészségi állapotának ellenőrzése, figyelve az esetlegesen lezajlott betegségekre.

Krónikus betegségnél a speciális gyógyszerelés, diéta, gyógytorna figyelemmel kísérése, állapotváltozás gyanúja esetén kapcsolatfelvétel a házi orvossal, a kezelő intézménnyel.

A közösség védelme érdekében a védőoltások figyelemmel kísérése és a prevenció /D-vitamin, fluor, levegőztetés, stb. szükség esetén vitaminellátás/ ellenőrzése, a D-vitamin és fluor profilaxis szülővel és házi orvossal való egyeztetése.

Járványveszély esetén az érvényben levő rendelkezéseknek megfelelő intézkedések megtétele.

A gyermekek étrendjének összeállítása a bölcsődevezetővel, dietetikussal közösen a törvény által meghatározott élelmezési normák és a korszerű táplálkozás elveinek megfelelően. A fenti normák és a higiénés rendszabályok betartásának legalább negyedévenkénti ellenőrzése.

A gondozási-nevelési munka során felmerült összes egészségügyi probléma megbeszélése és a megoldási lehetőségek keresése az illetékes gondozónőkkel és a bölcsődevezetővel.

A bölcsődevezetővel közösen a bölcsőde higiénéjének, tárgyi felszereltségének és a dolgozók munkaalkalmasságának ellenőrzése.

A gondozónők számára egészségügyi továbbképző, a szülők számára ismeretterjesztő előadások tartása.

6.2 Nevelés

Bölcsődéink nevelési programjainak főbb szempontjai:

Játék

A gyermek legfontosabb tevékenysége, segíti a világ megismerését, a testi és érzelmi fejlődést. Bölcsődéinkben biztosítjuk az elmélyült, nyugodt, kreativitást fejlesztő játéktevékenységeket. A gyermek számára a játék a legfejlesztőbb örömszerző tevékenység, a bölcsődei nevelés leghatékonyabb eszköze. Fontos a gyermekek életkorának megfelelő játékeszközök biztosítása. A gyermekkel való kommunikáció és játéktevékenységek során nagy hangsúlyt fektetünk az anyanyelvi nevelésre.

Mese, vers, mondóka

Az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszköze. A mesehallgatás a gyermekek természetes igénye, már csecsemőkortól hangsúlyt fektetünk a ringató, simogató, rímelő mondókák megismertetésére. A versek, mondókák és mesék hallgatása során a gyermek szókinccse, beszédkézsége fejlődik.

Ének

Célja a gyermek zenei érdeklődésének felkeltése, az énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel érzelmeinek gazdagítása. Lehetőség teremtése a környezet hangjainak megfigyelésére, a hagyományok megismerésére, hozzájárul a csoport barátságos légkörének megteremtéséhez.

Mozgás

A gyermekek mozgásigénye nagy, biztosítani kell számukra mind a csoportszobában, mind a szabadban a balesetmentes mozgásteret. A gyermeknek az egyes mozgásformák során fejlődik a mozgáskoordinációja, és önállósági törekvéseit is elősegíti. Lehetőséget biztosítunk a megfelelő napirend kialakításával, hogy a gyermekek napi mozgás igényüket kielégíthessék (időjárástól független). Különböző játékeszközök segítik a gyermekek örömteli mozgás tevékenységét (biciklik, motorok, a csoportszobában tornapad). A gyermekek gyakorolhatják a futást, járást, labdázást, ugrálást, egyensúlyozást.

Alkotó tevékenységek

Célja az önkifejezés, az érzelmek feldolgozása, maga az alkotás öröme (nem az eredmény). A kisgyermeknevelő megteremti a feltételeket a tevékenységhez, megmutatja a technikákat, a gyermek igényeinek megfelelő segítséget nyújt. Alkotó tevékenységek a rajzolás, gyurmázás, építés. A gyermeknek éreznie kell a biztató, megerősítő támogatást, lehetőséget kell nyújtani a választás szabadságához.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek (pl. viráglocsolás, kertészkedés, gyümölcsnapok, hagyományt idéző játékok) az egymásról és a környezetről való gondoskodásról szólnak. Fontos benne az önkéntesség, a gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak. Lényege a tanulási lehetőség, az együttműködés, a feladatok megosztása. Célja megalapozni a gyermekekben a felelősséget egymásért és a környezetért. A környezeti nevelésben nagy hangsúly a saját

tapasztalatszerzésre fektetődik, beszélgetés az évszakokról, az udvaron pedig lehetőség van a madarak, bogarak, csigák megismerésére, megfigyelésére.

6.3 A szakmai munkát segítő projektjeink

Belső képzés munkacsoport

Bölcsődevezetőkől és kisgyermeknevelőkből álló szakmai munkacsoport. Minden bölcsőde képviselteti magát a munkacsoportban. Feladata:

- az „Ismerjük meg egymást program”: a munkatársak betekintést nyerhetnek a kerület másik bölcsődéjének sajátosságaiba, az épületek adottságaiból fakadó különbségeket ismerhetik meg és a tapasztalataikat egymással megbeszélhetik. A csoport tagjai folyamatosan biztosítják az új kollégák részére ezt a lehetőséget.
- Szakmai protokoll került kidolgozásra, ennek érdekében szervezett módon a kisgyermeknevelők a kerület másik bölcsődéjében tematikus megfigyeléseket végeztek. Ezeknek a megfigyeléseknek a tapasztalataiból alakult ki a JEB saját szakmai protokollja, ami a részletekre is kiterjed (leírja a különböző tevékenységek menetét és megfogalmazza azok fontosságát), rugalmas és kompatibilis, a helyi sajátosságokra figyelve minden tagintézményben alkalmazható. A csoport tagjainak feladata az új szakmai elvek és a szakirodalmi újdonságok figyelemmel kísérése mellett a Szakmai protokoll folyamatos felülvizsgálata.
- Bölcsődei dajkák belső képzésének folyamatos biztosítása.
- Szülői elégedettségi kérdőívek kidolgozása és kiértékelése.
- A kisgyermeknevelők mindennapi munkáját segítő esetmegbeszélő csoportok szervezése és folyamatos biztosítása.
- Szakmaközi együttműködés fenntartása a gyermekvédelem területén dolgozó szakemberekkel.

Irodalmi munkacsoport

Az irodalmi nevelés témájában magas színvonalú projektet dolgozott ki a munkacsoport, amiben minden tagintézményből részt vesz egy kisgyermeknevelő. Munkájukat külső szakember is támogatja: Bereczkiné Dr. Záluszkai Anna, az ELTE TÓK adjunktusa.

A munkacsoport célja a kisgyermeknevelők és a szülők érzékenyítése a gyermekek korai olvasóvá nevelése érdekében. A projekt keretében minden hónapban irodalmi ajánlót (kortárs és népi irodalmi művek) állítanak össze a szülők számára az erre a célra készült faliújságokon, amiben 6 irodalmi kategóriában ajánlanak az aktuális évszakra és az ünnepkörnek megfelelő, tiszta forrásból származó alkotásokat, mellettük egy-egy színezővel, ami inspirálhatja a témával kapcsolatos beszélgetést is.

Digitális Honfoglalás

A Leonardo 41. Alapítvány a JEB szakmai támogatásával kezdett bele egy Magyarországon eddig egyedülálló kutatásba: a 0-4 éves korosztály digitális eszközhasználatának vizsgálatába. Az intézményünk segítségével toborzott résztvevő szülők attitűdvizsgálati kérdőív és mélyinterjú keretében adnak képet arról a folyamatról, ahogy gyermekük bevezetésre kerül a digitális világba. A kutatás részeként angol nyelvű szakmai cikkek magyar nyelvre való fordítása mellett honlap és közösségi média megjelenés által támogatva kerül népszerűsítésre a projekt. A projektet hosszútávon tervezzük folytatni.

6.4 Ünnepek, hagyományok

Az ünnepek megtartása, a népszokások, hagyományok, a múlt értékeinek megőrzése és beépítése a mindennapokba nagyon fontos nemcsak a családok, hanem a bölcsőde életében is. Ünnepek alkalmával a csoportszobák díszítése, kisebb ajándékok készítése, a családi hangulat megteremtése fontos a gyermekek életében. A közös élmények hozzájárulnak a gyermek fejlődéséhez, a családi nevelés segítéséhez. Ünnepeink: születésnap, farsang, húsvét, anyák napja, gyermeknap, mikulás, karácsony. Minden évben méltó módon búcsúztatjuk az óvodába kerülő gyermekeinket, hangsúlyozva az együtt töltött idő örömeit, szépségeit.

7. A JEB szervezeti egységeinek kapcsolata

A JEB szervezeti egységei mellérendelt viszonyban végzik munkájukat. A hatékony feladat ellátás érdekében egymással szoros kapcsolatot tartanak. A belső kapcsolattartás rendszeres formái a vezetői értekezletek, belső levelezés, stb. A Bölcsődében a vezetők rendszeresen tartanak munkatársi értekezleteket, melyen a dolgozókat tájékoztatják a JEB bölcsődéit érintő témákról.

Az eredményes működés elősegítése érdekében a JEB szakmai szervezetekkel, társintézményekkel, civil szervezetekkel, gazdálkodó szervezetekkel, oktatási intézményekkel és egyéb szervezetekkel együttműködési megállapodást köthet.

Szoros a kapcsolat a Gyermekjóléti Központtal, a védőnővel, a Gyámhivatallal, az óvodákkal (a bölcsődei szülői értekezletek alkalmával az óvónők tájékoztatást adnak az óvodai életről, a beiratkozás folyamatáról).

A bölcsődei egységek vezetői az intézmény képviselőjeként az egyéb szabályzatokban meghatározott módon járnak el.

Tárgyévi Bölcsődei Nap keretében egész napos szakmai rendezvényen való részvétel lehetősége a JEB minden munkavállalójának.

8. Jogok és érdekvédelem

A személyiségi jogok védelmének elve

A JEB minden dolgozója gyermekek személyi adatait bizalmasan kezeli, betartja az adatvédelmi törvényben előírtakat, a gondozott gyermekek és szüleik személyiségi jogait védi, tiszteletben tartja.

Az intézményi titkot megőrzi, munkájáról tájékoztatást, felvilágosítást csak közvetlen felettese engedélyével adhat.

A gyermeknek joga van:

- testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító, saját családi környezetében történő nevelkedéshez,
- segítséget kapni a saját családjában való nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások elleni védelemre,
- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez.

A gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A szülő jogosult és köteles arra, hogy a gyermekét családban gondozza és a gyermek szükségleteinek megfelelő feltételeket (pl. lakhatás, étkezés, ruházattal való ellátás) biztosítsa.

A gyermek törvényes képviselője a házirendben foglaltak alapján panasszal fordulhat a bölcsődevezetőjéhez, a JEB intézményvezetőjéhez, az Érdekképviselői Fórumhoz és a gyermekjogi képviselőhöz. A panasz kivizsgálásáról a panasztevőt minden esetben 15 napon belül, írásban értesíteni kell. A jogszabályokban meghatározott módon létrehozott Érdekképviselői Fórum véleményt nyilváníthat minden olyan ügyben, amely a bölcsődében gondozott gyermekeket érinti, javaslatot tehet az intézmény működésével kapcsolatban, egyetértési jogot gyakorolhat az intézmény házirendjének jóváhagyásában, dönthet a hatáskörébe tartozó ügyekben, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a Fenntartónál, szakmai ellenőrzést végző szerveknél. Az Érdekképviselői Fórum a tagok többségének egyetértésével hozza meg döntéseit.

Gyermekjogi képviselő

Az Integrált Jogvédelmi Szolgálat (IJSZ) az Emberi Erőforrások Minisztériuma önálló szervezeti egységként működik a beteg-, ellátott-, gyermekjogokkal kapcsolatos állampolgári jogok integrált érvényesítésének érdekében a 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet által létrehozva 2017. január 1-től, az Országos Betegjogi, Ellátottjogi és Dokumentációs Központ jogutódjaként.

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek e törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében.

A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére. Figyelemmel kíséri a bölcsőde, óvoda, iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. Indokolt esetben megkeresi az említett intézmények Fenntartóját, illetve szükség szerint a gyermek érdekében a gyámhatóságnál eljárást kezdeményez.

A gyermekjóléti rendszerben foglalkoztatott közalkalmazottakat megilleti a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

A JEB közalkalmazottai büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek.

9. A gyermekekkel kapcsolatos bölcsődeidokumentáció

A dokumentáció vezetésénél az adatvédelmi törvényben foglaltakat és a személyiségi jogokat kötelező figyelembe venni.

Bölcsődevezető által vezetett nyilvántartások

- Felvételi könyv, számítógépes nyilvántartás.
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről a Gyvt. 32.§ (5) bekezdés alapján.
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről a Gyvt. 33. § (2) bekezdése alapján.
- Havi statisztika, bölcsődei jelentés havonta, KSH jelentések.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet mellékletei.
- Gyermekétkeztetés – térítési díj elszámolás.
- Térítési díjkezdvezményhez kapcsolódó határozatok.

- Heti étrend (élelmezésvezetővel), HACCP dokumentáció.
- Fertőző betegségekről történő kimutatás, tetvességi nyilvántartás.
- Munkaidőnyilvántartás, szabadságnylvántartás, változóbér jelentés, távolmaradás jelentés, leltár és karbantartási napló az udvari játékokról.

Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások

A gyermek fejlődési folyamatának nyomon követésére, a róla való gondoskodás magas szintű biztosítására, a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a korai fejlesztés gondozási feladatainak rögzítésére dokumentációt kell vezetni. A dokumentáció nem a gyermek minősítését szolgálja.

Vezetett dokumentáció formái:

- Csoportnapló: rendszeres feljegyzések a napi eseményekről, étrendről, a csoport létszámáról, hiányzásokról, a levegőn tartózkodás időtartamáról, a délelőtt és délután történéseiről.
- Gyermek egészségügyi törzslap: a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve, feljegyzések a gyermek hossz- és súlynövekedéséről.
- Üzenő füzet: a beszoktatás folyamatáról, a napi eseményekről, a gyermek fejlődésbeli változásairól (a fejlődési napló alapján).
- Fejlődési törzslap: a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve.
- Beszoktatási lap
- Családlátogatási lap

A dokumentáció vezetésénél fontos a tárgyyszerűség, hitelesség, folyamatosság, továbbá a szempontok, melyek alkalmasak az adott helyzetnek a jellemzésére.

A kisgyermeknevelőnek a teljes napi munkaidejéből egy órát adminisztrációra (üzenő füzet, törzslap, fejlődési napló írása), felkészülésre, szülőcsoportos foglalkozás megtartására, műhelymunkára, illetve a csoport életének szervezésével kapcsolatos teendőkre kell fordítson.

Bölcsődeorvos által vezetett dokumentáció

- bölcsődei egészségügyi törzslap

Élelmezésvezető által vezetett nyilvántartások

- Étkezők nyilvántartása (gyermekek, dolgozók)
- Heti étrendek (bölcsődeorvossal, bölcsődevezetővel egyeztetve)
- Nyersanyag felhasználás
- Raktárkészlet nyilvántartás
- Árubeszerzési bizonylatok, számlák
- Adagolási útmutató
- Ételrecept gyűjtemény
- HACCP működtetése.

10. A JEB szolgáltatásairól szóló tájékoztatás módja

A JEB szolgáltatásairól az érdeklődők többféle módon is tájékozódhatnak. Telefonon, újságból és
[ahttp://www.jozsefvaros.hu/intezmenyek_szocialis_es_gyermekjoleti_ellatas/bolcsodék](http://www.jozsefvaros.hu/intezmenyek_szocialis_es_gyermekjoleti_ellatas/bolcsodék)

elérhetősegenvalamint a JEB saját honlapján www.bolcsode-bp08.hukeresztul is szerezhethetnek információkat. Bölcsődéink nyitottak, így szülők személyesen is tájékozódhatnak a bölcsődei étellel kapcsolatos tudnivalókról.

11. Bölcsődéinksajátosságait tartalmazó egyéni szakmai programok

Elfogadjuk az Országos Alapprogram által meghatározott elvet, miszerint minden gyermek külön személyiség és szociális lény egyszerre.

Fejlődő személyiség, akinek, sajátos, életkori és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. Olyan nyugodt, kiegyensúlyozott, boldog gyermekkor, megélt gyermekeket szeretnénk nevelni, akik nyitottak az őket körülvevő világra.

Bölcsődéinkben a gyermekek személyiségének szabad kibontakozásához, egyéni igényeihez igazodva biztosítjuk a gyermekek fejlődéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket. Intézményeinkben a gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi. Fontosnak tartjuk a másság elfogadását és elfogadtatását, az élmény alapú kompetenciamotívumok fejlesztésével az egyéni, szociális és kognitív képességek kibontakoztatását. A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családi légkörben, minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény- és fantázia világa gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből, családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekeket neveljünk.

11.1 Mini-Manó Bölcsőde

1083 Budapest, Baross u. 103/A.

Férőhely: 75 fő

Megközelíthetősége:

BKV járművekkel

- Körút felől:
9-es busszal Muzsikus cigányok tere megálló
83-as trolibusszal Muzsikus cigányok tere megálló
- Orczy tér felől:
9-es busszal Muzsikus cigányok tere megálló
83-as trolibusszal Muzsikus cigányok tere megálló

Személygépkocsival

Az intézmény előtt a jó parkolási lehetőség.

- parkolási díj fizetés nélkül várakozás igénybevétele: hétköznaponként 8.00-8.30 óra, valamint 15.30-17.00 óra között, igénybejelentés a bölcsődevezetőnél.
- Kerületi lakosoknak „parkoló matricával” ingyenes

Gyermekkép

Odaadó, gondoskodó szeretetet adva, a gyermekek sajátosságaira személyesen odafigyelve, a művészetekre építve olyan gyermekeket nevelünk, akik nyitottak az élmény és tapasztalás útján megszerzhető tudásra, megismerik és elfogadják a körülöttük lévő világot, hogy a későbbi gyermek éveiket egészséges magabiztosságuk vezesse.

Bölcsődekép

A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését végző intézmény. Személyiségének szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó, megfelelő személyi- tárgyi feltételeket biztosítunk azért, hogy testi, lelki szociális fejlődésük zavartalan legyen. A bölcsődében a nevelést – gondozást mindenben ehhez igazítjuk.

Ellátotti célcsoport jellemzői

Bölcsődénk Józsefváros közepén található, egyetemek, újonnan épült lakóházak, és újonnan létrejött munkahelyekhez közel. „Zöld”környezetben.

A bölcsődei munkatársak erőssége az odaadó elfogadás és feltétel nélküli szeretet átadása. A kisgyermeknevelők a művészeti nevelésre helyezik a hangsúlyt. Munkájuk során arra törekednek, hogy a bölcsődéből kikerült gyermekek egészséges önértékeléssel rendelkezzenek, ezzel megerősítve saját személyiségüket. A családokkal történő intenzív munka segíti a sikert. Családoknak szervezett programjaink változatosak, így erősítjük a kölcsönös, együttműködő munka fontosságát. Az egészséges felnőtt társadalom alapjait fektetjük le a kora gyermekévekben.

A Mini- manó Bölcsődében dolgozó szakemberek az inkluzív nevelés mellett elkötelezettek.

A biológiai és a környezeti tényezők is befolyásolják a kötődési kapcsolatok fejlődését.

- A kedvező kötődést elősegítő gondozás-nevelés legfontosabb jellemzője a szenzitív válaszkészség, erre a bölcsődénkben dolgozó kisgyermeknevelők érzékenyítve vannak.

- A kisgyermeknevelő és a csecsemő közötti gazdag kommunikáció előmozdítja az értelmi és nyelvi fejlődést, segít a későbbi fejlődési nehézségek előfordulásának megelőzésében. A következetes és érzékeny gondozás- nevelés segít a kisgyermeknevelő és a csecsemő közötti kölcsönös bizalom kialakulásában.
- Fontos, hogy a kisgyermeknevelők szenzitíven viselkedjenek a gyermekekkel a különféle tevékenységek, pl. táplálás, tisztálkodás és vigasztalás, valamint lefektetés során.
- A kisgyermeknevelőkhöz való biztonságos kötődések kedvezően készítik fel a gyermekeket más emberekkel való pozitív interakciókra. A kisgyermeknevelő felelőssége, - a család után- hogy közvetíteni tudja a gyermek és a környezete felé, hogy ne legyenek elutasítók a különbözőségekkal szemben.
- A kisgyermeknevelők nagy hangsúlyt fektetnek a sikeres bölcsődei beszoktatásra.

A bölcsőde a családi nevelést, nem helyettesíti, csak kiegészíti. A korai életszakaszban történik a kisgyermek életében a legnagyobb mennyiségi (testi), valamint minőségi fejlődés, az érzelmi, értelmi, beszéd, mozgás, önállósodás terén. A bölcsőde a másodlagos szocializáció első színhelye. Közösségekben nevelkedik a gyermek, alkalmazkodik, szabályokat tanul, integrálódik. Ugyanakkor differenciálódik is, hisz erre az időszakra esik az én tudat kialakulása. A bölcsődében járó gyermekeknek nem nehéz az új kultúrához alkalmazkodni, hisz a születésétől eltelt rövid idő alatt a saját kultúrája nem vált az ő személyiségévé. A nyelvet a gyermekek élményekben, szituációkban tanulják meg. A vallási különbségekből adódó étrendet, hagyományőrzést is tiszteletben tartjuk.

Bölcsőde bemutatása

Bölcsődénk Józsefváros szívében található, lakótelepi 10 emeletes épület földszintjén. Minden csoport közvetlenül kapcsolódik a kerthez. A játszókert utcazajtól védett, zárt területen helyezkedik el. A bölcsőde belső kialakítása, a helységek elrendezése, nagysága és funkciói maximálisan a kisgyermekek igényeihez igazított.

Az épületben 6 csoportszoba található, egy-egy szobában hasonló korú gyermekeket fogadunk. Csoportonként 2-2 kisgyermeknevelő teremti meg a nyugodt, családi hangulatot, ahol mindenki biztonságban érezheti magát, önfeledten játszhat, pihenhet, míg szülei dolgoznak.

Csoportjaink:

Kisvakond:12fő

Tulipán:12fő

Panda:14fő

Süni:13fő

Katica:12fő

Mókus:12 fő

A bölcsőde életét házirend szabályozza, amelynek egy példányát a bölcsődei felvétel alkalmával, illetve annak érdemi változása esetén minden szülő megkap.

A házirend bárki számára hozzáférhető, a bölcsődében, nyitvatartási időben megtekinthető.

A bölcsődében Érdekképviselői Fórum működik, létszáma 4 fő, tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermek szülei vagy más törvényes képviselői közül 2 fő,
- az intézmény közalkalmazottai közül 1 fő,
- az intézményt Fenntartó önkormányzat képviselőjében 1 fő.

Az Érdekképviselői Fórum (ÉF) megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt. Intézkedéseket kezdeményezhet a Fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az ÉF működésének részletes szabályait a Fenntartó által jóváhagyott Szabályzat tartalmazza, a Szabályzat a házirend mellékletét képezi.

Az első találkozás alkalmával a szülők kézhez kapnak egy „Beszoktatási ajánlás” című dokumentumot, így képet kapnak a beszoktatás menetéről.

Nyitva tartási rend:

Munkanapokon (hétfőtől – péntekig) 6 – 18 óráig

Bölcsődénk nyitott a szülők előtt, a szakmai szabályok betartása mellett betekintést enged a mindennapi munkába. A családok „bevonása” a bölcsődei életbe a gyerekek bölcsődével való ismerkedésétől kezdve folyamatosan történik. A szülő kezdetektől fogva érdeklődik arról, hogy gyermeke számára a bölcsőde mit tud nyújtani.

A beszoktatás és a családokkal való jó kapcsolat hatékonyan alapozza meg a gyermekek bölcsődei életének minőségét.

Személyi feltételek:

1 fő kisgyermeknevelő (bölcsődevezető)

14 fő kisgyermeknevelő

5 fő dajka

1 fő ételmezésvezető

1 szakács

1 fő konyhalány

1 fő mosónő

Fontos számunkra a magas színvonalú odaadó gondozó-nevelőmunka biztosítása, a szülőkkel történő teljes együttműködés.

A kisgyermeknevelővel szembeni elvárások:

Magas színvonalú gondozó-nevelőmunka biztosítása az ellátottak számára.

Képezze magát, őszintén és odaadóan szeresse a gyermekeket, legyen képes a gyermek megismerésére. Legyen türelmes, rendelkezzen fizikai adottságokkal, legyen igazságos, nyugodt, rendszerető, következetes, kiegyensúlyozott. Minden esetben vegye figyelembe a gyermek sajátosságait és erre építve segítse lelki és szellemi fejlődését. Legyen nevelői önuralma, áttekintőképessége, türelme.

Szakképzett, lehetőség szerint főiskolát végzett kisgyermeknevelők lássák el a gyermekek gondozását, nevelését.

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képi magát. Ehhez a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat, értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, valamint szakmai kiskönyvtárat.

Elkötelezett az inkluzív nevelés irányába.

Tárgyi feltételek:

A gyermekek pozitív irányú folyamatos fejlődéséhez elengedhetetlen a minőségi környezet. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk bölcsődénk folyamatos újítására, az elhasznált eszközök pótlására, cseréjére.

Az udvar a gyermekek szabad levegőn történő játékához szükséges mozgásteret biztosítja. Fűves és gumizott részek megfelelő arányával, pedál nélküli motorok, mászásra alkalmas eszközök: pl. csúszda, bújócska, mászóka, Wesco elemek, stb. A homokozás feltételei biztosítottak. Pancsolási lehetőséget a csobogó biztosítja.

A bölcsőde egyéb helyiségei:

- gyermeköltöző, közlekedő, mosdó, fürdőszoba, WC,
- konyha, mosogató, raktár, mosóhelyiség, hulladéktároló,
- irodák, dolgozók szociális helyiségei (öltöző, zuhanyzó, WC)
- tornaszoba. Sól szoba,

A szülők az átadóban öltöztetik, vetkőztetik gyermeküket. Jellel ellátott zárt szekrények állnak rendelkezésükre. Az átadó kapcsolódik a fürdőszobához, melyet a szülők is használhatnak gondozási tevékenységek elvégzésére.

A fürdőszobai gondozás tárgyi feltételei:

Szép, korszerű, a gyermekek méretének megfelelő WC-k, mosdók állnak a gyermekek rendelkezésére, amelyek segítik a helyes szokások kialakulásának, és az önállóság gyakorlásának feltételeit.

Étkezés tárgyi feltételei:

A gyermekek életkorának és / vagy fejlettségi szintjének megfelelő minőségű, és mennyiségű eszközök állnak rendelkezésre az étkezések alkalmával. Az étkezés a folyamatos gondozási sorrendnek megfelelően történik, az egyéni igényeket figyelembe véve.

A Bölcsőde napi négyzeri étkezést biztosít. Az ételeket a bölcsőde saját konyháján készíti el a dietetikus szakács végzettségű szakácsnő.

Altatás tárgyi feltételei:

A gyermekek életkoruknak és / vagy fejlettségi szintjüknek megfelelően kiságyban vagy gyermek fektetőn alszanak el, mely jelükkel ellátott. A kisgyermeknevelők folyamatosan dolgoznak azon, hogy a gyermekeknek nyugodt, mély alvásuk legyen. A szobákat homályosítják függöny segítségével és rövid meséléssel biztosítják az elcsendesedés lehetőségét és azt, hogy a gyermek magát álomba „ringassa”. A gyermek igénye szerint átmeneti tárgy (cumi, maci, baba, stb...) a higiénés feltételek biztosítása mellett a bölcsődébe hozható.

Minden gyermeknek tiszta, jellel ellátott agy neműt biztosítunk, melyet folyamatosan tisztítunk.

Játék tárgyi feltételei: A gyermekek életkorához, fejlettségéhez igazodó játékeszközök és a csoportlétszámnak, összetételének megfelelő mennyiségű játék minden tevékenységformához biztosított.

Bölcsődei nevelés – gondozás feladatai

Alapfeladatunk a kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének biztosítása, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

A bölcsődei nevelés – gondozás a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését.

A bölcsődei nevelés – gondozás elveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor – specifikus alakításáról, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékra, művészettel nevelésre.

Öltözködés:

Öltözködés terén a gyermekek a teljes önállóságot 3 éves korra érhetik el. A befejező, eligazító műveletben még segítséget igényelnek. Fontos, hogy a gyermekek az időjárásnak, a szobai hőmérsékletnek megfelelően legyenek öltöztetve, a ruhadarabjaik ne gátolják mozgásukban. Könnyen fel és le vehetőek legyenek.

Tapasztalatunk szerint a 1, 5 – 2 éves gyermekek már önállóan tudnak öltözködni. A 2, 5 – 3 évesek pedig már próbálkoznak a fűzéssel és a gombolással is. A kisgyermeknevelők elegendő időt biztosítanak a gyermekek próbálkozásaira, önállósodásuk támogatására.

Szabad levegőn való játék:

Az egészséges csecsemő és kisgyermek számára a szabad levegőn való tartózkodás elengedhetetlen.

Nyáron a nap nagy részét a játszóudvaron töltik a gyerekek. A napsugarak jótékonyan hatnak a gyermekek egészségére (D vitamin kialakulása, gyulladásgátló, immunrendszer erősítő hatás). A veszélyes ultraibolya sugarak ellen magas faktorszámú napozókrémeket kérünk a szülőktől. Árnyékot a kihúzható árnyékoló és a fák lombkoronája biztosít.

A nagy melegben csobogó alatt frissülnek fel a gyerekek.

A tavaszi- nyári időszakban uzsonna után az udvaron játszanak a gyerekek.

30 Celsius fok felett 11-16 óra között nem tartózkodunk a szabadban.

Valamint szmogriadó esetén is a szobában játszunk.

Szobatisztaságra nevelés:

A mai gyermekek szobatisztaságra való hajlandóságát nagymértékben befolyásolja az eldobható pelenkák egyre jobb minősége.

A gyermek nem érzi a kellemetlenséget, amit a nedvesség okoz, ezért nehezebbé válik a „toalett tréning”, ami során a kisgyermeknek meg kell tanulnia a záróizmának akaratlagos szabályozását. Értelmileg és érzelmileg is éretnek kell lennie a gyermeknek és nem elengedhetetlen tény, hogy a hólyagkapacitás is két- három éves korra növekszik meg jelentősen. Minél később kezdjük annál nagyobb lesz a siker.

A szobatisztaság segítése nagy türelmet és erőfeszítést igénylő folyamat, a szülőktől és az intézményi környezettől egyaránt, amelyet támogató munkával lehet csak erősíteni. A megszegényítésnek, az erőltetésnek nincs értelme, mivel az éppen erre kondicionáló gyermeket megrekesztjük a folyamatban, az értéktelenség érzését keltjük benne. Korlátozzuk az önuralom fejlődését, amely szükséges a szobatisztaság kialakulásához is. Akaratlanul befolyásoljuk az anya-gyerek kapcsolatot, ez a kötődés minőségére kihathat. Feltétele az idegrendszeri érés.

A szobatisztaság erőltetése nem célhoz vezet, ez a lelki teher a gyermekkorban túlzott szorongáshoz, a vizelet és a széklet visszatartásához, a felnőtt életkorban a szexuális élet rossz minőségéhez vezethet, tehát kihat a felnőtt korra is.

Technikai segítség lehet az bölcsődében az állva pelenkázás, a gyermek nem érez erős szégyent, mivel a pelenkáját kell csak lecserélni, ugyanakkor készíttést érez a szobatisztaságra, mert látja, hogy a társai erre képesek (utánzásos tanulás).

A szobatisztaság sikerének kulcsa a szülő és a kisgyermeknevelő folyamatos együttműködése.

Játék:

A játék a gyermek önkéntes tevékenysége, mely belső indítékok alapján jön létre. Játékban dolgozzák fel élményeiket, vágyaikat, közben sok tapasztalatot, ismeretet szereznek, személyiségük sokoldalúan fejlődik.

A játékot a gyermek elsődleges tevékenységének tekintjük. A folyamatos játékot az étkezések ideje, a pihenőidő és a gondozási tevékenységek szakítják meg.

Amikor együtt játszunk a gyerekekkel, a játékba ágyazottan megjelennek az évszakok és az ünnepek. Ehhez választunk odaillo ábrázolási technikákat, dal és mondóka anyagot, mozgásos játékokat és igyekszünk minél több élményhez juttatni a gyerekeket.

A kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartással támogatják az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára. A társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szabad játék minden nap hosszan és zavartalanul megvalósulhasson. A gyermek a játékot addig játszhatja, amíg érdekes, amíg örömet szerez. Meggyőződésünk, hogy a harmonikus személyiségfejlődésnek elengedhetetlen feltétele a személyes fejlettséghez és szükségletekhez igazodó szeretetteljes nevelés és gondozás.

A gyermekek életkori sajátosságait figyelembe vételével különböző tevékenység kezdeményezéseket tartunk. Ezek (heti tervezetben) az aktuális évszakhoz, ünnephez vagy egy-egy témakörhöz kapcsolódnak. „Mivel ismerkedünk a héten”, a már ismert anyagok gyakorlása, illetve új ismeret elsajátítása a fő cél.

Művészettel nevelés kisgyermekkorban:

„Az egészen nagy versek, regények, tudós könyvek hangjában van valami egyszerű és gyermekes, mint a mesében. A nagy könyvek mindig mesekönyvek. Ilyen a Biblia, ilyen Tolsztoj, ilyen mindig minden igazi vers, örök történet. Mert az élet és a lélek alján a mese van, mely néha monda – ilyenkor népek írók -, néha hitvallás, mikor próféták írók, néha történet, mikor a nagy írók írók: de a hang és magatartás, mellyel ez írók a világhoz

fordulnak, mindig a szüksézává, ősi mese hangja és magatartása. Az emberiség várja a mesét, s a próféta, az író, a tudós csak e mesehangon közelítheti meg igazán és véglegesen az emberek lelkét. Mert minden író Keleten él kissé, a datolyafa alatt ül, s az emberiség köréje telepszik és kéri: "No, mesélj."

(Márai Sándor)

A művészeti nevelés alatt értjük az anyanyelvi-irodalmi nevelést (mesélést, mondókázást, verselést), az ének-zenei nevelést és vizuális nevelést. Ez fontos szerepet tölt be a gyermekek életében.

A mesélés fontos rituálé, része a lecsendesedésnek, gondolkodásnak, a bennünk lévő feszültség oldásának, de akár a teljes kikapcsolódásnak is.

A mesének egyik különlegessége, hogy egyben elvarázsol, de útba is igazít, a végén megteremti az egyensúlyt, a belőle áradó pozitív életfilozófiával. Mesélés közben ezspontán módon történik.

A mesealak soha sem ambivalens, vagy jószágos, vagy gonosz.

A mesei kalandokat a gyermek saját kalandjainak éli meg. Ezáltal nő az önbizalma és a mesében lévő megoldások oldhatják a gyermek szorongását, növelik a biztonságérzetét. Lehetőséget kínál arra, hogy a gyermek is megoldásokat találjon saját problémáira. A meseélményeink meghatározhatják felnőttkori identitásunkat.

A magyar nép és mű mesék (kortárs és klasszikus) segítik és fejlesztik:

- az olvasási készséget és a szövegértési képességet
- önállótanulás képességet
- az érzelmi intelligenciát
- a képzeletet és a fantáziát
- a belső és külső világokban való eligazodást
- az erkölcsi értékrend megszilárdítását
- a női és férfi szerepek tisztázását
- az élet és a halál kérdéseivel való bátor szembenézést.

Az olvasás szeretetét már koragyermekkorban megalapozhatjuk azzal, ha a gyermek minden nap mesét hall otthon, bölcsődében, óvodában, kezébe minél korábban mesekönyvet fog. A mese alapélménye kihat az életünkre, az iskolai teljesítményünkre is. A bölcsődei mesélés a könyvek szeretetét és az olvasóvá nevelést segíti elő.

Mesehallgatás közben működik a gyermekek fantáziája, ami örömet nyújt nekik.

Általában a mesék zárása pozitív kicsengésű, a hangsúly pedig azon van, hogy a végére a jó és a rossz is elnyeri méltó „jutalmát”. A megoldáshoz vezető úton akadnak segítők, de végül egyedül kell megoldania a felmerülő problémát a hősöknek.

Az ember kisgyermekkortól élete végéig keresi a boldogságot, nagyon változó, hogy melyik életszakaszban mi teszi boldoggá. A mesék megmutatják a kiutat a konfliktushelyzetből, élet nagy problémáiból. Energiát adnak ahhoz, hogy soha ne adjuk fel, még a legnehezebb pillanatban sem, hiszen mindenre van megoldás. A mesék legfontosabb üzenet az is, hogy ha nem is látjuk, hogy akkor is léteznek a legnagyobb értékek, amikor azt tapasztaljuk, hogy nincsenek jelen. Ezek az értékek pedig a szeretet, az igazságosság és a jóság.

A báb, mint a mesélés eszköze, nagyon fontos a gyermekek életében. A bábozással mássá válhatunk, más „bőrébe” bújhatunk. Így akár a gyermek lehet ravaszdi róka, brummogó medve, vagy akár királylány is.

Az irodalmi nevelést a papírszínház, mint kellék kiegészíti.

Anyanyelvi nevelés a bölcsődés gyermek beszédére, saját hangjára figyel. Később megkülönbözteti a hangos beszédet a halktól vagy a maci lassúbb tempójú, vagy mélyebb, a kiscigány vékonyabb, magasabb és gyorsabb ritmusú cincogását.

A bábjátéknak lehetősége népművészetünk megismerése és megszerettetése.

A kisgyermeknevelő és a gyermek kapcsolatának kialakításában támogató lehet egy báb. Ez az eszköz segítheti egy bensőséges hangulat kialakulását, amelyben a gyermek biztonságban érezheti magát. Ha az őt nevelő-gondozó személyhez így kötődik, ezáltal a csoporttársaihoz is bizalommal fog. A báb közvetíti azt a szeretetet, amire szüksége van az új környezetbe lépő gyermeknek. Ezzel megkönnyítheti a beszoktatás folyamatát. Az első bábozás, mindig egy bábbal történik, és a kisgyermeknevelő kezdeményez.

A bábjáték sajátos játék, bábbal játszó gyermek felhívja magára a közönség figyelmét, a veleérzést. A közönség és a játékos együtt működnek. A nézők beleszólnak a játék történéseibe, buzdítanak, véleményt mondanak, közvetlenül alakítják a bábok játékát.

Nevelési feladatokban is segíthet a báb, mint például:

- új gyermek fogadása
- bölcsőde megszerettetése
- a gyerek megszólaltatása
- a nevek tanulása
- ismerkedés a lakcímmel
- szokások alakítása
- játék irányítása
- konfliktus helyzet megoldására.

Az irodalmi projekt adta lehetőséggel a kisgyermeknevelők, gyermekek, szülők egyaránt élnek. Az ebből nyert sikerek, élmények és megerősítés által bízom abban, hogy a kisgyermeknevelők számára nyújtott példaadással élni fognak gyakrabban a bábozás adta lehetőségeikkel. (Forrás: Csóka Éva (2018): Művészettel nevelés kisgyermekkorban Diplomamunka, Budapest)

A környezet megismerése:

Bölcsődénkben a gyermekek környezeti nevelését saját tapasztalataikra építjük. Beszélgetünk az évszakok változásáról (tavasz, nyár, ősz, tél). Udvarunkon megfigyeljük a madarak, bogarak, csigák, méhek életét. Terményeket, virágokat, növényeket gyűjtünk. Beszélgetünk az időjárás – öltözködés kapcsolatáról. A 2, 5 – 3 éves gyermekek már a színeket is ismerik.

A tavaszi virágültetésben a gyermekek örömmel részt vesznek, ezzel is erősítjük a környezettudatos nevelésüket, a természet iránti érdeklődésüket és szeretetüket.

Alkotó tevékenységek - Vizuális nevelés:

Rajzolás

A rajzfejlődés a játékban történő tevékenységek során alakul. Minden gyerek szereti az alkotás örömeit, erősíti „rajzolási” vágyukat, kreativitásukat, képzeletvilágukat.

A bölcsődés korú gyermekek firkákat, szabálytalan köröket, „madárfészket”, vonalakat készítenek.

A rajzolás, festés az alkotás produktuma nagy öröm a gyermekek számára.

Elérhető helyen készenlétben áll számukra színes ceruza, zsírkréta, hogy naponta alkothassanak.

Gyurmázás

A kisgyermeknevelők saját készítésű gyurmát használnak.

A gyermekek ügyesen gyúrnak, sodorják, nyújtják a gyurmát. A 2,5 – 3 éves gyermekek már kígyót, csigát, kis golyókat is képesek készíteni. Az alkotás során a gyermekek észreveszik a tárgyak hasonló és különböző jellemzőit, a dolgok és jelenségek közötti összefüggéseket. Gyurmázás közben sokat beszélnek, hiszen az alkotás közlési vágyat ébreszt a gyermekekben, beszélő kedvük fokozódik, amely ösztönzően hat a kommunikációs fejlődésre is.

Építés, konstruálás

Az építés is mindennapos tevékenység. Természetes kihívást jelent a gyermek számára (mert meg kell valahogy építeni az alagutat, a tornyot vagy a garázst). Gondolkodásra készíti, ösztönzi és fejleszti kreativitását.

A kisgyermeknevelőnek fontos szerepe a játék közbeni figyelem, támogató, megerősítő jelenlét. Biztosítjuk az elmélyült játék feltételeit, a szabad választás lehetőségét, esetenkénti ötletadást, elismerést, dicséretet. A gyermekek alkotásaival a csoportszobákat feldíszítjük.

Kapcsolattartás:

A bölcsődei nevelés csak akkor lehet sikeres, ha jó a család és a bölcsőde kapcsolata. Együttműködésünkben egyenrangú partnerek vagyunk, hiszen a közös cél, a gyermek harmonikus fejlődése. A gyermekek szüleivel napi kapcsolattartásban vagyunk. Fontosnak tartjuk a szülők tájékoztatását gyermekük bölcsődei életével kapcsolatban. Ha a szülő igényli, nevelési tanácsokat adunk, kéréseiket teljesítjük lehetőségeinktől függően.

A bölcsőde és a család kapcsolattartási formái:

- családlátogatás,
- beszoktatás,
- szülői értekezlet,
- szülő – csoportbeszélgetés,
- fejlődési + üzenő füzet napi kapcsolattartás,
- nyíltnapok, - szervezett programok.

A szülő igénye szerint megfigyelési lehetőséget biztosítunk a csoportszobában.

Családlátogatás:

A családdal való kapcsolatfelvétel még a bölcsődébe kerülés előtt történik.

A kisgyermeknevelő célja, hogy a családot az otthoni környezetben megfigyelhesse és a gyermek bölcsődei életét a tapasztaltak alapján megkönnyítse.

Minden kisgyermeknevelő ismeri a családlátogatás fontosságát a bölcsődei élet megkezdése előtt. Otthoni környezetben elmondják a szülőknek a beszoktatás lépéseit, a bölcsődei élettel kapcsolatos kérdésekre ebben az oldott hangulatban készséggel válaszolnak.

Beszoktatás (adaptáció):

A bölcsődei élet megkezdése sok szülőnek és gyermeknek az első olyan élmény, amikor a gyermek az szülőtől/ gondozótól fokozatosan elválva, új közösségbe illeszkedik be. Mindkettőjük életében nagy változás ez.

A gyermekek beszoktatása a szülők és a kisgyermeknevelők együttes munkájával, fokozatosan történik. A szülő/ gondozó a gondozási – nevelési folyamatokat a gyermek beszoktatási ütemének megfelelően adja át a kisgyermeknevelőnek.

Az általunk javasolt beszoktatási idő minimum két hét, ez a gyermek igényének megfelelően hosszabbodhat.

A lehetőségekhez képest a gyermek bölcsődés éveit ugyanazon kisgyermeknevelő kíséri végig.

A beszoktatás menete:

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszere, hogy a gyermek bölcsődei tartózkodásának idejét fokozatosan növeljük.

Célszerű, ha a beszoktatás 2 hétig tart, de esetenként ez a gyermek viselkedésétől függően növelhető.

A beszoktatás az első héten a szülővel történik, a második hét második felében már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel.

A kisgyermeknevelők a gyermek együttműködésétől függően, már az első napokban próbálkoznak a kapcsolat kialakításával, kísérletet tesznek egy-egy gondozási részművelet elvégzésére is a szülő jelenlétében (pl. kínálás, cipő bekötése, orrtörölés, stb.).

A beszoktatás harmadik – negyedik napjától szükséges, hogy a kisgyermeknevelő a szülő jelenlétében fokozatosan átvegye a gyermek gondozását. A kapcsolatot úgy kell kialakítani, hogy a játékidőben az anya, illetve a szülő rövidebb hosszabb ideig egyedül hagyja a gyermeket.

A gyermek iránti figyelem, szeretetteljes odafordulás, a szülőben megerősíti a kisgyermeknevelő iránti bizalmat.

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer:

Személyi állandóság elvén nyugszik, a csoport egy része tartozik egy nevelőhöz. Ő szoktatja be, kíséri végig a gyermek fejlődését, így több figyelem jut a gyermekeire, számon tartja igényeiket, szokásaikat, problémáikat, átsegíti őket a bölcsődei élet során, adódó nehézségeken.

Fontosnak tartjuk a családban megkezdett nevelés, szocializáció folytatását, vagy a hiányosságok esetén annak kiegészítését, a családok segítségét, és szoros, kölcsönös bizalomra épülő együttműködés kialakítását a szülőkkel.

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („Saját” kisgyermeknevelő rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot.

A gyermek saját kisgyermeknevelője vezeti a gyermek bölcsődei dokumentációját és elsősorban rendszeresen ő tartja a kapcsolatot a szülővel.

Tapasztalatok szerint a személyi változás, a helyváltoztatás hosszú időre elbizonytalanítja, kizökkenti egyensúlyukból a gyermekeket, ezért nyugodt fejlődésük érdekében fontos az állandóság.

Egy csoportban 12 hasonló korú gyermek van együtt 2 kisgyermeknevelővel, ugyanabban a szobában. Ha néhány gyermek óvodába megy, az itt maradtakat továbbra is ugyanaz a kisgyermeknevelő látja el, s az újonnan érkező gyermekek hasonló korúak lesznek, mint a csoportban maradt társaik.

Napirend:

A bölcsődei munka alapfeltétele a jól kialakított, folyamatos napirend.

Bölcsődénkben a napirend állandósága a gyermek számára nemcsak a fizikai szükségletek szempontjából nélkülözhetetlen. A napirend megkönnyíti a gyermek tájékozódását, lehetővé teszi számára a gondozási műveletek „előrelátását”, ezáltal tehát elősegíti a gyermek alkalmazkodását, fokozza biztonságérzetét.

A folyamatos napirend kialakításának általános elvei

- A gyermekközösség napirendjében úgy elégítjük a közösség szükségleteit és igényeit, hogy közben az egyes gyermek szükségleteit és igényeit is figyelembe vesszük.
- A gyermek bölcsődei napirendjének kialakításánál az otthoni körülményekkel, eseményekkel mindenkor számolunk.
- A gyermek szükségletei és igényei együtt változnak életkorával, fejlődésével, így a szükségletek, igények kielégítési módjának is az életkornak megfelelően változnia kell. Ennek megfelelően külön elvek szerint alakítjuk ki a csecsemők, a típegők valamint a nagyok napirendjét.
- A csoport napirendje az évszakok változásával is módosul (tavasztól folyamatosan nő a levegőn való tartózkodás ideje, télen a levegőztetést hosszabb előkészítés előzi meg). Ezért szükséges a napirend állandó, folyamatos változtatása.

Nyári napirend /típegők és nagyok/

06.00 Bevétel, fürdőszoba használat szükség szerint szabadjáték

08.00	Reggeli ültetési sorrendben
08.30	Szabadjáték, fürdőszoba használat szükség szerint
09.15	Tízórai (gyümölcs)
09.30	Udvarra készülődés időjárástól függően, szabadjáték
10.15	Tízórai (folyadék)
10.55	Bejövetel az udvarról, ültetési sorrendben fürdőszoba használat, szabadjáték
11.30	Ebéd ültetési sorrendben
12.05	Fektetés, csendes pihenő
14.15	Ébredési sorrendben fürdőszoba használat
15.00	Uzsonna ültetési sorrendben
15.30-18.00	Szabadjáték, időjárástól függően udvaron illetve a szobában, hazamenetel.

Téli napirend

6.00	Bevétel, fürdőszoba használat szükség szerint
8.00	Reggeli ültetési sorrendben
8.30	Szabadjáték, fürdőszoba használat szükség szerint
9.15	Tízórai (gyümölcs)
9.30	Időjárástól függően udvarra készülődés, udvari játék
9.45-10.05	Só szoba használata („D” gondozónő saját gyermekeivel, kedd-csütörtök)
10.10-10.30	Só szoba használata („A” gondozónő saját gyermekeivel, hétfő-szerda)
10.15	Tízórai (folyadék)
10.40-11.00	Só szoba használata („C” gondozónő saját gyermekeivel, hétfő-szerda)
10.55	Bejövetel az udvarról, ültetési sorrendben fürdőszoba használat, szabadjáték a szobában
11.05-11.25	Só szoba használat („B” gondozónő saját gyermekeivel, kedd - csütörtök)
11.25	Ebéd ültetési sorrendben
12.00	Fektetés, csendes pihenő
14.30	Fürdőszoba használata ébredési sorrendben
15.00	Uzsonna ültetési sorrendben
15.30-18.00	Szabadjáték a szobában, időjárástól függően udvaron, hazamenetel

Nyári napirend /csecsemők/

06.00	Bevétel, szükség szerint fürdőszoba használat, szabadjáték
08:00	Reggeli - ültetési sorrendben
08:30	Szabadjáték, időtől függően udvaron, ill. szobában. Szükség szerint, altatás a szabadlevegőn
09:15	Tízórai - gyümölcs kínálása
09:20	Szabadjáték, időtől függően udvaron, ill. szobában
10:15	Tízórai - folyadék kínálása
10:45	Udvarról bejövetel, fürdőszoba használat
11:25	Ebéd - ültetési sorrendben
12:00	Csendes pihenő. Szükség szerint, altatás a szabadlevegőn
14:30	Ébredési sorrendben, fürdőszoba használat
15:00	Uzsonna - ültetési sorrendben
15:30	Szabadjáték, időtől függően udvaron, ill. szobában. Folyamatos hazaadás.
18:00	Bölcsőde zárása

Téli napirend

06.00	Bevétel, szükség szerint fürdőszoba használat, szabadjáték
08:00	Reggeli - ültetési sorrendben
08:30	Szabadjáték szobában, szükség szerint altatás a szabadlevegőn /párás, ködös idő, nagy meleg, nagy hideg esetén, szobában altatás/
09:15	Tízórai - gyümölcs kínálása
09:20	Só szoba: januártól májusig heti 2×20 perc - 6 órás kisgyermeknevelő gyermekeinek (hétfő, szerda)
10:05	Szabadjáték, időtől függően udvaron (-5°C) illetve szobában
10:15	Tízórai - folyadék kínálása
10:35	Udvarról bejövétel, fürdőszoba használat
10:40	Só szoba: januártól májusig heti 2×20 perc - 9 órás kisgyermeknevelő gyermekeinek (kedd, csütörtök)
11:10	Ebéd, ültetési sorrendben
12:00	Csendes pihenő. Szükség szerint, altatás a szabadlevegőn.
14:30	Ébredési sorrendben, fürdőszoba használat
15:00	Uzsonna - ültetési sorrendben
15:30	Szabadjáték a szobában, folyamatos hazaadás
18:00	Bölcsőde zárása

Hagyományossá vált programjaink:

Különösen fontosnak tartjuk a gyermek személyiség fejlődésének érdekében is, az ünnepek méltó megünneplését, a népszokások, néphagyományok megőrzését, a múlt értékeinek meglátását és beépítését mindennapjainkba.

Programjaink:

- Születésnapok
- Farsang / zenés mulatság gyermekeknek/
- Nyuszi váró / tojáskeresés a bölcsőde udvarán majd zenés mulatság, arcfestés/
- Maci kórház / fehérvöröspény érzékenyítő gyermekek részére/
- Anyák napja / Ringató módszerrel/
- Fák napja / virágültetés a gyermekek részvételével/
- Gyermeknap / gyermekek részére/
- Óvodába indulok / zenés búcsúuzsonna a családok részvételével/
- Bölcsődébe indulok / ismerkedő délelőtt az újonnan érkező családok részére/
- Szüreti mulatság / zenés délelőtt gyermekek részére/
- Dióverés/ zenés délelőtt gyermekek részére/
- Márton nap / délutáni lámpás, énekes felvonulás családokkal/
- Adventi készülődés / gyermekek és családok részére/
- Mikulás váró / délelőtti zenés mulatság gyermekek részére/
- Karácsonyra készülődés / délelőtti zenés mulatság gyermekek részére/

Az ünnepek alkalmával ajándékokat készítünk a gyermekeknek, kidíszítjük a csoportszobákat, és családi hangulatban az érdeklődő szülőkkel együtt ünnepelünk. Születésnap alkalmából felköszöntjük a gyermekeket.

A bölcsőde alapellátásokon túli szolgáltatásai:

A bölcsőde az alapellátáson túl a családi nevelést támogató szolgáltatásokkal segíti a családokat.

- időszakos gyermekfelügyelet,
- játszóház,
- sószoza.
- csere - bere polc / gyermekházzal együtt /
- egyéb gyermeknevelést elősegítő szolgáltatások / prevenciós fejlesztő program/
- integrált szülő-csecsemő/ kisgyermek konzultáció

Só szoba:

A Bölcsődében lehetőség van sószoza használatára, mely segíti a gyermekek ellenálló képességének növelését, a légzőszervi betegségek megelőzését, illetve a tünetek enyhítését. A sószoza használata díjmentes, ősztől-tavaszig meghatározott ütemterv szerint heti 2 alkalommal, alkalmanként 20 perc időtartamban lehet igénybe venni. A gyermekek a kisgyermeknevelőkkel együtt légző gyakorlatokkal megtűzdelt játékokat folytatnak a szobában tartózkodás alatt.

Játszóház

A Babóca Bölcsőde (Baross utca 117.) társintézményben az őszi és tavaszi időszakban szombatonként lehetőség van a szülőknek gyermekeikkel együtt eltölteni idejüket a játszóházban, ahol a gyermek kipróbálhatja a különböző játékokat, a szülő pedig megismerkedhet a bölcsőde működésével, szabályrendszerével. Korai fejlesztő pedagógus és pszichológus tart előadásokat, illetve a szülők a gyermekneveléssel kapcsolatos problémáikat megbeszélheti a szakemberekkel

Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakos gyermekfelügyeletet térítési díj ellenében, a csoportlétszám függvényében tudjuk vállalni. Nagy segítség ez a családoknak, a szülő elintézheti halaszthatatlan ügyeit, míg gyermeke a bölcsőde biztonságában, szakemberek felügyelete alatt van. A gyermek kortársai között, barátságos környezetben, tevékenyen töltheti el az időt.

A szülő – elfoglaltságától függően – néhány órától akár több napra is kérheti gyermeke elhelyezését.

Csere-bere polc

Állandó jelleggel működik. A szülők, ismerősök elhelyezik itt a már kinőtt ruhákat, cipőket, megunt játékokat. A Biztos Kezdet Gyerekházzal együtt kétszer egy évben cseredélután tartunk.

Mese Csere-bere polc

Állandó jelleggel működik. Lehetőség van gyermek és felnőtt irodalmi alkotások cseréjére.

11.2 Babóca Bölcsőde

1083 Budapest, Baross u. 117.

Férőhely: 75 fő

*„A gyerek az öröm, a reménység. Gyöngye testében van valami világi;
ártatlan lelkében van valami égi; egész kedves valója olyan nékiünk,
mint a tavaszi vetés: ígéret és gyönyörűség.”*

„A gyermek a mi mai befektetésünk a holnap társadalmába” (WHO)

Megközelíthetőség

BKV járművekkel

- ❖ 83-as trolibusz Kálvária téri megálló
- ❖ 9-es autóbusz Kálvária téri megálló
- ❖ 99-es autóbusz Kálvária téri megálló

Személygépkocsival

Az Illés utca és a Baross utca kereszteződésénél található a Bölcsőde, így az itt lévő kijelölt parkolóhelyet lehet használni.

A parkolás fizetős, de a szülő kérésére, parkolási kedvezményt lehet kérni, melyet a bölcsődevezetőnél lehet kérelmezni. Ennek időtartama hétköznap de. 8-8.30 óra között és du. 15.30-18.00. óráig.

Bölcsődekép

A bölcsőde, mint a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését végző intézmény. Azoknak a 3 éven aluli gyermekeknek a nevelését-gondozását vállaljuk, kiknek szülei valamely okból nem tudják biztosítani napközbeni ellátásukat, illetve szociális és egyéb ok miatt szükséges az intézményi ellátásuk.

A bölcsődei nevelőmunka a családnevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése-fejlesztése szempontjából fontos, hogy a két közeg együttműködjön, nevelő, szocializáló tevékenységét összehangolja. A bölcsőde az első intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül, megalapoz egy nyílt demokratikus elveken alapuló együttműködést. Bölcsődénkben a nevelés-gondozás családias, derűs, nyugodt légkörben folyik.

Gyermekkép

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, és a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermekek sajátos, életkoronként és egyénenként változó szükségletei vannak.

Bölcsődénk a gyermekek személyiségének szabad kibontakozásához, egyéni igényeihez igazodva biztosítja a gyermekek fejlődéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket.

Intézményünkben a gyermekeket tisztelet és megbecsülés övezi. Fontosnak tartjuk a másság elfogadását és elfogadtatását, az élmény alapú kompetenciamotívumok fejlesztésével az egyéni, szociális és kognitív képességek kibontakoztatását. A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családias légkörben minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény- és

fantázia világa gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre. Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből, családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekeket neveljünk.

Ellátotti célcsoport jellemzői

Törekszünk az ellátást igénylő családokkal őszinte, közvetlen, jó kapcsolatot kialakítani. Ez bizonyítja, hogy sokan a második, harmadik gyermeküket is hozzánk íratják be. A nehéz gazdasági helyzet és a magas munkanélküliség miatt sok család válik jogosulttá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

Bölcsődénkben a gondozás – nevelés feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése, hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következmények enyhítésére való törekvés.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk a családokkal való szoros együttműködésre, a különleges bánásmódot igénylő kisgyermekek speciális ellátására.

Kerületünk a főváros legösszetettebb multikulturális kerülete. Bölcsődénkbe járó gyermekek 73%-a multikulturális gyermek.

A multikulturális nevelésnek megvannak a maga kihívásai, üzenetei a tágabb közösség, a társadalom egésze számára is. Az intézményes nevelés egyedül, önmagában kevés a kisebbségi csoportok elfogadtatásához, ha a gyermek a társadalomban és például a bölcsődén kívül az elutasítást, a kirekesztést, a diszkriminációt, a megkülönböztetés különféle formáit látja. A multikulturális nevelés arra törekszik, hogy a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozó verbális és nonverbális készségeket fejlesszen ki, a más csoportokkal való kommunikációt lehetővé tevő képességekkel együtt. A multikulturális nevelés során tanítani kell a kulturális különbségek és a társadalomban levő emberi viszonyok jellegzetességeit, és alkalmat kell teremteni az előítéletek csökkentésére, az esélyegyenlőség pedagógiájának kialakulására.

Feladatunknak tekintjük, hogy együttműködő, elfogadó környezetet alakítsunk ki, ahol nincs előítélet, s emellett minden gyermek tudja majd a későbbiekben kamatoztatni az otthonról hozott kultúrájának pozitív elemeit. Gyermekközpontú és családorientált szemlélet ez, melyben központi helyen áll gyermekeink korai társas szocializációja, az érzelmi nevelés és az integrálódás is. Természetesen az érintett szülők ebben mind partnerek, hálásak a segítségnyújtásért, tanácsadásért, gyermekeik gondozásáért-neveléséért.

A szülőkkel való kapcsolattartás jellemzői:

- a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása
- az együttműködés minél sokoldalúbb formáinak igénybevétele;
- a szülők bevonása a bölcsőde életébe, a család elfogadása-megismerése;
- a szülői nevelés és a családi háttér partnerként való kezelése;
- tapintatos, elfogadó kommunikáció kialakítása.

Gyerekbarát, gyermekekre figyelő nevelési elvek jellemzői:

- a gyermek igényeinek figyelembevétele, befogadó nevelés kialakítása;
- rugalmasság, figyelem az eltérő igények és szükségletek irányában;
- elfogadó, pozitív légkör kialakítása és fenntartása; identitástudat kialakulásának segítése

- étkezési szokásaik, öltözködésük, hagyományaik tiszteletben tartása.

Bölcsőde bemutatása

A bölcsőde területileg Budapest Józsefvárosban, jól megközelíthető helyen a Szigony negyedben található a Kálvária tér és az Illés utca sarkán. A tízemeletes lakótelepi ház földszintjén került kialakításra a 75 férőhelyes, korszerű bölcsőde, az év közben megüresedő bölcsődei férőhelyekre a folyamatosan jelentkezők kerülnek felvételre.

Bölcsődénk 3 gondozási egységben 6 csoportszobával működik. Egy – egy gondozási egységben azonos korú gyermekek vannak elhelyezve.

1. Gondozási egység: A legkisebbek csoportja, a Napocska csoport, ahol 10 hónapos kortól 20 hónapos korig gondozzuk – neveljük a gyermekeket.

2. Gondozási egység: A középső csoport a Felhő csoport, ahol 21 hónapos kortól 24 hónapos korig látjuk el a gondozást – nevelést.

3. Gondozási egység: A legnagyobbak, az óvodába készülők csoportja a Szivárvány csoport, ahol 24 hónapos kortól foglalkozunk a gyermekekkel.

A bölcsőde nyitvatartási idejét a Fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát. A nyitvatartási idő napi 12 óra, azaz 6 órától - 18 óráig.

Személyi feltételek

Az intézmény dolgozóinak létszáma 24 fő, ebből:

- bölcsődevezető (felsőfokú szakirányú végzettséggel): 1 fő
- kisgyermeknevelők száma: 14 fő
- ételmezező: 1 fő
- dajka: 5 fő
- egyéb (szakácsnő, mosónő): 3 fő

A kisgyermeknevelővel szemben támasztott elvárásaink a következők:

Képezze magát, őszintén szeresse a gyermekeket, legyen képes a gyermek megismerésére. Többek között legyen türelmes, rendelkezzen a szakmának megfelelő fizikai adottságokkal,

legyen igazságos, nyugodt, rendszerető, következetes, kiegyensúlyozott. Emellett legyen nevelői önuralma és áttekintőképessége is.

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja az Internet használatának lehetőségét, valamint szakmai kiskönyvtárat.

Tárgyi feltételek

A csoportszobák nagysága megfelel az előírt alapterületi követelménynek. A gyermekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyermekek méreteihez és fejlettségéhez igazodnak.

Minden gondozási egységhez tartozik egy átadó, és a szobákhoz külön-külön bejáratú fürdőszoba. Minden szobából a gyermekek ki tudnak menni az udvarra, ami gumiburkolatos, nagysága ideális a gyermekek mindennapi mozgásigényeinek kielégítésére. Két homokozó van kialakítva, amely minden évszakban kellemes időtöltést szerez. Wesco biciklivel, triciklivel, labdákkal; rutikon-kockával, csúszdával és műanyag mászókkal biztosítjuk a gyermekek számára a nagymozgás lehetőségét. A nyári nagy melegben, egy kis frissítést ad, a felújításkor kialakított kevert vizes pancsoló.

Saját mosodával és konyhával rendelkezünk, a konyha megfelel a HACCP követelményeinek.

Az étkeztetés szempontjából mindig figyelembe veszi intézményünk az eltérő igényeket, legyen szó diétáról, tejérzékenységről, különféle ételallergiákról.

Emellett a bölcsődei ételmezés során az alábbiakra fektetünk nagy hangsúlyt:

- Az étel mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű legyen.
- A higiénés követelményeknek megfelelő legyen.
- Megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Bölcsődei nevelés – gondozás feladatai

A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése. Hátrányos helyzetű gyermek esetében a hátrányok és következmények enyhítésére való törekvés.

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzá tartozik a személyi- és testi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésnek, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen

személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.

A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző.

A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek tiszteletének kialakítása.

A gondozás és a játék a bölcsődékben egyenrangúan fontos.

Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelőink és a gyermekek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége van úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.

Bölcsődénk kisgyermeknevelői a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartással támogatják az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, kreativitást.

A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A játék belső szükségletből fakadó, örömteli tevékenység, lényegéhez hozzátartozik az önkéntesség, a szabadon választás. Tulajdonságai:

- Örömet szerez.
- A játék önmagáért való.
- Nem feladat.
- A csecsemő és kisgyermek fő tevékenysége.
- Gazdagítja ismereteit, tapasztalatait, a világ megismerésének egyik eszköze.
- Megismeri a tárgyak tulajdonságait.
- Eközben gyakorolja az újonnan elsajátított mozgásokat, tevékenységmódokat.
- Megtanul figyelni, egyre hosszabb ideig elmélyülten tevékenykedik.
- Megismeri a nehézségek leküzdésének örömét.
- Fejleszti fantáziáját, megfigyelőképességét.

- Azért játszik, mert jólesik, mert örömet lel benne, mert saját játékaival saját vágyait, törekvéseit valósítja meg.
- A gyermeki játék a gyermek fejlettségi szintjét tükrözi.

Mondóka, ének, zene

Bölcsődénkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelők kellemes ének-és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés.

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek; örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

A zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.

Célunk:

- A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése.
- Érzékeny tenni a környezet hangjai iránt.
- Énekes játékkal, az együtténeklés örömeivel érzelmei gazdagítása.

Zenei nevelés feladatunk:

- Mondókák ismertetése.
- Énekes játékok énekelése, játszása.
- Dalolással kedvet kelteni, mintaadás az önkéntes utánpótlásra.
- Rendezett mozgásra készítés.
- Ritmusérzék fejlesztés.

Zenei nevelésünk tartalma:

- Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában.
- Heti rendszerességgel, az évszaknak megfelelően.
- Kisgyermeknevelő énekeljen.
- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal.
- Énekelgetés alkalma, módja korcsoportonként változó.
- Többszöri rövid énekelgetés.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára

alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

Bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás intim állapotában eleven belső képvilágot jelenít meg.

A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

Kisgyermeknevelőink feladata:

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése.
- Kívülről tudja a verseket, meséket.
- Arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kísérvé.
- A hangerő változtatásával teszi érzékelhetőbbé a gyermek számára.
- Kihhasználja a mondókázás nyugtató hatását.
- Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket.
- A régi szokások értékét közvetíti.

Alkotótevékenység

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

A kisgyermeknevelőink a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Az alkotó tevékenységekre az egész nap folyamán lehetőséget biztosítunk. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció és kreativitás. A kisgyermeknevelők által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segítik az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását. Igyekszünk kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedv, készség kibontakozását.

Kisgyermeknevelőink feladata megismertetni a gyermekeket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel.

Főbb alkotó tevékenységeink:

- festés (ujjfestés, ecsettel),
- tépés, ragasztás,
- gyurmázás, rajzolás,
- építés (homokkal, építőkockákkal).

Célunk:

- Az építő, ábrázoló, alkotó tevékenység segítése.
- A térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása.
- A természet színeire, formáira való ráhangolódás.

Feladatunk:

- Az alkotó tevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása.
- Megismertetni a gyereket a különböző anyagokkal, a kézi munka alapelemeivel.
- Az egyéni fejlettségnek megfelelő motiválás.

Környezet-természet megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő eligazodáshoz szükségesek. A környezet megismerése során matematikai

tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek a birtokába jut. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

A kisgyermeknevelőink lehetővé teszik a gyermekek számára a környezet megismerését. Alkalmat, időt, helyet biztosítanak a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

A környezettel való ismerkedés a kisgyermek születését követő, a fejlődését alapvetően befolyásoló, az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat.

Bölcsődénk célul tűzte ki a környezeti kompetencia megalapozását. A gyermekek tevékenységébe ágyazva minél gazdagabb ismeret átadását a szűkebb, és tágabb környezetről. Lehetőséget biztosítunk megannyi tapasztalatszerzésre természetes élethelyzetben, a valóság felfedezése során a pozitív élmények feldolgozására.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást.

Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.

A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitásának fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

Célunk:

- A gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése életkorának a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével.
- Eszközökben gazdag mozgáslehetőség biztosítása.

Nevelőmunkánkban igyekszünk kihasználni a nagymozgások és a finommotorika fejlesztésének lehetőségeit. A mozgás javarészt a zene, mondókák által felkeltett érzések mozgásos kivitelezésére épül. A nap meghatározott szakában a kisgyermeknevelővel közösen mondókázva, énekelve végzik a játékos tornát a gyermekek. Ezen kívül különböző mozgásfejlesztő játékokkal rendelkezünk, amelyek elősegítik a benti és az udvari, kis – és nagymozgás lehetőségét.

Tanulás

Bölcsődénkben nincs helye a teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamattanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

A beszéd a kisgyermekkorban nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe vesszük azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás teszi lehetővé, amely elősegíti a gyermek biológiai – fiziológiai szükségleteinek kielégítését. Nevelő hatása a gondozás közben, a kultúrhygiénés szokások kialakításában és a testi képességek alapjainak differenciált fejlődésében mutatkozik meg. Az egészséges életmódhoz szorosan hozzátartoznak az alapvető szükségletek: táplálkozás, pihenés, mozgás, szabadlevegő, az aktív tevékenység, és a biztonságos környezet.

Általános elve: a közösség szükségletei mellett az egyes gyermek szükségleteinek figyelembe vétele. Ehhez tartozik a bölcsőde nyitva tartása, az összhang kialakítása az otthoni napirenddel, figyelembe véve, hogy a szükségletek az életkorral változnak, s azt befolyásolják az évszakok is.

Környezetbarát bölcsődénk kialakítása:

- Belső: világos csoportszoba, takarékos világítótestek.
- Külső: zöld övezet, virágok, fák, bokrok, udvari mozgásfejlesztő játékok, szabad mozgástér.

Az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése

Bölcsődébe kerülve kiemelt jelentőségű a gondozónő - gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése. A csecsemő és kisgyermek szociális fejlődésének fontos része a saját és környezete életrendjéhez való alkalmazkodás, az együttműködésen keresztül az önállósodás alakulása. Ehhez stabil kapcsolatra, a felnőttek segítségére van szüksége. A személyes kapcsolat legjobb színtere a gondozási műveletek sorozata. Nagyon fontos, hogy a gondozás örömforrás legyen számára, kedve legyen a felnőttel együttműködni. Kisgyermeknevelőink elvárásai mindig igazodnak a gyermek korához és fejlettségéhez. A közös élmények biztosítása, a társas kapcsolatok alakulása, az együttélés szabályainak elfogadása, az egymás iránti nyitottság mind segíti a gyermek érzelmi fejlődését és szocializálódását.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása.
- Az önálló aktivitás és kreativitás támogatása.
- Ismeretnyújtás.
- A gyermek tevékenységének támogató, bátorító odafigyeléssel kísérése.
- A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési minták nyújtása.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 46.§ (1), (2) és (3) bekezdése határozza meg. A jogszabály alapján a bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermek, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. A megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a gondozónőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, és kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra is.

Kapcsolattartás

A bölcsődei nevelőmunka a családnevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermek harmonikus fejlődése-fejlesztése szempontjából fontos, hogy a két közeg együttműködjön, nevelő, szocializáló tevékenységét összehangolja. A bölcsőde az első intézmény, amellyel a család kapcsolatba kerül, megalapoz egy nyílt demokratikus elveken alapuló együttműködést. Bölcsődénkben a nevelés-gondozás családias, derűs, nyugodt légkörben folyik.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei gondozás - nevelés kialakításában, s a családokat is segíti gyermekük nevelésében. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvétellű (de nem bizalmaskodó); etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formáját alkalmazza a bölcsődénk:

Egyéni kapcsolattartási formák: Beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor, üzenő füzet, családlátogatás, egyéni beszélgetés, időpont egyeztetéssel;

Csoportos kapcsolattartási formák: Bölcsődekóstolgotó, szülői értekezletek és szülőcsoportos beszélgetések, családi délutánok, hirdetőtábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok, hirdetőtáblán közérdekű hírek, esetmegbeszélő találkozások szakemberek bevonásával (orvos, védőnő, stb.)

Bölcsődekóstolgotó

A bölcsőde lehetőséget biztosít a szülőknek, hogy beiratkozás előtt a szülő, nagyszülő és a gyermek bekapcsolódjon a bölcsőde egy napjába. Lehetőség nyílik a szülőknek:

- megismerkedni a leendő nevelőkkel,
- a bölcsődei étellel,
- az intézmény épületével, udvarával,
- csoportszobákkal, játékokkal.

A helyszínen választ kaphatnak minden olyan kérdésre, ami a gyermekek bölcsődébe kerülésével felmerülhet.

Családlátogatás

A gyermek saját környezetében való megismerésének számtalan előnye van, amit később már nehezen tudnánk pótolni. Az érkezés öröme, a vendég fogadása, a gyermek saját birodalmának bemutatása oldottabb légkörben történik. Így felszabadultabban, nyugodtan történik a kapcsolat építése. A jól felkészített gyermek izgalommal várja a vendég érkezését. Ehhez szükséges az is, hogy a szülőktől pozitív érzéseket tapasztaljon.

A családlátogatás során a szülő választ kaphat kérdéseire, betekintést nyer a bölcsődében folyó munkába, megismerheti gyermeke kisgyermeknevelőjét, úgy, hogy közben az otthoni biztonságban maradhat. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat, melyeknek különösen nagy a jelentőségük, hiszen ezeken a területeken elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő harmonikus együttműködése a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése érdekében.

A kisgyermeknevelőink felkészülten mennek a családokhoz. Az irányított kérdésekre adott válaszok, a család lakókörnyezete segít a családi kapcsolatok, nevelési szokások feltérképezésében.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus beszélgetések, kisgyermeknevelők vezetésével a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témákról. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását, erősítését. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait.

Beszoktatás (adaptáció)

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya vagy az apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségben, csökkenti az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódsát.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének feltételei:

- a kisgyermeknevelők korrekt tájékoztatással teremtsék meg az együttműködés feltételeit,
- a szülő részéről a módszer elfogadása és együttműködő részvétele,
- a beszoktatás legalább 2 hét legyen,
- a beszoktatás első hetében szülővel együtt, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel történjen,
- a beszoktatás első hetében úgy kell a beszoktatási időt alakítani, hogy a szülő gyermekével valamennyi gondozási műveletet elvégezhesse és a kisgyermeknevelő ezeket megfigyelhesse,
- a gyermek együttműködésétől függően a kisgyermeknevelő az első napokban is kísérletet tehet egy-egy gondozási művelet elvégzésére a szülő jelenlétében (kínálás, orrtörítés, stb.),
- a 3.- 4. naptól a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a szülőtől a gondozási műveleteket,
- a beszoktatás során a kisgyermeknevelőnek az egész családot, tehát „nem csak” a gyermeket kell segítenie.

„Saját kisgyermeknevelő” – rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” – rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik a bölcsődei csoportban. A csoport gyermekeinek egy része, 5-7 fő tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A gondozás - nevelés mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat. A kisgyermeknevelő az ún. ölelkezési időben - az időszak, amikor mindkét gondozónő jelen van - idejét elsősorban a „saját” gyermekei gondozására - nevelésére fordítja. A „saját” kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a gondozónője.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendünk a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani; megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégítenünk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események a gyermek biztonság érzetét, jó közérzetét teremtik meg, s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt.

A korcsoportok és az évszakok függvényében változik a **napirend**:

Őszi – téli napirend

- 6:00-8:00 Érkező gyermekek fogadása. Szülő öltözteti, mosdatja gyermekét. Kézmosás után gyermekek a szobában játszanak.
- 8:00-8:30 Reggeli - ültetési sorrendben
- 8:30-9.30 Zavartalan játék a szobában, a gyermekek szükség szerint használhatják fürdőszobát
- 9.30-9.40 Tízórai, gyümölcs kínálása
- 9.50-11.15 Folytatódik a szabad játék, sószoza használat. Időjárástól függően készülődés az udvarra (-5C)
- 11:15-11.30 Udvarról való bejövétel, folyamatos napirend szerint vetkőzés, fürdőszobai műveletek, gondozás
- 11:30-12.00 Ebédeltetés gondozási sorrendben és folyamatosan aludni mennek a gyermekek
- 12:00-15:00 Csendes pihenő. Ébredési sorrendben gondozás. Csendes játék.
- 15:00-15.20 Uzsonnáztatás
- 15:30-18.00 Szabad játék biztosítása a gyermekeknek a szülők megérkezéséig, hazaadás
- 18:00 Bölcsőde zárása

Tavaszi-nyári napirend

- 6.00-8.00 Érkező gyermekek fogadása, fürdőszoba használat a szülővel, szabad játék a szobában
- 8.00-8.30 Reggeli-ültetési sorrendben
- 8.30-9.30 Szükség szerint fürdőszoba használat, játék a szobában
- 9.30-9.40 Tízóraizás
- 9.40-11.15 Időjárástól függően öltözés, udvari játék
- 11.15-11.30 Folyamatos napirend szerint fürdőszobai műveletek
- 11.30-12.00 Ebédeltetés
- 12.00-15.00 Alvás, pihenés, egyéni gondozás ébredési sorrendben. Csendes játék
- 15.00-15.20 Uzsonnázás
- 15.20-18.00 Szabad játéktevékenység az udvaron. Gyermekek hazaadása
- 18.00 Bölcsőde zárása

Bölcsődénk kapcsolatai más intézményekkel

- Bölcsőde és óvoda kapcsolata
- Védőnői szolgálattal való kapcsolat
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat és a bölcsőde kapcsolata

A bölcsőde orvosa rendszeresen látogatja a csoportokat (bölcsődénk orvosa a VII. kerület egyik házi gyermekorvosa.)

A bölcsődének alapellátásokon túli szolgáltatásai

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő térítési díj ellenében, elfoglaltsága idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető egy erre a célra létrehozott csoportba, vagy a normál bölcsődei csoport üres férőhelyeire. Utóbbi esetben orvosi igazolás szükséges arról, hogy a kisgyermek egészséges, közösségbe mehet. Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

Játszóház

Alternatív napközbeni ellátásként bölcsődének Játszóházat üzemeltet októbertől márciusig minden szombaton, ahol kreatív programokon vehetnek részt a gyermekek szüleikkel közösen. A kisgyermeknevelők együttműködésével zajló családi, közös játékokon és kézműves programokon túl, a szülők problémáik megoldásában is kikérhetik a szakemberek véleményét, segítségét. A Játszóház térítésmentesen vehető igénybe.

Só szoba

A bölcsődében lévő sószoba használata térítésmentes. A sószobában a gyermekek kisgyermeknevelőik segítségével alkotójátékokat valósítanak meg, heti fél óra időkeretben, téli hónapokban valamint az időjárás kedvezőtlen hatásainak figyelembevétele esetén. Kifejezetten jótékony hatással van ezáltal légzőszerveikre, amit a szoba adta 18-20 C° és 70-80%-os relatív páratartalom biztosít. Hatásos asztma, hörghurut, légcsőhurut, krupp, nátha stb. esetén.

Pszichológusi tanácsadás

A kisgyermek magas színvonalú gondozása és nevelése, az ellátás minőségének javítása érdekében tanácsadó szakpszichológus dolgozik bölcsődénkben. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődében dolgozókat.

A szülők a meghirdetett időpontban részt vehetnek szülőcsoportos beszélgetéseken és egyéni tanácsadásokon is, ezek mindegyikén kötelező a titoktartás.

Bölcsődénk nagyon fontosnak tartja a szülőkre történő odafigyelést, illetve a velük való foglalkozást, mert a gyerekek életének ezen korai szakaszában a szülői minta az elsődleges forrás. Tapasztalatok alapján a leggyakrabban felmerülő kérdéskörök:

- szülő-gyerek kommunikáció, szülői szerepek
- gyermeki dackorszak, önállósodás, akarat
- szobatisztaság, alvási és étkezési szokások
- verekedés, agresszió, harapás, hiszti
- kötődési-leválási problémák, stb.

Ünnepeink

Farsang – „Álarcosbál” Farsangi multság a gyermekekkel

Húsvét – „Nyuszi hopp” Húsvéti nyílt nap.

Anyák napja - gyermekek apró ajándékkal kedveskednek az édesanyáknak.

Gyermeknap - vidám, játékos délelőtt, délután folytatás a szülőkkel

Évzáró- „Ici pici voltam” elkészítés az óvodába készülő gyermekektől

Márton nap - „Libatotyogó” Márton napi vigadalom, lámpások készítése közösen, felvonulás

Mikulás - télapó várása, érkezése, aki a gyerekeknek ajándékot oszt

Karácsony- Karácsonyi készülődés a szülőkkel.

Terepintézményi feladataink

A bölcsődénk terepintézményként működik, évek óta fogadjuk a szakemberjelölteket, terepgyakorlati helyszínt, hospitálási segítséget adva a hallgatóknak. A szakemberképzés munkáit tereptanár koordinátor irányítja.

11.3 Játékvár Bölcsőde

1085 Budapest, Horánszky u. 21.
Férőhely: 74 fő

Megközelíthetőség:

Tömegközlekedéssel

Intézményünk a Palota-negyed csendes részében található, mely a József körúton közlekedő 4-6-os villamossal és rövid kis sétával könnyen megközelíthető. A Kálvin téri metróállomásról kulturált, hangulatos utcákon keresztül is könnyen elérhető gyalogosan.

Személygépkocsival

Gépjárművel is be lehet hajtani az utcánkba, amely egyirányú a Bródy Sándor utca felé. Parkolási lehetőség csak korlátozott számban van az utcában, de megoldható parkolási díj fizetés ellenében. Azonban a szülő kérésére ingyenes parkolási lehetőséget tudunk biztosítani reggel 8.00 és 8.30 óra között és 15.30 és 18.00 óra között, melyet a bölcsődevezetőnél lehet igényelni.

Általános bemutatás

A Játékvár Bölcsőde a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék egyik tagintézményeként üzemel. A bölcsőde 1973 novemberében épült Józsefváros Palota negyedében.

A szépen és igényesen felújított bölcsődénkben, három szinten, 74 gyermek ellátása történik.

Minden szinten kettő csoportszoba található, melyek egymás melletti elosztásban, szükség esetén össze is lehet alakítani. A bölcsőde biztosít gyermekeink és vendégeink számára közös karácsonyi, gyereknapi, Anyák napi rendezvényeinken. Minden szinten szép és tágas átadóban tudják a szülők gyermekeiket át- és felöltöztetni. Aranyos jelekkel ellátott szekrényekbe mindenkinek lehetősége van saját ruházatát, szükséges kellékeit bepakolni. Az átadóból közös, nagy fürdőszobán keresztül közelíthető meg a két csoportszoba.

Csoportszobáinkban szintenként eltérő korosztályú gyermekeket fogadunk normál bölcsődei ellátásban, illetve csoportszobánként 1-1 fő kisgyermek részére tudunk biztosítani időszakos gyermekfelügyeletet. Ez azon családok számára nyújt nagy segítséget, akik heti pár napban, illetve napi néhány órában nem tudják megoldani kisgyermekük ellátását.

- A földszinten mindkét csoportszobában 13-13 fő kisgyermek gondozását és nevelését végezzük a **Katica és Gomba Csoportban**. A kisgyermek életkora két- három év közötti. A csoportszobákban 5 fő kisgyermeknevelő végzi a gondozási-nevelési feladatokat.

- Az első emeleten található a **Lufi Csoport** és a **Pillangó Csoport**, ahol 12- 12 fő két év körüli kisgyermek napközbeni ellátásáról 4 fő kisgyermeknevelő gondoskodik.

- A második emeleten található két csoportszobában hasonló életkorú gyermekeket gondozunk, de a **Napocska Csoportban** a már típegő gyermekeink vannak. A napirendjük kissé eltér a földszinti és első emeleti csoportszobáktól. Szintén eltérő napirenddel működik a szomszédos szobában a **Szívárvány csoport**, ahol a csecsemőkorú gyermekek ellátását végezzük. Itt 5 fő kisgyermeknevelő látja el a gyermekek szakszerű gondozását-nevelését.

Személyi feltételek

Földszinti egység		1 dajka (tejkonyha)
5 kisgyermeknevelő	2 dajka	
1. emeleti egység		
4 kisgyermeknevelő	2 dajka	
2. emeleti egység		
5 kisgyermeknevelő	2 dajka	
Konyha		
1 szakácsnő	1 szakácsnő	
Iroda		
1 bölcsődevezető	1 kisgyermeknevelő vezető- helyettes	1 élelmezésvezető
Mosoda		
1 mosónő		

A gyermekek étkeztetésében egy élelmezésvezető és kettő szakácsnő vesz részt, akik minden nap nagy odaadással, megfelelő szakmai tudással és szeretettel készítik az apróságok számára a finom és egészséges ételeket.

A csoportszobákon és átadókon, illetve közös helyiségeken kívül helyet kapott még az épületben egy iroda, raktárhelyiségek, öltöző helyiségek, a második emeleten egy sózsoba és egy tornaszoba, valamint a harmadik szinten egy főzőkonyha. Az előkészítő konyha, élelmiszerraktár, étkezőés szintén ezen az emeleten üzemel a bölcsőde mosodája, mely biztosítja gyermekeink és dolgozóink számára a tiszta ruházatot és textíliákat. 2017-ben sikerült egy nagy átalakítással a dolgozók részére tágas, esztétikus öltözőt is kialakítani ezen a szinten.

Bölcsődénk fennállása óta a VIII. kerület egyetlen olyan intézménye, ahol az évszaktól függetlenül a délutáni altatás fedett teraszon, szabad levegőn történik -5°C -ig. Nagyon szélsőséges időjárás, vagy ennél alacsonyabb hőmérséklet esetén az altatás a csoportszobákban történik. A gyermekeink és a szüleik körében is nagyon kedvelt a kint altatás, amely nagyban hozzájárul gyermekeink immunrendszerének az erősödéséhez. Sokkal több időt tölthetnek így a kellemes, szabad levegőn, ezáltal biztosítva van számukra a

megfelelő mennyiségű levegőzés. Minden kisgyermek számára biztosított a meleg, téli overall, puha kis takaró és ezeknek a tisztán tartását is a bölcsődében végzik.

Bölcsődénk belső udvara hatalmas fákkal övezett, utcazajtól védett, részben biztonságos burkolattal és természetes fűvel fedett. Az udvar nagy részén új színes gumitégla található, mely kisgyermekünk biztonságos mozgása érdekében védelmet nyújt az esetleges apróbb balesetektől. Dimbes-dombos udvarunk lehetőséget adott egy rövid kis motorozásra és biciklizésre kiválóan alkalmas lejtős pálya kiépítésére. Kisgyermekünk örömmel és boldogan használják ki ezt a lehetőséget. Homokozóink nagy mérete sok kisgyermek számára nyújt lehetőséget a közös homokozásra, ahol „finomabbnál finomabb” homoktorták, fagyaltok és sütemények készülnek.

Az udvarunk műfűvel borított részén található egy fából készült mászó fal és csúszda kombinációja, mely nagyban hozzájárul kisgyermekünk mozgásfejlődéséhez, egyensúlyérzékük fejlődéséhez és a lépcsőn való biztonságos közlekedés elsajátításához. A babaházikót is nagy örömmel veszik birtokba, mivel magassága és méretei teljes mértékben megfelelnek a 2-3 éves korosztály igényeinek. Egy egyszemélyes és egy 4 személyes rugós hinta is található az udvaron, melyet az egész nap folyamán felváltva állandóan jókedvűen használnak. Ezek mellett egy sátoros mászófal is megtalálható az udvaron, ahol a kisebbek és nagyobbak is előszeretettel játszanak.

Kisgyermeknevelőink a hatalmas udvar lehetőségeit jól kihasználva sok mozgásos játékkal és mozgással kísért mondókával teszik színesebbé az apróságok mindennapjait. 2014 év végén került átadásra egy pancsoló, melyet a nyári meleg napokon gyermekeink nagy-nagy örömmel felszabadultan vettek birtokba, ezáltal is kellemesebbé téve a bölcsődében töltött forró nyári napokat. 2019 őszén egy párapu is kialakításra került. Az időjárástól függően gyermeknap rendezvényünket és bölcsődei elkészítő délutánunkat is a szabad levegőn, kellemes környezetben tudjuk a gyermekeinkkel és szüleikkel közösen eltölteni. A közös délutánok jó hangulatáról légvár, arcfestő és lufihajtogató bohóc is gondoskodik.

Az ellátandó célcsoport és az ellátási terület jellemzői

Bölcsődénk Józsefváros frekventált részén található, vonzaskörzetünk a Palota-negyed és a Kálvin térhez közeli utcák. Tömegközlekedéssel és autóval egyaránt jól megközelíthető, de mégis a város zajától csendes környezetben található intézmény.

Bölcsődénkbe 6 hónapos kortól tudjuk biztosítani a gyermekek napközbeni ellátását. A hozzánk járó gyermekek nagy része magyar anyanyelvű, de van több külföldi, Magyarországon tanuló szülő is, akik az egyetem közelsége miatt a mi bölcsődénket választja. Nagyon gyakran játszótéren kialakult kapcsolaton keresztül keresnek meg bennünket a jelentkező családok.

A környezetünkben élő és hozzánk járó családok kisebb hányada létminimum alatti jövedelemből él, nagy része polgári életet él, biztonságos anyagi háttérrel rendelkezik. A család anyagi helyzetétől függetlenül mindent megteszünk azért, hogy a gyermekek mindennapjai élményekkel gazdagok és mozgalmasak legyenek, mert mi tudjuk, hogy a szülők legféltettebb kincsüket, Gyermekeiket bízzák ránk.

A kisgyermeknevelők szakmai felkészültsége

A bölcsődénkben folyó munkát meghatározza, hogy dolgozóink milyen minőségű munkát végeznek. A kisgyermeknevelői munka fontos eleme a feltétel nélküli szeretet és elfogadás, melyet a gondoskodás és törődés jellemez.

Kisgyermeknevelőink képzettségét tekintve diplomás csecsemő- és kisgyermeknevelők, felsőfokú szakképzett csecsemő- és gyermeknevelő-gondozók, illetve OKJ bizonyítvánnyal rendelkező kisgyermekgondozó-nevelők.

Fontos elvárás a kisgyermeknevelőinkkel szemben, hogy fizikailag, szellemileg teherbíróak legyenek, érzelmileg kiegyensúlyozottan, igényesen, lelkiismeretesen, tudatosan dolgozzanak. A figyelem, a koncentráció képességének megosztása, jó manuális készség, megfelelő kommunikációs képesség szintén lényeges. Fontos ezeken kívül az is, hogy őszintén szeresse a gyermekeket, legyen türelmes, megértő a rábízott gyermekekkel.

A fővárosban és a kerületben egyaránt folyamatosan lehetősége van a kisgyermeknevelőknek szakmai továbbképzésekre. Nagy segítséget nyújtanak mindennapi munkájuk során, sok új információval és tapasztalattal bővítve a csoportban végzett tevékenységeiket.

Kisgyermeknevelőink szakmailag jól képzett szakemberek, elkötelezettek és elhivatottak munkájuk végzésében.

Kisgyermeknevelőink mindennapi munkájuk mellett az intézményünkbe érkező tanulók és hallgatók mentorálásában is részt vesznek. Szakmai tudásunk legjavát adják a fiatal generációnak, hogy lássák és ismerjék meg a szakma szépségét. Célunk, hogy a tanulók a gyakorlati idő végére elsajátítsák a gondozási-nevelési feladatokat és magabiztosan végezzék azokat.

A bölcsődei élet megszervezésének szempontjai

A bölcsődei nevelés-gondozás csak akkor lehet sikeres, ha a család és a bölcsőde kapcsolata jó. Egyenrangú partnerként közös a cél, a gyermek kiegyensúlyozott fejlődése. Fontos a napi kapcsolattartás, a felmerülő nehézségek megbeszélése. Amennyiben a szülő igényli, lehetőség van nevelési tanácsadásra is.

A szülőkkel való kapcsolattartás többféle csatornán keresztül működik:

- bölcsőde csipegető-ismerkedés a bölcsődével
- családlátogatás
- beszoktatás
- napi gyermek-átadások során
- szülői értekezlet
- szülőcsoportos beszélgetések
- fejlődési és üzenő füzet
- nyílt napok
- szervezett családi programok
- szakemberek által tartott előadások
- a szülő kérésére megfigyelési lehetőség biztosítása a csoportszobában

A csoportjainkban „saját kisgyermeknevelő” rendszer működik, mely azt jelenti, hogy a személyi állandóság jegyében egy kisgyermeknevelőhöz tartozik a csoportba járó gyermekek egy része, ő segíti a gyermeket a bölcsődébe való beszoktatás alatt, figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, vezeti a fejlődési naplóját, törzslapját. Amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van, akkor idejét elsősorban a „saját” gyermek gondozására, nevelésére fordítja,

így több figyelem jut minden gyermekre, az egyéni igényekre, egyénileg átsegítve a gyermeket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Szintén az állandóság és biztonság megteremtése érdekében a gyermekek számára jól szervezett és rugalmas napirendet alakítottunk ki. Ez biztosítja a gyermekek igényeinek a kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozást. A csoport életének áttekinthetősége, belső nyugalmanak biztosítása a cél. A napirend mindig függ a gyermekek életkorától, fejlettségüktől, befolyásolják az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és a bölcsőde nyitva tartása. Kialakításánál figyelembe kell venni a kisgyermeknevelők, a kisegítő személyzet munkájának összehangolását, a gyermekek otthoni életritmusának lehetőség szerinti figyelembevételével.

Napirend

Földszinti és első emeleti csoportszobák

06⁰⁰ - 08⁰⁰	Gyermekek érkezési sorrendben történő bevétele a saját csoportszobába Reggelihez készülődésig szabad játék Szükség szerinti WC-használat, pelenkacsere, kézmosás
08⁰⁰ - 08³⁰	Reggeli A gyermekek a beszoktatás sorrendjének megfelelően név szerint szólítva ülnek asztalhoz. (A gyermekek bevétele a reggeli időtartama alatt szünetel.)
08³⁰ - 10⁰⁰	Később érkező gyermekek bevétele Szabad játék időjárástól függően az udvaron vagy a csoportszobában
9⁴⁵ - 10⁰⁰	Tízórai
10⁰⁰ - 11⁰⁰	Kisgyermeknevelő által felkínált játéktevékenységek (vizuális, zenei, mozgásos, anyanyelvi)
11⁰⁰ - 11²⁰	Ebédhez készülődés Gondozási műveletek a fürdőszobában A csoportszobában szabad játéktevékenység, mesehallgatás
11²⁵ - 12⁰⁰	Ebéd A gyermekek a beszoktatás sorrendjének megfelelően név szerint szólítva ülnek asztalhoz.
12⁰⁰ - 14³⁰	Kint alváshoz készülődés A beszoktatási sorrendben az időjárásnak megfelelően való öltözködés (Pulóver, sapka, overall) Csendes nyugodt légkör biztosítása a szabad levegőn történő alváshoz.
14³⁰ - 15⁰⁰	Az ébredés sorrendjében a gyermekek vetkőztetése és fürdőszobai gondozási műveletek elvégzése.
15⁰⁰ - 15³⁰	Uzsonna A gyermekek a beszoktatás sorrendjének megfelelően név szerint szólítva ülnek asztalhoz.
15³⁰ - 17⁴⁵	Szabad játék a szülők megérkezéséig.

Napirend

Második emeleti csoportszobák – csecsemőkorúak

06⁰⁰ - 08⁰⁰	Gyermekek érkezési sorrendben történő bevétele a saját csoportszobába Reggelihez készülődésig szabad játék

	Szükség szerinti WC-használat, pelenkacsere, kézmosás
08⁰⁰ - 08³⁰	Reggeli A legfiatalabb, még ölben evő kisgyermek étkeztetése. A többi gyermek a beszoktatás sorrendjének megfelelően név szerint szólítva ül asztalhoz. (A gyermekek bevétele a reggeli időtartama alatt szünetel.)
08³⁰ - 9³⁰	Később érkező gyermekek bevétele Szabad játék időjárástól függően az udvaron vagy a csoportszobában
9³⁰ - 9⁴⁵	Tízórai
9⁴⁵-től	A 15 hónapnál fiatalabb gyermekek igény szerinti altatása a teraszon. A lefekvés előtt fürdőszobai gondozási műveletek időjárásnak megfelelő öltöztetés és a pihenés biztosítása.
10⁰⁰ - 10⁴⁵	Kisgyermeknevelő által felkínált játéktevékenységek (vizuális, zenei, mozgásos, anyanyelvi)
10⁴⁵ - 11¹⁵	Ebédhez készülődés Gondozási műveletek a fürdőszobában A csoportszobában szabad játéktevékenység, mesehallgatás
11¹⁵ - 12⁰⁰	Ebéd A legfiatalabb, még ölben evő kisgyermek ebédeltetése. A többi gyermek a beszoktatás sorrendjének megfelelően név szerint szólítva ül asztalhoz.
12⁰⁰ - 14³⁰	Kint alváshoz készülődés A délelőtt nem alvó gyermekek alvási feltételeit teremtjük meg elsőként. Az időjárásnak megfelelően öltöztetjük és fektetjük le őket. (Pulóver, sapka, overall) Csendes nyugodt légkör biztosítása a szabad levegőn történő alváshoz. A csecsemőkorúak ébredés után már a csoportszobában pihenhetnek és tevékenykedhetnek.
14³⁰ - 15⁰⁰	Az ébredés sorrendjében a gyermekek vetkőztetése és fürdőszobai gondozási műveletek elvégzése.
15⁰⁰ - 15³⁰	Uzsonna A legfiatalabb, még ölben evő kisgyermek étkeztetése. A többi gyermek a beszoktatás sorrendjének megfelelően név szerint szólítva ül asztalhoz.
15³⁰ - 17⁴⁵	Szabad játék a szülők megérkezéséig.

A bölcsődei élet mindennapjai

A bölcsődéink gondozásának és nevelésének célja, hogy a hozzánk járó gyermek testi-lelki harmóniáját, kiegyensúlyozott fejlődését biztosítsuk. A személyi és tárgyi feltételek megteremtésével lehetőséget adunk a kisgyermeknek, hogy érdeklődésüknek megfelelően ismerkedhessen környezetükkel. Viselkedési mintát és segítséget nyújtunk a személyiségük optimális fejlődéshez. Célunk, hogy a bölcsődei életük minél színesebb, ingerekben gazdagabb és családi hangulatú legyen.

A bölcsődei nevelést, gondozást a szakmai szabályoknak megfelelően, mindig a gyermek egyéni igényeit figyelembe véve végezzük.

A gondozás során az elsődleges cél a gyermek testi szükségleteinek kielégítése és a bensőséges interakciós helyzet kialakítása a nevelő és a kisgyermek között. Lényeges az elegendő idő és figyelem biztosítása, melynek során a gyermeknek lehetősége van a gyakorlásra és a folytonos kommunikálásra. A nevelés a bölcsődei napirendben a gyermekek

életkorának, fejlődésének megfelelően történik. Felajánlott tevékenységeink, időjárásnak és ünnepkörnek megfelelően a napirendbe ágyazva valósulnak meg.

Tevékenységi formák

A gyermekek mindennapjait a bölcsődében változatos tevékenység jellemzi. A nap nagy részét szabad játék tölti ki, de bekapcsolódhatnak a nevelők által tartott különféle foglalkozásokba is. Mindezek során kisgyermeknevelőink törekednek a megfelelő, szeretetteljes érzelmi nevelésre, a szocializáció segítésére, az egészséges életmódra nevelésre (főként a gondozási műveletek közben), a hagyományok ápolására, illetve az elmélyült nyugodt játék megteremtésére.

A tevékeny, aktív együttlétet a legintenzívebb a kisgyermeknevelőkkel. Az önállósodás feltételeinek megadásával, a nevelés eszközeinek, a bátorítás, támogatás, biztatás, figyelmes segítségadás alkalmazásával a gyerekek egyre bátrabbak a különböző tevékenységekben. Fontos, hogy mindig az életkoruknak megfelelő tevékenységekbe/alkotásokba tudjuk őket bevonni, számukra új és érdekes lehetőséget biztosítsunk, teret és időt adjunk az önálló alkotásra is.

Célunk, hogy a gyermek a külső világot, élő és élettelen környezetünket minél jobban és tevékenyebben megismerhesse. Úgy véljük, hogy ez, mivel átszövi egész életünket, fontos a gyermekek tudásgyarapítása, helyes szokáskialakítása, a környezet szeretetére és tiszteletére való nevelése érdekében. Igyekszünk személyes példamutatással, sokszínű témafeldolgozással, nagy odafigyeléssel, elkötelezettséggel biztosítani, hogy a bölcsődénkbe járó gyermekek életkoruknak megfelelően megismerjék, megszeressék szűkebb-tágabb környezetüket, vigyázzanak azok értékeire és biztonsággal eligazodjanak benne. Törekszünk arra, hogy a gyermekeket olyan hatások ériék, amelyek a környezetük felfedezésére, rácsodálkozására ösztönzik. Mindezeket különböző, előre megtervezett, tematikusan felépített, figyelemfelkeltő, élvezetes, de a gyermekek számára szabadon választható foglalkozásokon keresztül igyekszünk megvalósítani a szabad játékon, általános nevelési helyzeteken kívül is. Beszélgetéseken, képnézegetéseken, a környezet tevékeny megismerésén túl igyekszünk a vizuális nevelést, a zenei és az irodalmi nevelést, valamint a játékos testnevelést is átszöni ezzel a szellemiséggel.

A foglalkozások kialakításának szempontjai

A foglalkozás- kezdeményezés tervezetek kialakításakor figyelembe vesszük az adott csoportba járó gyerekek életkorát, érdeklődési körét, az adott évszakot, ünnepeket. A foglalkozás- kezdeményezést a gyermekek igényeihez és napirendjéhez igazítjuk, abba beleágyazva tervezzük. Minden napon más féle módon közelítjük meg az aktuális témát, ismerkedünk meg vele. Mindenképp fontos kihangsúlyozni, hogy egy-egy foglalkozás keretében megismertetett játék nem csak az adott napon jelenik meg, hanem a gyermek kérésére a szabad játék során bármikor, hiszen egy-egy mesét, verset, játékot sokszor akarnak játszani, az ismétléseken, utánzáson keresztül sajátítják el a számukra új és érdekes dolgokat. Egy-egy ilyen foglalkozás hossza nem túl terjedelmes, ezt a gyerekek érdeklődése határozza meg leginkább. A foglalkozások menetét is alakítják a gyerekek hangulatuktól, érdeklődési körüktől vezetve, illetve a foglalkozás fajtáját is. Hiszen, ha a csoport elmélyülten játszik például, vétek ezt megzavarni egy vezetett játékkal, vagy ha izgó-mozgó, aktív, nagymozgást igénylő napja van a csoportnak összességében nézve, szintén nem túl szerencsés egy asztali foglalkozás, jobban fognak élvezni és több kedvük lesz valamilyen nagymozgásos játékhoz, játékos testneveléshez.

Környezet tevékeny megismerése

A délelőtti játékidőben beszélgetéssel, témafelvezetéssel, az időjárásnak vagy a közelgő ünnepnek megfelelő témával való ismerkedéssel foglalkozunk képek, játékok, vagy maga a természet segítségével. Bevezettük a heti témánkat, hisz eköré fog szerveződni a többi programunk is. Szeretetteljes, megértő, gyermekekre figyelő környezetben a gyermekekkel közösen alakítjuk az adott programot, legyen szó könyvnézegetésről, falevél-szedégetésről, bármiről. Igyekszünk különböző beszédfejlődést elősegítő gyakorlatokkal megtűzdelni és még élménydúsabbá tenni a programot és ezáltal a gyermekek napját.

Vizuális nevelés

„Amit hall a gyermek, azt elfelejti, amit lát már inkább megjegyzi, de amiben ő maga is tevékenyen részt vesz, az bevésődik emlékezetébe.” (Kodály Zoltán)

Vizuális foglalkozást is kínálunk a gyermekeknek, mely során valamilyen kreatív tevékenység (ragasztás, vágás, agyagozás, gyurmázás, stb.) által ismerkedünk a felvetett témával.

A kéz bonyolultabb finommozgásai nem veleszületettek, hanem tanultak, tehát fejleszthetőek. Engedjük, ösztönözzük őket az alkotásra, többféle játéktevékenységet is biztosítva számukra. A foglalkozások alkalmával nagyon sok természetes anyagot használunk, mellyel bővül ismeretük és szókincsük. Például gesztenye, makk, falevél, gyümölcsök).

- Agyagozás: Több alkalommal is lehetőséget biztosítunk gyermekeink számára az agyaggal való megismerkedésre. Kézbe vehetik, megtapasztalhatják színét, állagát, formázhatóságát. Az elmúlt évben is volt rá lehetőség, hogy a kisgyermeknevelő a gyermekekkel közösen használja, mely nagy öröm volt számukra, hogy ők a piszkos, „sáros” kezükkel dolgozhattak, labdákat, kígyókat formázhattak és örömmel mutatták meg egymásnak.
- Gyurmázás: Gyurmázásra az év minden szakában lehetőséget biztosítunk gyermekeink számára. Többféle változatot is felhasználunk a mindennapi tevékenységek során (natúr gyurma, színes gyurma, főzött gyurma). A gyurma lehetőséget biztosít a finommotorika fejlesztésére, az aprólékos mozdulatok finomítására, színekkel való ismerkedésre, és a szabad formázás lehetőségére.
- Tépés, ragasztás: Szalvétából és színes krepp papírból is örömmel tépkednek az apróságok, amelyből több-kevesebb sikerrel kicsi golyókat sodornak. Magvakkal, babszeggel, sárgaborsóval, kukoricával, különböző természetes anyagokkal és termésekkel képek és állatok készülnek a csoportokban. Például madáretető, süni. Egy-egy évszakhoz kapcsolódóan ragasztással képeket is készítenek, például hóember, nyuszi, Anyák napi szívecske, szőlő.
- Gyümölcsnyomdázás: Ezt a tevékenységet többféle gyümölccsel és ruhából könnyen kimosható festékkel, örömmel végzik. Például félbevágott citrom zöld színnel, alma pirossal, félbevágott körte sárgával.
- Vágás: A gyermekek mindennapi tevékenységébe beletartozik a színezés és festés. A számukra tetsző formákat kisméretű ollóval gyakran próbálják kivágni, mely nagymértékben segíti a szem-kéz koordináció fejlődését.

A gyermekekkel végzett közös alkotások élmény dússá teszik mindennapjaikat és a szülőkkel töltött közös délutánon is van lehetőségünk a fenti tevékenységeket közös programmá alakítani, melyen még aktívabban tevékenykednek szüleik segítségével.

Játékos testnevelés

Főként télen, mikor a szobában töltjük a nap nagy részét, de jobb időben az udvaron is nagy élményt nyújt a gyerekeknek a közös, játékos, mondókás mozgás, melynek során megismerik, megszeretik, így később, idősebb korukban is szívesebben, nagyobb eséllyel iktatják be a napirendjükbe az egészség megőrzése érdekében. A foglalkozás során bemelegítünk, majd az intézményünkben található WESCO eszközök segítségével tudjuk a mozgásos foglalkozásokat érdekessé és színesebbé tenni. Nagymértékben hozzájárulnak a gyermekek nagy- és finommozgásuk, illetve egyensúlyérzékük fejlődéséhez. Az eszközök a csoportszobában biztonságosan és jól használhatóak. Ezek a foglalkozások nagyon kedveltek a kisgyermekek számára. A foglalkozás végén kisebb tárgyakkal tesszük érdekessé a mozgás levezetését, visszavezetését a szabad játékba. Ilyen például a babzsák, szivacsabda, hullahopp karika. A mozgás végig mondókával vagy akár kerettörténettel kísért, mely még inkább fokozza a gyerekek részvételi kedvét.

Irodalmi és anyanyelvi nevelés

2016-ban indult el bölcsődénkben az irodalmi nevelés és ennek keretében az Irodalmi füzet bevezetése a szülők és gyermekek aktív részvételével. Az irodalmi füzet célja a mindennapokban elhangzott mondókák, versek vizuális megjelenítése a szülők és gyermekek közreműködésével. Az alkotások célja a művészetek kapcsolatának előbbé tétele, az esztétikai élmény biztosítása, a kreativitás képességének kibontakoztatása és az együtt alkotás öröme. A magas szintű irodalmi nevelés elsajátítása céljából kisgyermeknevelőink rendszeresen vesznek részt előadásokon.

Az irodalmi és anyanyelvi nevelés keretein belül mind a tervezett foglalkozások alkalmával, mind azokon kívül igyekszünk igényes, korosztálynak megfelelő kortárs és klasszikus meséket, verseket, mondókákat megismertetni a gyermekeinkkel.

Mesehallgatásra a gyermekeknek a nap folyamán bármikor van lehetőségük. Igény szerint a meseolvasó sarokba félrevonulva az általuk választott vagy kért mese felolvasására többször is van lehetőség a mindennapokban. Igyekszünk évszakhoz, ünnephez vagy a csoport mindennapi eseményeihez kapcsolódó meséket választani, felkínálni a gyerekeknek, ezáltal is gyarapítva tudásukat, illetve segíteni a számukra még érthetetlen dolgok feldolgozását.

A mondókázást a mindennapi életünkbe, a játéktevékenységekbe és a gondozási műveletekbe is beillesztjük, ezáltal bővítve a szókincsét, fejlesztve a ritmusérzékét. Ezáltal is közelebb kerül a kisgyermek a kisgyermeknevelőhöz és az utánzásra alapozva elsajátítja a számára érdekes mondókákat és versikéket.

A gyerekek nagy örömmel hallgatnak, mondogatnak koruknak megfelelő, rövidebb verseket is, melyeket kérésükre gyakran ismétlünk, míg a végén már velünk együtt mondogatják azokat.

Mindezeket gyakran eszközök, bábok használatával tesszük színesebbé, de egyfajta rituálét teremt a mesetarisznya, a mesedoboz használata is, melyből a gyerekek szeme előtt bukkannak elő szerethető figurák és kedves tárgyak, eszközök, bevezetve vagy akár el is játszva a mesét, verset, mondókát.

Intézményünkben irodalmi faliújság is található. Itt különböző csoportosításban irodalmi ajánlók, mesék, mondókák, versek szerepelnek, hogy a szülők számára is elérhetővé váljon a napközben elhangzó művek szövege. A faliújság célja, hogy a szülők a kortárs és klasszikus gyermekirodalom sokszínű, értékes skálájából tudjanak meríteni, ezzel segítve őket a megfelelő esztétikai értékű irodalmi mű otthoni használatra való keresésében.

Zenei nevelés

A zenei nevelés terén szintén törekszünk az igényes dalanyag kiválasztására, mely hangterjedelmében, zeneiségében megfelel az adott korosztálynak. Ezen kívül ritmusgyakorlatokkal, hangszerekkel való ismerkedéssel tesszük változatosabbá, színesebbé a gyermekek bölcsődében töltött idejét.

„Zenedobozunkba” örömmel kukucskálnak be és veszik elő, hogy kipróbálhassák a különböző fajtájú hangszereket, dobokat, csörgődobokat, csörgőket, xilofonokat, esőbotokat, cintányérokat, triangulumokat. Énekel vagy ritmikus mondókával kísért játékokat játszunk. Használjuk a tenyerünket, talpukat is tapsolásra, dobogásra különböző ritmusok mentén. A kislányok előszeretettel használják pörgős kis szoknyáikat a táncos elemek megjelenítéséhez.

Az énekes foglalkozások alkalmával a tehetséges kisgyermeknevelőink heti rendszerességgel igyekeznek élő furulyaszóval elvarázsolni a gyermekeket.

Heti programtervezet – természetre / hagyományra koncentrálv

Témakör: Téli időjárással, természeti jelenségekkel, öltözékekkel való ismerkedés

Évszak: tél

Korcsoport: 2- 3 év

Heti témakör: Természeti változások		
Nap	Tevékenységi forma	Tevékenység
Hétfő	Környezeti nevelés	- Ismerkedés a téli évszakkal - Téli öltözék kellékei: sapka, sál, kesztyű stb. - A gyermekek havazással, szánkózással kapcsolatos élményeinek megbeszélése - Évszakhoz illő dalok éneklése

Kedd	Vizuális nevelés	Hóesés – festés ujjal
Szerda	Játékos testnevelés	- Játékos tornagyakorlatok hullahopp karika segítségével Bemelegítés: járás, futás, óriásjárási lábujjhegyen, karok magastartásban Fő gyakorlat: páros lábbal ugrálás a földre helyezett karikákba Csoportos játék: cinkék imitálása, tapsra menedék keresése a havazás előtt Visszavezetés a játékba: madáretető építése legóból
Csütörtök	Irodalmi és anyanyelvi nevelés	- Móra Ferenc: A kesztyű
Péntek	Zenei nevelés	Furulya hangszer kíséretében: - „Nagy a hó igazán” - „Hóembernek se keze, se lába”

Heti programtervezet – természetre / hagyományra koncentrálna

Témakör: Tavaszi időjárás és az ébredő természet tanulmányozása

Évszak: tavasz

Korcsoport: 2- 3 év

Hétfő	Környezeti nevelés	Beszélgetés a tavaszi időjárásról, a környezet változásairól Tavaszi képeskönyvek nézegetése, virágokkal, fákkal való ismerkedés
Kedd	Vizuális nevelés	Orgona festése
Szerda	Játékos testnevelés	Bemelegítés: futás, járási gyakorlatok Állatok járásának utánzása: mackójárási, nyúl ugrás, békaugrás, pókjárási Játék: Gólya próbálja elkapni a tóból kiugró kis békákat
Csütörtök	Irodalmi és anyanyelvi nevelés	Tavaszcímű versek: Ágh István: Virágosat álmodtam Szabó Lőrinc: Tavasz
Péntek	Zenei nevelés	Tavaszcímű dalok éneklése: „Süss fel, nap” „Tavaszi szél” „Én kis kertem kerteltem”

Tevékenységekben megvalósuló „tanulás”

A gyermeki tanulás alapvető formája a bölcsődés korban az utánpótlás. A tanulási folyamat a játékos jelleg dominálásával a spontaneitásra, az önkéntelen figyelmére épülve alakul ki. Folyamatosan jelen van bölcsődei lét minden színterén, nemcsak a tevékenységekbe ágyazott ismeretszerzés során valósul meg, a gyermek folyamatos megfigyelésére épül. A gyermeket kíváncsisága, nagyfokú mozgásigénye irányítja, ezért fejlesztése az egész bölcsődei nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, a kisgyermeknevelő által kezdeményezett legkülönbözőbb tevékenységi formákban valósul meg.

Kisgyermeknevelőink feladata a tervezés, illetve a tevékenységekhez megteremteni a megfelelő feltételeket, a támogató- és biztonságos környezetet, a kellemes, barátságos légkört. Fontos, hogy az eszközöket előre kikészítse, ezek esztétikusak és megfelelő számúak legyenek. Lényeges, hogy a nevelő nyitott legyen a gyermekek jelzéseire, igényeire, élményeire, motiválja őt.

Bölcsődénk folyamatosan kapcsolatban áll egy konduktor és egy gyermek pszichológus szakemberrel. A fejlesztő pedagógus segítséget nyújt a mindennapokban felmerülő problémákban. Rendszeresen gyakorlati tanácsokkal, mozgásgyakorlatokkal, beszédfejlesztő módszerekkel, tanácsokkal látja el a beszédében, vagy mozgásában elmaradott gyermekeink kisgyermeknevelőit.

Intézményünkben kapott helyet a kerületi gyermekpszichológus, aki havonta több alkalommal látogatja meg bölcsődei csoportjainkat. A csoportban felmerülő problémákat megbeszélve nyújt támogatást a kisgyermeknevelőknek. Elsősorban a kerületi bölcsődékbe járó családok részére biztosít fogadóórákat, de készséggel áll a dolgozók rendelkezésére is.

Jogok és érdekvédelem

A személyiségi jogok védelmének elve

A bölcsőde minden dolgozója a gyermekek személyi adatait bizalmasan kezeli, betartja az adatvédelmi törvényben előírtakat, a gondozott gyermekek és szülei személyiségi jogait védi, tiszteletben tartja. Az intézményi titkot megőrzi, munkájáról tájékoztatást, felvilágosítást csak közvetlen felettese engedélyével adhat.

A gyermeknek joga van:

- testi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító, saját családi környezetében történő nevelkedéshez,
- segítséget kapni a saját családjában való nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához,
- fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások elleni védelemre,
- az emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez.

A gyermeki jogok védelme minden olyan személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, gondozásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A szülő jogosult és köteles arra, hogy a gyermekét családban gondozza és a gyermekek szükségleteinek megfelelő feltételeket (pl. lakhatás, étkezés, ruházattal való ellátás) biztosítsa.

Kapcsolattartás más intézményekkel

A bölcsőde az eredményes működés érdekében kapcsolatot tart a Család- és Gyermekjóléti Központtal, Pedagógiai szakszolgálattal, a védőnővel, a Gyámhivatallal, az óvodákkal.

11.4 Gyermekkert Bölcsőde

1082 Budapest, Nagy Templom u. 3.
Férőhely: 72 fő

Megközelíthetőség:

BKV járművekkel

- 3-as metró Megálló: Corvin-negyed
- 9-es autóbusz Megálló: Horváth Mihály tér
- 83-as trolibusz Megálló: Horváth Mihály tér

Személygépkocsival

- az intézmény előtt a Nagy Templom utcában és környékén lehet parkolni, a parkolásért fizetni kell,
- parkolási díj fizetés nélkül várakozás igénybevétele: hétköznaponként 8.00-8.30 óra, valamint 15.30-17.00 óra között, igénybejelentés a bölcsődevezetőnél.

Bölcsődénk múltja, jelene, jövője és környezete

*„ELSŐ FERENCZ JÓZSEF Isten kegyelméből
Ausztriai Császár Csehország Királya stb. és
Magyarország Apostoli Királya dicső uralkodása és
ERZSÉBET Ausztriai Császárné és Magyar Királyné
Ő Felsége legmagasabb védnöksége alatt
emelte
a Budapesti Első Bölcsődei Egylet
ezen új intézetet a szegény munkás nők gyermekei számára
1876-ban s felszenteltetett 1877 januárius 11-én”
(a bejárati márványtábla felirata)*

A bölcsőde épületét 1876 évében építették Ybl Miklós tervei alapján. Az intézmény 1877-ben nyitotta meg a kapuit, a kisgyermeket nevelő családok előtt. Az első bölcsődék a szegény családok számára jelentettek nagy segítséget, mivel a szülők biztonságban tudhatták gyermekeiket. Jeles történelmi személyiségek, mint Ferenc József és Erzsébet királyné is fővédnökei voltak az *Első Pesti Bölcsődei Egyletnek*. Az épület múltja meghatározza jelenét. Bölcsődénk a folyamatosan szépülő és megújuló városrész, a *Corvin negyed* szívében helyezkedik el. A sok modern épület között büszkén viseli hagyományos külsőjét, melytökéletes harmóniában áll az új épületek sokaságával, megőrizve funkcióját és egyediségét. Atradíció fontossága, a hagyomány tisztelete a szülők és az itt dolgozók számára is meghatározó érték.

Az épület – a padlásteret is beszámítva – háromszintes. Az alagsori részen találhatóak a kiszolgáló helyiségek, a főzőkonyha, a mosoda, a kazánház, a különböző raktárak, a tárgyaló (egyben szakmai könyvtár), a sószoza, a múzeum és az öltözők helyiségei. A felső szinten van a gyönyörű aula (mely közösségi színtérként is működik), a csoportszobák, az iroda, az ebédlő és a mosogató helyisége. A bölcsődéhez tartozik egy csodálatos zárt udvar. A gyermekeket hat csoportszobában neveljük és gondozzuk. A napi munka szervezésénél fontos szempont, hogy a szobák nem közvetlen kertkapcsolatosak. Intézményünk saját

főzőkönyhával rendelkezik, amely az általunk nevelt korosztálynak a megfelelően elkészített minőségi, korszerű ételeket biztosítja.

Bölcsődénk minőségpolitikája

„ A nehézség nem az új eszmék kialakításában rejlik, hanem a régiektől való megszabadulásban”.

John Maynard Keynes

A bölcsődénkben folyó munkát meghatározza, hogy az ott dolgozók milyen minőségű munkát végeznek. A minőségbiztosítás kapcsán fontos szempont az is, hogy képesek vagyunk-e megfelelni a szülők elvárásainak. A napi tevékenységünk során figyelemmel kell követnünk ebben a felgyorsult világban a gyermekek megváltozott igényeit is. Ezeket a szempontokat összhangba kell hozni annak érdekében, hogy a szülői elégedettségi mutatók magasak legyenek. Ezért rendkívül fontos a megbízhatóság, a különböző igényekre adott gyors reagálási készség. A minőségbiztosítás során a hiteles kommunikációnak meghatározó a szerepe. Lényeges a mindennapokban olyan szolgáltatás nyújtása, amellyel a szükségleteket maradéktalanul kielégíthetjük. Meghatározó szolgáltatási marketing a mosoly, a türelem és empátia, továbbá a szolgáltatás fizikai és tárgyi környezete. Ezért kiemelkedően fontos a kisgyermek életterének minél színesebb kialakítása. Jelen korunk kihívása és egyben célja is a minőségi munka, a minőségi környezet.

Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

Bölcsődénk nevelő-gondozó munkáját a múltbéli tapasztalatok, hagyományok, és a jelenkor tapasztalatainak ötvözete jellemzi. Hiszen múlt nélkül nincsen jelen és jövő.

Intézményünk alkalmazkodik a megváltozott igényekhez, így ez alapján egy új szemléletű, kompetencia alapú bölcsődei nevelés képviselője, megtartva hagyományait. Pedagógiánk lényeges eleme a feltétel nélküli szeretet és elfogadás, melyet a gondoskodás és törődés jellemez. Munkánkat a felelősség, valamint a gyermek és családjának megismerésének igénye jellemez.

*„Engem ne emeljen a magasba senki,
Ha nem tud addig tartani,
Míg tényleg felnövök!
Guggoljon ide mellém,
Ha nem csak hallani
De érteni is akar,
Hogy közel legyen a szívdobogásunk!”*
(Bírtalan Ferenc)

Intézményünkben a gyermekeket tisztelet és szeretet övezi. Fontosnak tartjuk az egyéni, szociális és kognitív képességek kibontakoztatását.

A gyermekek számára megteremtett szeretetteljes, biztonságos, családi légkörben, minden gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja az önfeledt, szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat, mely képessé teszi őt a későbbi kreatív gondolkodásra, továbbfejlődésre.

Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből, családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekeket neveljünk.

A szolgáltatás területe, igénybevevői célcsoport

A Gyermekkert Bölcsődébe a VIII. kerületi állandó lakcímet igazoló szülők gyermekeit vesszük fel. A szülők szabadon választhatnak a kerület hét bölcsődéje közül. Intézményünkbe évről- évre folyamatos a túljelentkezés. A családokat a tudatosság jellemzi, fontos számukra a nyitottság és az emberközpontúság. Évekre visszamenőleg tapasztalható, hogy az édesapák egyre nagyobb számban jelennek meg a különböző rendezvényeinken, fontos szerepet vállalva gyermekeik életében. A bölcsődeválasztásnál meghatározó szempont az intézmény közelsége, jó hírneve, mely a szülők közötti információcserén vagy az idősebb testvér által megélt tapasztalatokon alapul.

Az intézmény alapfeladata és egyéb szolgáltatásai

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében intézményünk alapfeladata (a személyes gondoskodás keretein belül), hogy a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítsa a kisgyermek napközbeni ellátását-nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését –, bölcsődei alapellátás formájában. A törvény a gyermekeknek 20 hetes koruktól 3, illetve 4 éves korukig (sajátos nevelési igényű gyermekek esetében 5, illetve 6 éves korig) teszi lehetővé a bölcsődei ellátást.

Alapellátáson túli szolgáltatásaink:

- időszakos gyermekfelügyelet,
- sóterápia az őszi és téli hónapokban.

Bölcsődénk hétköznapokon reggel 6 órától délután 18 óráig van nyitva.

Bölcsődénk személyi feltételei

Bölcsődénk építészeti adottságait figyelembe véve kell a napirendet megszervezni. Elsődleges szakmai szempont a „saját kisgyermeknevelői rendszer” és a „felmenő rendszer” biztosítása. Egy csoporton belül kettő, illetve három fő kisgyermeknevelő dolgozik. Az ölelkezési idő alatt betartandó követelmény a „saját gyermek” nevelése és gondozása. Továbbá fontos feladat az összehangolt és részleteiben megtervezett nevelési célok megfogalmazása. Teljes mértékben figyelembe vesszük azt, hogy a gyermekek mikor érkeznek, és mikor távoznak haza. Ennek megfelelően alakítjuk ki a kisgyermeknevelői munkarendet. Bölcsődénk nyitott, demokratikus elveket képvisel. Teret enged az individuumnak és az egyénre szabott bánásmódot helyezi előtérbe. A szülőket megerősíti szülői szerepükben és a család támaszaként ott nyújt segítséget, ahol azt a szülők igénylik.

Szakedolgozói létszám

Kisgyermeknevelők:

- 1 fő bölcsődevezető
- 16 fő kisgyermeknevelő

Dajkák:

- 6 fő dajka

Minden szakedolgozó rendelkezik az előírt végzettséggel.

A bölcsőde vezetője koordinálja és felügyeli a szakmai programban leírtak teljesülését, szervezi a különböző rendezvényeket, kapcsolatot tart a szülőkkel. A bölcsődevezető

helyettes egyetemi végzettséggel, szociális szakvizsgával, és pedagógus minősítéssel rendelkezik.

Főiskolai és/vagy szakirányú felsőfokú szakképesítéssel 4 fő rendelkezik.

Montessori képesítéssel 4 fő rendelkezik. A kisgyermeknevelők akkreditált képzésben is részt vesznek, gyarapítva ismereteiket.

A kisgyermeknevelők szakmai személyiségének karbantartását, esetmegbeszélő csoportban való részvétel lehetősége és pszichológus is segíti. Csoportos és egyéni foglalkozáson lehetőség nyílik arra, hogy a felmerülő problémákat szakember segítségével oldhassuk meg.

A kisgyermeknevelők munkáját 6 fő dajka munkatárs segíti, akik gyermekfelügyeleti és takarítói feladatokat látnak el.

A bölcsőde orvosa heti 4 órában kíséri figyelemmel a kisgyermek egészséges fejlődését.

Az ételmezéssel kapcsolatos feladatokat 1 fő ételmezésvezető dietetikus munkatárs látja el. Feladatkörébe tartozik a társbölcsődékbe járó gyermekek egyéni és speciális szükségletű étlapjainak összeállítása, továbbá a munkatársak diétás étrendjének kidolgozása is.

A korszerű ételek elkészítését 2 fő szakácsnő és 1 fő kisegítő munkatárs biztosítja.

A bölcsőde karbantartási feladatainak ellátását 1 fő karbantartó végzi.

Az intézmény saját mosodával rendelkezik, melyben 1 fő mosodai alkalmazott végzi a napi teendőit. A mosodai alkalmazott feladata továbbá az intézmény alagsori szintjének a takarítása, különböző rendezvények után a terület rendbetétele.

Bölcsődénk tárgyi feltételei

Intézményünk 72 férőhellyel működik. A bölcsőde 6 csoportszobával rendelkezik („katica”, „mackó”, „méhecske”, „pingvin”, „süni”, „pillangó” csoport).

A „katica és „mackó” csoport szobái egymásba nyílnak, egy közös fürdőszobával vannak ellátva. A „mackó” csoportszobából altató terasz nyílik. A két csoport egy gondozási egység, így esetenként a kisgyermeknevelőnek három részterületre kell irányítani a figyelmüket. A „katica szoba 40, a mackó szoba 22 m².

A „méhecske” és a „pingvin” csoport önálló szobaként funkcionál, méretük közel azonos 42-50 m².

A következő egység a „süni” és „pillangó” csoport építészeti szintén nehezített. A két csoportszoba között helyezkedik el a fürdőszoba. A felügyelet biztosítása átgondolt szervezést igényel.

Három csoportszobánk utcafrontos, három pedig belső, zárt kertre néz. Szobáink tágasak, világosak.

Bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiailag célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak. A szobák berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjüknek, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak összeválogatva.

Az átadó helyiség fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermeket és szüleiket. Itt találhatóak az öltöző szekrények.

A fürdőszobák közvetlenül kapcsolódnak a csoportszobákhoz (kivéve a „mackó” csoportot) és az átadóhoz/ gyermeköltözőkhöz. Bennük minden használati eszköz – pl. mosdó,

törölközőtartó, tükör stb.– a gyermekek önállóságra nevelését segíti. A gyermeköltözőkben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermeket és szüleiket. A kisgyermeknevelők nagy hangsúlyt fektetnek a gyermeköltöző dekorálására, és folyamatosan frissítik a falújságot. A gyermekek a bölcsődében saját ruhájukban vannak.

A bölcsőde egy légterű udvarral rendelkezik, amely lehetővé teszi a gyermekek számára az egész kert felfedezését, a nagy terület bebarangolását. Az egybefüggő udvar további előnye a különböző korú gyermekek szociális kompetenciájának pozitív fejlődése. Az udvaron árnyas és napos területek egyaránt találhatóak. A játékkészlet gazdag mozgásfejlődéshez szükséges tárgyi eszközök mindegyike biztosított. Egyedülállóan megtalálható udvarunkon a futó bicikli és kétkerekű bicikli, melyen az óvodába menő gyermekek nagy százaléka megtanul önállóan, pótkerék nélkül kerekézni.

A gyermekek ételmezése kiemelkedő jelentőséggel bír. HACCP rendszerben a törvényi előírásokat betartva, elsősorban idényjellegű élelmi alapanyagokat használunk fel. Az egyéni diétára irányuló igényeket szakorvosi igazolás birtokában biztosítjuk.

Bölcsődénk alagsorában található a Bölcsőde Múzeum, melynek a látogatottsága töretlen. A Bölcsőde Múzeum bemutatja a szakma múltját és jelenét. Lehetőség nyílik arra, hogy átfogóan lássuk a kezdeteket és azt, hogy jelenleg hol tart a szakma. A Múzeum az állandó kiállításon túl időszakos kiállítással is gazdagítja a látóvilágot. Ezen kívül szakmai könyvtár is rendelkezésre áll az idelátogatók számára (amely a bölcsőde nyitva tartása alatt és kizárólag olvasószobaként üzemel).

NEVELÉSI, GONDOZÁSI PROGRAMUNK

Nevelő- gondozó munkánk célja

A családban nevelkedő kisgyermek számára, családias, derűs légkörben, családjukkal szoros együttműködve, családi nevelésükre építve, azt kiegészítve, a nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartásával, a napközbeni ellátás – nevelés, gondozás, étkeztetés, felügyelet– keretein belül, az életkori- és egyéni sajátosságokra, szükségletekre tekintettel, odaforduló szeretettel, elfogadással, kompetenciáik figyelembevételével, színes, együttes élményekbe ágyazottan tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedési minták nyújtásával biztosítjuk a sokféle változatos tevékenységet, támogatjuk a harmonikus fejlődést.

Nevelő- gondozó munkánk feladatai

A bölcsődei nevelés- gondozás keretei között, a 0-3 éves egészséges, családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátása – nevelése, gondozása, étkeztetése, felügyelete - családjukkal együttműködve, családi nevelésükre építve pszichoszomatikus szükségleteik kielégítése, optimális fejlődésük elősegítése. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű,

veszélyeztetett gyermekek hátrányainak, veszélyeztetettségének és azok következményeinek enyhítése.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- A harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges biztonságos környezet megteremtése,
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és alapvető kultúrhigiénés szokások kialakításának elősegítése (testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, tisztálkodás, öltözködés, alvás- pihenés, szobatisztaságra való szoktatás és kialakulás segítése, levegőzés, mozgás, játék),
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenciós feladatok ellátása.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- Biztonságos légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én tudat egészséges fejlődésének segítése,
- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére, az én érvényesítés és az alkalmazkodás egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
- a szocializációs problémával küzdő, lassabban fejlődő, hátrányos helyzetű, elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása fokozott többlet- törődéssel.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- Az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a kommunikatív képességek és a kommunikációs kedv fejlődésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

NEVELŐ-GONDOZÓ MUNKÁNK MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI I.

Kapcsolat a szülőkkel

Bölcsődénkben kiemelkedően fontosnak tartjuk a szülőkkel a korrekt, partneri együttműködést. Az együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. A család és a bölcsőde között kialakult partneri kapcsolat segíti a gyermekek harmonikus fejlődését. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így ő tudja a legjobban közvetíteni gyermeke szokásait, igényeit, szükségleteit, ezzel nagymértékben

segítve a kisgyermeknevelő munkáját az egyéni bánásmód kialakításában. Kisgyermeknevelőink tapasztalt szakemberek, akik szaktudásukkal, tapasztalataikkal segítik a szülőket gyermekeik nevelésében.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van. Mivel mindegyik más- más szerepet tölt be, célszerű minél többet alkalmazni közülük.

Személyes kapcsolat

Első találkozás: miután a szülők eldöntötték, hogy a mi bölcsődénket választják, és erre mód és lehetőség is adott, felkeresik a bölcsődét és a vezetővel történő személyes beszélgetés során - első interjú - megbeszélik, egyeztetik a bölcsődei élet megkezdésének pontos időpontját.

Ekkor a szülő tájékoztatást kap a felvétel folyamatáról, a fokozatos beszoktatás módszeréről, a bölcsődei napi életről és a szakmai munkáról. A szülők megismerik a bölcsődét, a leendő csoportszobát és gyermekük kisgyermeknevelőjét. Ez a család és a bölcsőde együttműködésének első színtere.

Családlátogatás

A családlátogatásnak a célja a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. Az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, vagy a beszoktatás első hetében kerül sor, előre egyeztetett időpontban. A családlátogatásra a kisgyermeknevelők a gyermek számára apró figyelmességgel készülnek (pl. üdvözlőkártya, melyben köszöntjük a gyermeket, vagy a gyermek jele stb). Ez a gesztus segíti a gyermekkel való barátkozást. A családlátogatás során, a gyermek a megszokott, biztonságot nyújtó környezetében találkozhat a számára még ismeretlen személlyel, a kisgyermeknevelővel, mely által a barátkozás, kapcsolatfelvétel könnyebbé válik. A szülő/k az otthoni környezetükben egy kellemesebb, oldottabb légkörben kaphatnak további, személyre szóló információkat a bölcsődei életről, mélyebben megismerhetik a kisgyermeknevelőszemélyét, és lehetőségük nyílik szorongásaik feltárására, oldására ebben a nem hivatalos környezetben.

A kisgyermeknevelő megismerheti a gyermeket a maga természetes közegében, megfigyelheti viselkedését, reakcióit és információkat gyűjthet. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, előfordul, hogy a családlátogatásra nem kerül sor, mert a szülők elzárkóznak előle. Ezt tiszteletben tartva elfogadjuk a szülők ez irányú kérését. A családlátogatás történet a „saját kisgyermeknevelő” és társ kisgyermeknevelő részvételével, valamint ha szükséges, más szakemberek bevonásával (védőnő, család gondozó, gyermekorvos). Különleges esetekben, évközben, ismételt családlátogatást teszünk a családoknál. A családlátogatásról rövid beszámolót készítenek a kisgyermeknevelők a módszertani levél útmutatója alapján, mely a gyermek dokumentációjának részét képezi.

Napi találkozások

Bölcsődénkben a személyes kapcsolattartás fontos részét képezik a napi találkozások. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelők érdeklődnek a gyermekekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig az átadáskor tájékoztatják a szülőket az aznapi történésekről.

Fogadó óra

A kisgyermeknevelők lehetőséget biztosítanak a szülők számára fogadó órákon való személyes találkozásra a gyermekekkel kapcsolatos tapasztalatok, az esetleg felmerülő problémák megbeszélésére (pl. testvér várása, születése). Ezek a találkozások alkalmat adnak a gyermek minél mélyebb megismerésére az együttműködés biztosítására, elmélyítésére. Az aktuális problémák megbeszélése, megoldása, tanácsadás a kisgyermeknevelő részéről mind segíti a szülőket az esetleges felmerülő bizonytalanságuk enyhítésére.

Csoportos szint

Szülői értekezlet

Az első szülői értekezletre a nyári zárást követően kerül sor az újonnan érkező gyermekek szülei számára. A szülői értekezletet vagy a tárgyalóba, vagy a bölcsőde aulájába szervezzük. Ezen a szülői értekezleten ismerhetik meg a szülők az összes kisgyermeknevelőt, majd a szülői értekezlet végén mindenki a „saját” kisgyermeknevelőjét. A szülői értekezletet a bölcsőde vezetője tartja, aki bemutatja az intézményünket, majd tájékoztatja a szülőket a beiratkozás menetéről, milyen papírokat kell beszerezniük ahhoz, hogy a gyermekük felvétele megtörténjen. A szülők tájékoztatást kapnak intézményünk házirendjéről, napirendjéről, a beszoktatás menetéről. A szülői értekezlet végén lehetőség van a kérdések feltevésére, illetve megválaszolására.

Csoportos szülői értekezletek

Az első csoportos szülői értekezletre az első „hivatalos” szülői értekezlet után kerül sor. Miután befejeződött a szülői értekezlet minden kisgyermeknevelő a saját csoportszobájába fogadja az „új” szülőket egy részletesebb, személyre szóló tájékoztatás céljából. Itt lehetőség nyílik a csoportszoba megismerésére, illetve a kisgyermeknevelővel való kapcsolatfelvételre. A kisgyermeknevelők a csoportra vonatkozó tájékoztató után személyesen beszélnek meg a szülőkkel a beszoktatás lehetséges időpontját, felajánlják a „bölcsődekóstolgot” lehetőségét, illetve tájékoztatják a szülőket az üzenőfüzet tartalmáról, és, arról, hogy milyen felszerelést kell hozniuk az első napra. A tájékoztató végén lehetőség nyílik az esetleg felmerülő kérdések megválaszolására.

Év közben további lehetőség van a csoportos szülői értekezletek megtartására az adott csoportra vonatkozóan. Hatékonyabb, interaktívabb, népszerű a szülők körében. Lényege, hogy a szülők az adott csoporttal kapcsolatos általános tájékoztatás mellett, konkrét gyermeknevelési kérdéseik megbeszélésében is segítséget kapjanak egymástól és a kisgyermeknevelőktől. Ez a fajta szülői értekezlet lehetőséget ad a kisgyermek életkori sajátosságairól való beszélgetésre és az ezzel kapcsolatos egyéb nevelési, gondozási nehézségek megválaszolására, átbeszélésére. A szülőket foglalkoztató kérdéseknek a felmérésére a szülői értekezlet előtt lehetőség nyílik, de konkrét kérdés nélkül is egy csoportváltás is alkalmat teremthet egy összehívott csoportos szülői értekezlet megtartására.

Szülőcsoportos beszélgetés

A szülőcsoportos beszélgetéseken a szülők gyermeknevelési kérdéseinek, nehézségeinek összegyűjtése után, az adott témákban csoportos beszélgetéseket szervezünk. Elsősorban azokat a szülőket várjuk, akik inkább gyakorlati tanácsokra vágynak, szívesen fogadják más szülők tapasztalatait, meglátásait az adott témában. A szülőcsoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik.

Előadások

Az előadásokat azoknak a szülőknek ajánljuk, akik szívesen hallgatnak különböző témákban szakemberek tolmácsolásában előadásokat. Az előadásokon a meghívott szakemberek az adott témákban tájékoztatják a szülőket a kisgyermek életkori sajátosságainak fontosabb aspektusairól, melyek végén lehetőséget biztosítanak a szülők aktuális kérdéseinek megválaszolására.

A szülő, irodalmi előadáson vehetnek részt, ahol neves egyetemen tanító szakember segít eligazodni a kortárs irodalmi alkotások és kiadványok között.

Bölcsődénkben rendszeresen meghívott vendégek: gyermek fogorvos, gyermekorvos, pszichológus, egyetemi oktató, dietetikus (bölcsődénk ételmezésvezetője), óvodavezető.

Közösségi szint

Bölcsőde „kóstolató”

Célja intézményünk megismerése, kapcsolatfelvétel a leendő kisgyermeknevelővel, beszélgetés, közös játék. Intézményünkbe a bölcsőde kóstolató lehetőségét a bölcsődei beszoktatás előtt ajánljuk fel a szülőknek és kisgyermekük számára. Heti 2 alkalommal 10-11h-ig az udvaron biztosítjuk ezt a lehetőséget. A bölcsőde „kóstolató” segíti a beszoktatást, hisz a gyerekek a beszoktatás első napján már egy ismert környezetbe érkeznek, a hely már ismerős és nem idegen számukra.

Családi délutánok

Hagyományaink között szerepel, a bölcsődei élet közösségi, támogató funkcióját kihasználva, hogy szervezünk családi programokat. Családi délutánt évente két alkalommal tartunk. Ezek a napok az uzsonna után a szülők- nagyszülők, testvérek a csoportszobában / jó idő esetén az udvaron/ egy vidám önfelelt játékban vehetnek részt gyermekeikkel közösen. A családi napokon igyekszünk közös kreatív tevékenységekre ösztönözni a gyermekeket, és szüleiket.

Faliújság

Minden nevelési egységben, a gyermeköltözők falán, faliújságokon tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődénket érintő fontosabb információkról és az aktuális eseményekkel kapcsolatosan, melyek mindegyike szintén a kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik. Itt kerül elhelyezésre a bölcsőde házirendje, az intézmény rendszerünkön belüli és kívüli segítő szakemberek, valamint a kerületi intézmények elérhetősége, a heti étlap, befizetések időpontja, és minden egyéb aktuális információ, ami a gyermekek ellátását érinti.

NEVELŐ-GONDOZÓ MUNKÁNK MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI II.

„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

Bölcsődénkben a „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a személyi állandóság elvén alapul, mely nem merev rendszer, de biztosítja, hogy több figyelem jusson minden gyermekre. A szakmai alapelveknek megfelelően csoportjainkban a gyermekek egy része (4-6-7 gyermek) egy kisgyermeknevelőhöz tartozik. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermekeket a bölcsődébe, ő segíti át a bölcsődei élet során adódó nehézségeken, ő tartja számon egyéni igényeiket, problémáikat, szokásaikat és ő kíséri nyomon fokozott figyelemmel a fejlődésüket a bölcsődei ellátás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője (felmenőrendszer). Az úgynevezett ölelkezési időben – az- az időszak, amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban tartózkodik– idejét elsősorban a „saját” gyermekei nevelésére, gondozására fordítja.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg. Intézményünk adottságainak függvényében normál bölcsődei csoportban 2014. szeptember 1-től, 14 gyermek nevelését biztosítjuk. A korábbi tapasztalatok megerősítettek bennünket abban, hogy ennél magasabb létszámot szakmailag nem tartjuk elfogadhatónak. A megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A gyermekek a bölcsődei ellátás teljes időtartama alatt ugyanabba az életkor szerinti homogén gyermekcsoportba járnak, de előfordul, hogy szeptemberben csoportváltásra kerül sor. Homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak, de törekszünk arra, hogy a gyermekek között 8-10, maximum 12 hónapnál nagyobb fejlettségbeli különbség ne legyen.

Napirend

Bölcsődénkben törekszünk a gyermekek napirendjének jól szervezett, folyamatos és rugalmas kialakítására, mely figyelembe veszi a gyermekek igényeit, szükségleteit, ezáltal megteremtve a nyugodt, folyamatos nevelés, gondozás feltételeit, annak megvalósítását, így biztosítva számukra a biztonságot, kiszámíthatóságot, aktivitást és az önállósodás lehetőségét.

A csoportokban, a napirenden belül az egyes gyermekek egyéni igényei úgy vannak kielégítve, hogy közben a csoport életében is áttekinthetőrendszer van, a gyermekek tájékozódnak a várható eseményekről (tisztálkodás, étkezés, alvás) nincs felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja. A napirend kialakításánál a kisgyermeknevelők figyelembe veszik a gyermekek életkorát, fejlettségét, egyéni szükségleteit, otthoni életét, életritmusát, az adott évszakot és időjárást, a csoportlétszámot, a tárgyi és személyi feltételeket és egyéb tényezőket (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.). Lényegesnek tartjuk a jó munkaszervezést, a kiszolgáló személyzet –, dajkák, ételmezésben dolgozók - összehangolt munkáját.

Napirend

06.00 – 08.00 Gyermekek bevétele,
szükség szerint WC használat, kézmosás,

08.00 – 08.30 Reggeli

A gyermekek bevétele szünetel!

08.30 – 10.00 Gyermekek bevétele

szabadjáték

jó idő esetén az udvaron

rossz idő esetén a szobában

10.00 – 10.15 Tízórai

10.15 – 11.30 Szabadjáték

jó idő esetén az udvaron

rossz idő esetén a szobában

11.30 – 12.00 WC használat, kézmosás

Ebéd

Fogmosás

12.00 – 15.00 Csendes pihenő

15.00 – 15.15 Ébresztő

cipőhúzás, WC használat, kézmosás

15.15 – 15.30 Uzsonna

15.30 – 18.00 Szabadjáték

Gyermekek haza adása

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya/szülő vagy a beszoktatást végző más, a gyermek számára ismerős személy jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan alakul ki az érzelmi kapcsolat, kötődés, mely segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások stb.) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

Az első héten a személyi és tárgyi környezet megismerésére, a gyermek szükségleteinek a bölcsődében történő kielégítésére helyezük a hangsúlyt, melyet az szülő végez. Így a gyermek a szülővel együtt ismerkedik meg kisgyermeknevelőjével, az új környezetével, tárgyakkal, személyekkel és szokásokkal. A kisgyermeknevelő megfigyelő, érdeklődő, kíváncsi a kapcsolat alakulása szempontjából, majd a gyermek reakcióit figyelembe véve kb. 4-5 napon belül fokozatosan, átveszi a szülőtől a gondozási tevékenységeket, de a szülő még jelen van. A második héttől a gyermek fokozatosan egyre több időt tölt a szülő nélkül a bölcsődében, az egész napja a bölcsődei élet szerint zajlik.

A beszoktatás időtartama 2 hétig szokott tartani, de előfordulnak egyéni eltérések is. Egy csoportban egy kisgyermeknevelő egyszerre egy gyermekkel foglalkozik, de kollégájával párhuzamosan is végezheti a beszoktatást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás lehetőséget nyújt a szülő és a kisgyermeknevelő kapcsolatának kialakulásához, a kölcsönös együttműködéshez. A szülő és a kisgyermeknevelő kapcsolata döntően befolyásolja a gyermek bölcsődei adaptációját, és közvetlen hatása van a gyermek egész bölcsődei életére. A kisgyermeknevelőnek a gyermek iránti figyelme, szeretetteljes odafordulása a szülőben megerősíti a kisgyermeknevelő iránti bizalmat, és ezt a bizalmat közvetíti a szülő a gyermeke felé, mely a kisgyermeknevelői munka elismerését és értékelését eredményezi.

Élelmezés

Bölcsődénkben nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek étkeztetésére, hiszen a megfelelő testi és szellemi fejlődés egyik alappillére az egészséges táplálkozás.

Alapvető célunk, hogy minden gyermek megkapja a korcsoportjának megfelelő energia és tápanyagtartalmú étrendet, mely a napi szükséglet 75%-t teszi ki. Ennek tükrében naponta négy étkezést biztosítunk, két fő étkezést, a reggelit és ebédet, valamint két kisétkézést, a tízórait és uzsonnát. A gondozottak ellátása mellett igénybe vehető a dolgozók számára napi kétszeri étkezés.

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék intézményei közül házukban sajátos módon dietetikus végzettségű élelmezésvezető dolgozik, ennek köszönhetően napra készen tudunk segítséget nyújtani bármely a táplálkozás területén felmerülő probléma kapcsán, ide értve a különböző táplálék allergiákat, intoleranciákat, autoimmun betegségeket és akut eseteket. Szemléletmódunk egyik fő irányvonala, hogy a táplálkozással ne csupán egy alapszükségletet elégszünk ki, hanem a gyermekek egészségnevelésére is törekszünk.

Az étlaptervezés során gondosan ügyelünk arra, hogy minél több élelmiszerral és ételféleséggel megismertessük a kisgyermeket, mindemellett ezeket meg is szeretessük velük. Fő szempontunk a változatosság és az idényjelleg megtartása. Fokozatosan vezetjük be mindennapjainkba a reform étkezés sajátosságait, mind az alapanyagok, mind a konyhatechnológia tekintetében. Az étkezések során igyekszünk önállóságra nevelni a gyermekeket, csoport szinten részt vesznek a terítésben és a tálalásban.

A táplálkozáson túl nagy hangsúlyt fektetünk a mozgásra, hiszen az szintén az egészséges életmód szerves részét képezi. Úgy gondoljuk, hogy ezt a szemléletmódot már egészen kisgyermek korban át kell adnunk és képviselnünk kell.

Munkánkat mindig a jelenleg érvényben lévő jogszabályok alapján végezzük. Intézményünk 2002-ben megszerezte a HACCP szabvány szerinti tanúsítványt, mely követelményeit azóta is napi szinten betartjuk, ezáltal elérve és biztosítva az élelmiszer biztonságot.

A bölcsődei nevelés- gondozás főbb helyzetei

A nevelés- gondozás valamennyi helyzetének célja, a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való összhang is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára, hogy koruknak, érdeklődésüknek, pillanatnyi pszichés szükségleteiknek megfelelően ismerkedhessenek személyi- és tárgyi környezetükkel úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kaphassanak az optimális és sokoldalú fejlődéshez, szocializációhoz. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényegesnek tartjuk a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítését. A gyermekek számára a bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló, élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző.

Gondozás- nevelés

Intézményünkben a kisgyermek gondozása olyan bensőséges folyamat a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítése és önellátásra való nevelése. A kisgyermek a bölcsődébe kerüléstől aktívan részt vesz a gondozási helyzetekben úgy, hogy közben érzik kisgyermeknevelőjük figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait nevelőik megerősítéssel, dicsérettel jutalmazták, mely növeli együttműködési kedvüket. A sikertelenségért nem jár elmarasztalás, inkább további biztatás. Az egyes önellátó mozzanatok megtanulására sokszori gyakorlási lehetőséget biztosítunk. Kisgyermeknevelőink különös figyelmet fordítanak a gyakorláshoz szükséges személyenként nyújtott elegendő idő megadására, a szokások és az önállósodás kialakítására, a gondozás közbeni elfogadó magatartásra, a gyermekek számára adott rendszeres visszajelzések biztosítására, kommunikációjuk érzelmi telítettségére, mely mindegyike segíti a kisgyermek számára az önellátást, a személyes és szociális kompetenciák alakulását.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, segíti a világ megismerését és befogadását, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek (megfelelő légkör, élmény, hely, idő, eszközök) megteremtésével és tudatos nevelői magatartásukkal (támogató, engedő, elfogadó attitűd) segítik az elmélyült, szabadon választott, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. Biztosítják a játékban rejlő kezdeményezési lehetőségeket, szerepvállalást, támogatják a társas kapcsolati fejlődést, a társak viselkedésének mintanyújtó szerepét, segítve a szociális képességek fejlődését, különös figyelmet fordítanak maga a játék és a többi gyermekkel való együttléti élményt nyújtó örömforrás szerepére.

Mondóka, ének-zene

Bölcsődénkben a sokrétű zenei élmény átélése, a zene megszerettetése a gyermekek mindennapjainak fontos részét képezi. Lehetőséget ad a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez, a tapasztalatszerzésre, a környezet hangjainak megfigyelésére, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangjának, spontán dúdolgatásának, ritmikus szövegmondásának, a dallam és ritmushangszerek hallgatásának, megszólaltatásának, a közös éneklésnek élményt nyújtó átélésére. A kisgyermeknevelők az alkalmazott játékos mondókákat, gyermekdalokat, népdalokat és értékes zeneműveket a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodva választják ki, felkeltve a gyermekek érdeklődését, formálva esztétikai érzéküket, zenei ízlésüket, ápolva a hagyományok továbbélését, erősítve érzelmi biztonságukat, fejlesztve zenei emlékezetüket, zenei anyanyelvüket. A zenei élmények színterei a csoportszobák és az aulánkba szervezett élő zenei előadások, melynek sajátossága, hogy a munkatársaink és a szülők közös

produkciója által jutnak a kisgyermek zenei élményhez. Bölcsődénkben reggel 7-9 h-ig halk zene szól, hogy az érkező gyerekeket és szüleiket minél bensőségebb légkör fogadja.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. Ezen lehetőségeket figyelembe véve, bölcsődénkben, a népi és irodalmi műveken, a verselés, mesélés, képes könyv-nézegetés, a mindennapi tevékenységbe ágyazottan a kisgyermeknevelők olyan élményeken keresztül biztosított tapasztalatok és ismeretek elsajátítását segítik, melyben fejlődik a kisgyermek emberismerete, a főhőssel való azonosulás által empátiája, gazdagodik a szókinccse és az önálló véleményalkotás kialakulása. Az anyanyelvi élmények szinterei a csoportszobák és az udvar. A VIII. kerületi bölcsődékben irodalmi szakmai csoport működik, melynek célja, hogy a kortárs irodalmat megismertessék a szülőkkel. A megfelelő irodalmi nevelés ebben a korban is nagyon fontos és sok szülőhöz nem érnek el ezek az alkotások. Bölcsődénkben az irodalmi előadásokon kívül folyamatos szóróanyaggal próbálunk segítséget nyújtani a gyerekeknek szóló kiadványokról. Az aulában erre a célra kialakított faliújságon folyamatos tájékoztatást találnak az érdeklődő szülők.

Alkotó tevékenységek

Intézményünkben a kisgyermek életében az alkotótevékenység örömforrásként van jelen. Lehetőséget nyújt saját tapasztalatok, közös, együttes élmények megélésére, az érzelmek feldolgozására és kifejezésére (önkifejezés), a környezettel való kommunikációra, melyet a kisgyermeknevelő a napi játéktevékenységbe integráltan biztosít. A kisebbek csoportjában mindezt a különféle anyagokkal (homok, víz, textil, gyurma stb.) való ismerkedéssel, nagyobbaknál a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermekek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítségnyújtással, az alkotókedv fenntartásával, az alkotások elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segíti elő, biztosítva ezáltal a tevékenység iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatás érvényesülését. Az alkotó élmények biztosításának szinterei a csoportszobák és az udvar.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban alakulnak ki és fejlődnek a mozgás alapvető formái. A mozgásigény rendkívül nagy, ezért bölcsődei életünk minden helyszínén biztosítjuk a minél nagyobb, biztonságos, veszélyforrásoktól mentes mozgásteret, a minél változatosabb mozgásfejlesztő eszközöket és játékokat. A gyermekek a mozgásfejlesztő eszközök használata során gyakorolhatják az egyes mozgásformákat, így fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Csecsemőknek a kisgyermeknevelők olyan játszóhelyet biztosítanak a szobában és az udvaron, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre a mozgásra, pl.: hempergő, elkerített szobasarkok. A kisgyermek számára a nagymozgásos játékok használatára a szobában, sósobában, udvaron nyújtunk lehetőséget. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgást is fejlesztik. A szobákban is szükségesek a nagymozgásos játékok, lehetőségünk van különböző tornaszőnyegek, ugrálok felállítására. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási tevékenységekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására adnak lehetőséget.

Tanulás

Kisgyermekkori tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalatot és/vagy információszerzési folyamatot, amelyben tartós változás jön létre a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban. Mindezeket figyelembe véve intézményünkben a tanulás tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik, melynek legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, valamint a felnőttel és a társakkal való tapasztalatokban és élményekben gazdag együttes tevékenység, kezdeményezés és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás és mintakövetés, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

Ünnepek, közös események

Az ünnepek minden ember életében, így a kisgyermek életében is különös jelentőségük van. Az ünnepek szorosabbá fűzik az összetartozást. Figyelembe vesszük, hogy az ünnepek elsősorban családi ünnepek. Tudjuk, hogy az igazi nagy öröm, a nagy ünneplés családi körben éri a gyereket. A mi feladatunk felkészíteni a gyerekeket az ünnepre, és a családtól eltérő, közösségi ünneppé varázsolni az adott ünnepet.

A születésnapokat, névnapokat minden kisgyermek esetében megünnepeljük. Az asztalokat összetoljuk, az ünnepeket ül a fő helyen. Közös énekelve köszöntjük.

Farsangi mulatságot a délutáni órákban tartjuk meg. A jelmez viselése a gyermekeknek nem kötelező, de aki szeretné, akár egész nap viselheti, ha a mozgásban nem akadályozza. A szülők számára is nyitott ez a délután, akiket érkezéskor hagyományos farsangi fánkkal vendégelünk meg.

A „Tök jó nap” ünnepet hagyományosan a Halloween időpontjához kapcsoljuk. Bár nem magyar eredetű ünnep, de érintjük azokat a részleteit, melyek érdekességként szolgálhatnak a gyerekek számára. Az ünnep vidám részére koncentrálnak ezen a napon, töklámpások és a tök félék színes forgataga veszi körül a gyerekeket. Aki teheti, narancssárgába öltözik, hogy minél vidámabb hangulat uralkodjon a bölcsődében. Az étkezések során is igyekszünk valami tökből készült ételt adni a gyerekeknek, hogy ne csak vizuálisan, hanem érzékelés, ízlelés útján is megismerkedhessenek ennek a sokoldalú növénynek a tulajdonságaival.

Húsvét ünneplésére bölcsődénk udvarán kerül sor. A gyerekek mindig nagy lelkesedéssel keresik az udvaron elrejtett csoki tojásokat.

Anyák napja alkalmából a gyerekek valamilyen aprósággal lepik meg a szüleiket.

Gyermeknap ünnepségünket igyekszünk az udvaron megtartani. Az udvart feldíszítjük, apró süteménnyel, üdítővel vendégeljük meg a gyerekeket, és hozzátartozóikat. Bölcsődénkben ballagást nem tartunk az óvodába menő gyerekeknek, de ezen a napon búcsúztatjuk el őket.

Mikulás is ellátogat bölcsődénkbe. A gyerekek dalokkal, mondókákkal üdvözlik a Mikulást.

Karácsonyi ünnepségünket az aulában szoktuk megtartani. A feldíszített fenyőfa körül énekelünk, verselünk a gyerekekkel. A hangszeren játszó szülők zenélésükkel emelik az ünnep fényét.

Segítő szakembereink

Bölcsődénk gyermekorvosa heti 4 órában figyelemmel kíséri a gyermekek fejlődését, orvosi tanácsot ad a kisgyermeknevelőink, illetve gyermekeink szülei számára. Elvégzi a státuszvizsgálatokat és vezeti a gyermekek egészségügyi dokumentációját.

Évente egy alkalommal gyermek fogorvos látogat el bölcsődénkbe, hogy prevenciós célból szűrővizsgálatot végezzen.

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék intézményeiben a kisgyermek magas színvonalú gondozása és nevelése, az ellátás minőségének javítása érdekében tanácsadó pszichológus dolgozik. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődei dolgozókat. A szülők a meghirdetett időpontokban részt vehetnek szülőcsoportos beszélgetéseken, valamint igény szerint kérhetnek egyéni tanácsadásra időpontot.

A leggyakrabban felmerülő kérdéskörök:

- szülő-gyermek kommunikáció,
- szülői szerepek,
- gyermeki dackorszak, önállósodás, akarat,
- szobatisztaság,
- alvási és étkezési szokások,
- verekedés, agresszió, harapás, hiszti, (életkori sajátosságok)
- családon belüli szerepek,
- fontos „lépcsőfokok” a kisgyermek fejlődésében,
- feszültség és indulatkezelés,
- kötődési-leválási problémák, önállóságra nevelés,
- testvérféltékenység.

Alapellátáson túli szolgáltatások

Bölcsődénk alapellátáson túli szolgáltatásként, a gyermeküket otthon nevelő családokszámára, időszakos gyermekfelügyeletet, sóterápia lehetőségét biztosítja.

Időszakos gyermekfelügyelet

Az időszakosan gondozott kisgyermekeket a bölcsődei csoport üres férőhelyeire tudjuk felvenni. A gyermek beszoktatása után, a szülőknek lehetősége van igénybe venni az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatásunkat. A szülő igényei szerint akár a hét minden napján pár órára gyermeküket bölcsődénkben hagyhatják. A szolgáltatásért térítési díjat kell a szülőknek fizetni.

Sóterápia az őszi és téli hónapokban

Bölcsődénk alagsorában lehetőség nyílik az őszi és téli hónapokban a gyerekek számára prevenciós célból a sószoba igénybevételére.

A bölcsőde kapcsolatai más intézményekkel

A bölcsődei hálózaton kívül intézményünk kapcsolatot tart az óvodákkal. Az óvodába menő gyermekek szülei számára óvodapedagógus tart tájékoztatást és válaszol a felmerülő kérdésekre.

Bölcsődénk számos olyan intézménnyel, szakemberrel is kapcsolatba kerül, amely hozzá hasonlóan segíti a gyermekek egészséges személyiségfejlődését a család támogatásával, információnyújtással, intézkedéseivel.

Nevelési programunk
CSECSEMŐ és TIPEGŐCSOPORT
4 – 24 hónapig

Bölcsődénkben két csoportszoba várja a 4– 12 hónapos korú gyermekeket, az egyik ilyen csoporthoz altatóterasz is tartozik, így a szobát majdnem kizárólagosan csak a játék, és az étkezés helyszínéként használjuk. A csoportban maximum 8 kisgyermeket nevelünk, mely elősegíti, hogy minden kisgyermekre maximális figyelem irányuljon, kialakuljon a gyerekek és kisgyermeknevelőjük között egy bensőséges kapcsolat, melynek kötődés szempontjából ennél a korosztálynál kiemelkedő jelentősége van.

Bölcsődénkbe a csecsemőcsoportban általában 1 - 1,5 éves gyermekek járnak. Csoportszobánkban a játékpalcok rögzítettek, magasságuk a kisgyermek számára elérhető. A tipegő korosztály számára berendezett szobákban a bútorok szintén rögzítettek, de altatóterasszal már nem rendelkeznek.

A konkrét napirend megvalósításával a célunk: a jól szervezett folyamatos, és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, és szükségleteinek a kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit biztosítja. Megteremt a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

Célunk, hogy minél szorosabb, bensőségebb kapcsolat alakuljon ki a gyermek, és a kisgyermeknevelő között. A gondozás során folyamatos odafigyeléssel biztosítjuk a gyermek komfortérzetét, hiszen ez pozitív alapot adhat egy bensőséges interakciós helyzethez a kisgyermek és nevelője között. Hisszük, hogy a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek aktívan részt vehessen a gondozási műveletekben. A megfelelő gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást, és az önállósodást. Célunk, hogy a kezdetben még csak együttműködő gyermek önállósági törekvéseit elősegítsük, és a második év végére már próbálkozzon az öltözéssel, mosakodással. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicséréttel jutalmazzuk, növelve ezzel az együttműködési kedvét, a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.

Napirendünk kialakításánál igyekszünk szem előtt tartani, hogy a legtöbb időt a játékra fordítsuk. A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segíti a környezete tágabb – közelebb megismerésében, befogadásában. Megfelelő játékok kiválasztásával segítjük a korosztályra jellemző tevékenységek elősegítését. /egy – kétkezes manipulációt elősegítő játékok pl.: építő játék elemek, vödörsor, játszókendők, csörgők, rágókák, Montessorri korongok, hordó és kockasor elemek/ Könnyen tisztítható egyképes mesekönyvek, változatos felületű textilfigurák, vödörök, tálak, mozgásfejlesztő játékok.

A tipegő korosztálynál megjelenik a konstruálás kezdeti formája a gyűjtögetés-borogatás, ki-be pakolás. Ennek elősegítésére a konstruáló játékok nagyobb tárházát biztosítjuk /duplo, lego, formakirakók, baby logi, pohársorok, fűzhető fagyöngy, Montessorri torony/ Megjelennek a mindennapi élet eljátszására lehetőséget adó játékok / babakonyha, vasaló stb./ Önállósági törekvések elősegítése céljából a csoportszobában található „rongyosládában” nem csak babaruhákat, hanem a méretüknek megfelelő ruhadarabok is találhatóak, melyeket fel, illetve levehetnek, mintegy gyakorolva ezzel az öltözést.

Lehetőséget biztosítunk számukra, hogy megismerkedjenek a zsírkrétával, papírral, gyurmával. A már járt tudó gyermekeket / a nagymozgások fejlődésének elősegítése céljából/ tágas udvar várja, melyben a korosztályuknak megfelelő méretű csúszdák, motorok, triciklik, homokozó segítik mozgásfejlődésüket, lehetőséget adva ezzel a tágabb környezet megismerésére is.

A mozgás és a beszédfejlődés szoros egységet alkot, ezért igyekszünk minél több lehetőséget biztosítani, hogy a gyermekek az egyéni igényüknek megfelelően tudjanak mozogni, és a kúszó-mászó kisgyermekből önállóan, stabilan járt tudó gyermek váljon.

A csecsemőcsoportban az altatás altatóterazon történik. Így lehetőség van arra is, hogyha egy kisgyermek napközben elfárad, nyugodt körülmények között tudjon pihenni, míg a többiek játszanak.

Az anyanyelvi nevelést a korosztálynak megfelelő énekekkel – mondókákkal is segítjük. / ölbéli játékok, lovagoltatók/ A korosztályra jellemző könyvek, mesék nézegetése egy interakciós helyzetet teremt, ezzel is segítve beszéd és értelmi fejlődésüket. Az étkezésben fő nevelési célunk, hogy a gyermek jó étvágygal, örömmel, korának, fejlettségének megfelelő módon fogyassza el az ételt.

Étkezésnél segítjük a gyermeket az ölben etetéstől fokozatosan eljutni a segítséssel egybekötött önálló étkezéshez, / kétkanalas módszer/ pohárhasználathoz. Az akarat – én tudat erősödésével a gyermekekben egyre erősebbé válik az „én akarom – én tudom „... Ennek a motiváltságnak a segítésére engedjük a gyermekeket étkezések alkalmával teríteni. Nagyon büszkék magukra, amikor össze tudják készíteni a tálaló kocsin az étkezéshez szükséges eszközöket, és azzal eljutnak az asztalig. Gazdag, változatos étrenddel segítjük elő, hogy a minél több ételféleséggel megismerkedjenek.

NAGYCSOPORT

24 – 36 hóig

Bölcsődénkben a nagycsoportosok egy részét az újonnan beszkó kisgyermek, másik részét a tipegő csoportból átkerülő gyermekek alkotják. A csoportonként átlag 14 kisgyermeket nevelünk.

A csecsemőcsoporthoz hasonlatosan itt is megelőzi a beszoktatást a bölcsődekóstolgatás, a családlátogatás. Nagycsoportosainknál is ugyanaz a cél, mint a csecsemőknél és a tipegőknél: a bölcsődei élet legyen élvezetes, motiváló, kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót erősítő.

Napirendünk megegyezik a tipegő csoportosok napirendjével. A gondozási műveletek során nagy hangsúlyt fektetünk a higiénés szokások kialakítására. Fokozatosan vezetjük be a fogmosást ennél a korosztálynál. Elsőként az alapos szájöblítést sajátítják el a gyermekek, majd a fogkefe használatot fogkrém nélkül, később fogkrémmel.

A szobatisztaság kialakulása fontos állomás a gyermek szociális fejlődésében. Ennek feltétele a gyermek megfelelő pszichoszomatikus fejlettsége és együttműködési készsége. A gyerekeknek a bili, WC használatot felkínáljuk, de semmiképpen nem erőltetjük. Minden esetben dicsérettel jutalmazzuk megnyilvánulásait. A gondozás során elegendő időt és teret biztosítunk egyéni kompetenciájuk megvalósítására.

Igyekszünk őket a mindennapi tevékenységekbe bevonni, mint a játék elrakása, a szoba előkészítése kreatív tevékenységekre, vagy a nagymozgásos játékok elhelyezésére. Célunk ezzel, hogy a közös munkálkodás és tevékenység fontosságának átélése, az együttesség fontos örömforrás legyen számukra. Ebbe a tevékenységbe a gyerekek bármikor be, illetve kiléphetnek.

A játékot ebben a csoportban is a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének tekintjük, mely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi és értelmi, érzelmi és szociális fejlődését. Játékkészletünket is ennek megfelelően alakítottuk ki.

Az építőjátékok változatos tárházát biztosítjuk számukra / különböző méretű legok, fakockák, logikai építők/.

A szerepjátékhoz babakonyha, megfelelő méretű háztartási eszközök állnak rendelkezésükre. / edények, gyümölcsök, vasalók, telefonok/ A „kacatos ládában” sapkák, táskák, takarók, ruhaneműk segítik a szerepjátékokat.

A finommotorika fejlesztésére apró fűzhető gyöngyök, pöttyi található a szobákba.

Gazdag választékot tudunk felkínálni mesekönyvekből is, a leporellótól a puhalapú mesekönyvekig. A közös könyvnezegetés lehetőséget ad az élményeik elmesélésére, aktív interakciókra, bensőséges kommunikációra.

A közös éneklés, nagymozgással kísért mondókázás sokrétű élmény átélésére ad lehetőséget. Az alkotó játék során a gyerekek sokféle anyaggal ismerkedhetnek meg. Kreatív tevékenységeik fejlesztésére széles palettát biztosítunk számunkra, melyben megtalálhatók a zsírkréta, ceruza, festék, főzött gyurma. Nagycsoportban már a ragasztó, ollóhasználat megszokott tevékenység.

A „bölcsi galériában” mindenki számára megtekinthetőek a gyermekek munkái, melyet a család minden tagjának örömmel mutatnak meg. Mozgásfejlesztő szobai játékainkat nagy örömmel használják.

Az udvaron mászóókák, libikókák, futóbiciklik segítik mozgásfejlődésüket. Az „ügyesebbek” év végére már önállóan kerekeznek a pótkerék nélküli JET biciklikben. Az étkezések során igyekszünk elérni, hogy év végére előke használata nélkül tisztán, önállóan étkezzenek. Ehhez nyugodt körülményeket, elegendő időt biztosítunk számukra.

Bölcsődénk ének-zenei szakmai programja

A kisgyermeknevelői hivatás egyik legszebb feladata a zenei nevelés. A kisgyermeknevelő képes hatni a gyermek egészséges fejlődésére ének-zene által, mivel a gyermek környezete az egyik meghatározó tényezője a fejlődésének.

„A zene mindenkié!”- mondta Kodály Zoltán. Ez a gondolat a bölcsődei gyakorlatban azt jelenti, hogy a zenét hozzáférhetővé, elérhetővé tesszük minden bölcsődés gyermek számára, függetlenül attól, hogy milyen a családi környezete, hány hónapos, ép, egészséges vagy fogyatékkal élő. Az életkori sajátosságokat figyelembe véve élő énekszót, személyes kapcsolatban történő éneket, hangszeres játékot alkalmazunk, mert a csecsemő- és a kisgyermek számára így lesz érzékelhető, befogadható a zene. A csoportszobákban fellelhető hangszerek megszólaltatása, a hangszerek megismertetése, neveinek elhangzása, mindig hatalmas élményt jelent a gyerekek számára, ezért csoportonként zenei tervekben összeállított programok segítik a gyerekek zenei érdeklődésének felkeltését. A befogadásban fontos szerepe van minden érzékszervnek: a hallási, a látási, a tapintási ingereknek egyaránt. Énekhangunkkal, a dalok kezdőhangjának helyes megválasztásával alkalmazkodunk a gyermekek magas hangjához, mert így a hangszalagjuk megerőltetése nélkül utánozhatnak bennünket.

Célok és feladatok

Mivel a korai éveknek döntő szerepe van a személyiség formálásában és a gyermekek nyitottak az új felé, ezért a zenei nevelésünk célja, hogy a kisgyermeknevelőink önkéntes utánpótlásra mintát tudjanak adni, spontán dúdolgatáshoz, daloláshoz kedvet tudjanak kelteni a gyerekekben. Ismétlődő játékmozdulatokkal összerendezett mozgásra készítsük őket, fejlesszük ritmusérzéküket, valamint egy olyan légkört teremtsenek énekzene segítségével, amiben a gyermekek jól érzik magukat és ki tudnak bontakozni, megszeretik az ének hangot, valamint a hangszeres zenét. Továbbá feladatunk, hogy egy olyan zenei anyagot, "repertoárt" tudjunk átadni, amire óvodában, tudnak alapozni, amikor már tudatosan s nem spontán történik az ének-zenei nevelés.

Ének- zenei nevelés feltételei és eszközei

A legfőbb eszköz a kisgyermeknevelő személyisége. Feltétel a nyugodt, szeretetteljes légkör. Mivel ebben a korban mindent a játékosság hat át különféle szemléltető eszközökkel (rajzzal, bábokkal, hangszerekkel) szoktuk érthetővé és szemléletesé tenni a hallással felfogható zenei információkat.

Eszköztárunkban a kézzel készített népi hangszerek is megtalálhatóak, mint például:

A zúzó, más néven zümmögő, dió- csattogó, rumbatók. Különféle ritmushangszerek: csörgődob, triangulum, kasztanyetta, tikkfa, hangkeltésre alkalmas hétköznapi tárgyak, mint például a fésű pengetése, lábasfedő cintányérként, vagy a fakanál. Hangszerek közül a xilofon, furulya, citera.

Ének- zenei nevelés módszertana a bölcsődénkben

A dalanyagunkat korosztálynak megfelelően, évszakokra lebontva általában ünnepekhez vagy eseményhez kötve (beszoktatáshoz, járás tanuláshoz) válogattuk össze. Ezek a dalsokrok a mi mindennapunk részei, hiszen havi bontásban kitesszük az átadóba a faliújságra és a szülőknek is fénymásolunk, hogy kedvet kapjanak az otthoni énekléshez gyermekeikkel.

Bölcsődén belül két korosztályt különböztettünk meg:

1) A 6-24 hónapos csecsemők és tipegők korosztálya:

Ebben az időszakban befogadó, receptív tevékenységet végeznek. Mint a szivacs, gyűjtik magukba a zenei élményeket, információkat.

2) A 25-36 hónapos kisgyermek korosztálya: Amikor megindul a reprodukív tevékenység, nem sokkal később a produktív tevékenység. Visszaadja mindazt, amit eddig elraktározott, énekelget, mondókázgat, zenére mozog, ritmikusan táncol, végül maga "költötte" dalocskákkal kíséri játéktevékenységét.

A 6-24 hónaposok, legkisebbek ének-zene foglalkozásai inkább az anya- gyermek kapcsolatra hasonlítanak: kisgyermek- nevelőink ölükbe veszik, ringatják, rövid dalokat énekelnek, mondókázva készítetik a játékra a gyermeket.

Figyelünk arra, hogy olyan játékos mozdulatokat találjunk ki a dalokhoz, mondókákhoz, amelynél a gyermek teste nyugalmi állapotban van, csak a karjuk, kezük, esetleg fejük mozog. Álló helyzetben rugózás, jobbra- balra kis hajlongások, páros karlendítések lehetnek.

Fejlesszük az állóképességet, koncentrációt, mert összhangba kell legyen a dal szövege a mozgással.

Már a legkisebbek is élvezettel hallgatják a hangszeres játékot. Beszoktatás időszakában nyugalmat, békés légkört tudunk teremteni "furulya szóval".

Az élő zene a leghatásosabb, mert a gyermek látja - ismeri, szereti- azt, aki muzsikál, látja a hang előcsalásának módját és közben a különböző hangszíneket is megfigyeli.

A 25-36 hónaposok is spontán játékosan, közös élményt gyűjtve tanulnak kisgyermeknevelőkkel, úgy hogy a játszók között a kisgyermek- nevelő felajánlja az éneklés lehetőségét.

Feladatunknak érezzük a zenehallgatásra való nevelést, amire alvás időben és érkezéskor van lehetőségünk. Altatódalt énekelünk minden nap.

Bölcsődénk vizuális programja

/A gyermeki alkotótevékenység lehetőségei a bölcsődei nevelés során/

„ Nincs még egy ilyen kor, amikor a gyermeknek nagyobb szüksége lenne az értelmes segítségre, és minden ami akadályozza a kreatív tevékenységben a tökéletesség elérésének esélyét csökkenti”

(M. Montessori)

A vizuális nevelés, látási érzeten alapuló céltudatos tevékenység, sokszínű nevelési terület, a gyermekek személyiségfejlődésének fontos része.

Célunk: az öröm forrása maga a tevékenység, az érzelmek feldolgozása, a gyermeki élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése. A gyermekek tér- forma- szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük kialakítása.

Feladatunk:kisgyermeknevelőink az életkornak megfelelő eszközökkel, játszóhely biztosításával, állandó felügyelettel, a különböző technikák megmutatásával segítik a tevékenységet. A gyermekek alkotókedvét pozitív visszajelzésekkel, dicsérettel, elismeréssel erősítjük. A rajzokat, egyéb alkotásokat megbecsüljük, megőrizzük. Az évszaknak megfelelő, hangulatos, ízléses díszítés, a szobákban és a gyermeköltözőkben elhelyezett fotók és a kézzel készített dekorációk is a vizuális nevelést szolgálják.

Kiemelt feladatok:

- A gyermeki alkotó- alakító tevékenység feltételeinek megteremtése, a csoportszobában és az udvaron egyaránt,
- az elmélyült munkához szükséges nyugodt légkör megteremtése,
- felkelteni a gyerekek érdeklődését, tevékenységi vágyát az aktivitásra építve,
- lehetőséget adni a gyermekeknek, hogy gondolataikat, érzelmeiket, problémáikat kifejezhessék és feldolgozhassák,
- segítségnyújtás, ötletadás,
- fejlesszük a gyermek képi gondolkodását, segítsük elő kreativitásának kibontakozását,
- juttassuk el a gyermekeket az alkotás öröméhez,
- alapozzuk meg a gyermekek esztétikai ízlését,
- vegyük észre és figyeljünk oda a gyermekek képességbeli különbözőségeire,
- ismertessük meg a gyermekeket különböző anyagokkal, egyszerű munkafogásokkal és technikai alapelemekkel.

A vizuális nevelés magvalósulása

Bölcsődénk kiegyensúlyozott légkörével, változatos, kötetlen lehetőségeivel segíti, hogy felszínre kerüljenek a gyermekek egyéni adottságai, képességei. Az alkotás mindig élményszerű, évszakokhoz és ünnepekhez kapcsolódik. A gyerekekkel mindig mikrocsoportban foglalkozunk, így biztosítani tudjuk számukra az egyéni odafigyelést. A gyermeki ábrázolás speciális tevékenység és már ebben a korai életszakaszban is lehetőségük van kipróbálni. A kreativitás területén támogatjuk a gyermekek kíváncsiságát, felfedezőkedvét, alkotás iránti érdeklődését. Bölcsődénkben mindennaposak ezek az alkotótevékenységek, sőt a gyerekek igényeit figyelembe véve a nap folyamán akár többször is visszatérő esemény.

A mozgásfejlődés segítése bölcsődénkben

A bölcsődei nevelés-gondozás egyik fő feladata az egészséges életmódra való nevelés. Ennek fontos része a táplálkozás mellett a megfelelő mennyiségű mozgás biztosítása.

A szinte magatehetetlen újszülöttről egy - két év alatt hatalmas tempóban száguldozó kis „rosszcsont” lesz. A kisgyermekkor sajátossága, hogy nagyon nagy a mozgásigényük, továbbá a világ megismerése az ő számukra a cselekvésen keresztül könnyebben felfogható.

Bölcsődénkben a gyermekek mozgásfejlődésébe direkt módon nem avatkozunk be. Nem tanítjuk őket ülni, jární stb., hanem az egyéni tempójukban történő fejlődésüket segítjük elő a különböző mozgásfajták gyakorlását elősegítő eszközök, tárgyak használatával.

A nagymozgás fejlődésével szoros összefüggésben fejlődik a finommotorika is.

A finommotorika: a kéz, az ujjak mozgékonyasága, együttműködése.

A kézmozgás vezérlésében szerepet játszik a szem irányítása, a tapintásos érzékelés, a térben való tájékozódás, a figyelem, a tónusos alkalmazkodás. Vagyis összességében magába foglalja az ujjak, szemek, és a száj finom koordinált mozgását.

A mozgásfejlődésnek 5 különböző szakaszát különböztetjük meg. Bölcsődénkben minden fejlődési szakasznak megfelelő mozgásformát, és játékkészletet biztosítunk a hozzánk járó gyermekek számára.

Felismerve az egyéni különbözőségeket, célunk, hogy a lehetőségek sokaságát biztosítjuk gyermekink számára ahhoz, hogy minden mozgásformában kipróbálhassák magukat. Lenyűgöző és egyben örömteli látvány, amikor egyik napról a másikra egy új és komplexebb mozgásformát sajátítanak el és gyakorolnak be egyre fejlettebb szintre. Ez a tapasztalatszerzés pedig hatást gyakorol az értelmi képességek alakulására.

Így természetes, hogy az életkori szakaszok csak iránymutatók. Célunk, hogy bölcsődénkben a gyerekek az egyéni igényeiknek megfelelő gondoskodásban részesüljenek.

11.5 Fecsegő-tipegők Bölcsőde

1087 Budapest, Százados u. 1.
Férőhely: 50 fő

Megközelíthető:

Gyalogosan, M2 metró

, valamint

1 villamos,

37 troli Puskás Ferenc Stadion megálló, illetve

autóval,

parkolási lehetőséggel.

Az intézmény a Százados negyedben, a Kerepesi út és Százados út sarkán, egy háromszintes épület félemeletén helyezkedik el. Az épület a múltban Anya és csecsemőotthonként működött, jelenleg az emeleten irodák, illetve a Katolikus Egyház hivatala található.

A 2001. évben kialakított korszerű, családias, 50 férőhelyes bölcsőde 4 csoportszobával rendelkezik. Két-két szobához tartozik egy-egy fürdőszoba. Bölcsődénkben tálalókonyha található.

Konyha részlegünk területileg a Kerepesi út 29/A szám alatt üzemel. Az ételmezés központi étlap alapján történik, minden hónapban más telephelyen lévő ételmezésvezető állítja össze, melyet a bölcsődevezetők, és a bölcsődeorvos hagy jóvá.

Biztosítunk diétás étkezést (ételallergia, vallási ok) szakorvosi igazolás alapján. A diétás étrendet a dietetikus végzettségű ételmezésvezető állítja össze. A főzőkonyha biztosítja a folyamatos étkeztetést az ugyanezen a telephelyen működő Ezüstoffenyő Gondozóház idősök átmeneti otthona számára is.

*„Én azt hiszem, gyereket csak úgy lehet nevelni,
ha az ember megtiszteli azzal, hogy komolyan veszi”*

(Szabó Magda)

Feladatunk:

A családban nevelkedő 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása, nevelése. Az egészséges testi fejlődés elősegítése, érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése, megismerési folyamatok fejlődésének segítése. Magas színvonalú gondozó-nevelő munka biztosítása az ellátottak számára.

Küldetés nyilatkozat

Küldetésünk: családbarát intézményként hozzájárulunk a családok életminőségének javításához. Egészséges, biztonságos élettér kialakításával, a szülőkkel konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló, segítő partneri együttműködéssel a kisgyermek egyéni gondozása, harmonikus fejlesztése.

Pedagógiai hitvallásunk:

- A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés, a bölcsőde kiegészítő, segítő, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Együttműködik a családokkal.
- Tiszteletben tartjuk a gyermekek jogait, az alapvető szabadságjogokat.
- Elfogadjuk és megbecsüljük a kisgyermek személyiségét.
- Tiszteljük a másságot.
- Elismerjük, hogy különleges védelem illet meg minden kisgyermeket.
- A gondozást-nevelést egységnek tekintjük.
- Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi környezet állandóságát.
- Bánásmódunkkal, a gondozás-nevelés módszereivel igazodunk a gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeihez.
- Bátorító neveléssel, gyermekközpontú szemlélettel segítjük a személyiség kibontakozását, egészséges fejlődését.

Személyi feltételek:

Az engedélyezett álláshelyek száma 21 fő. A szakmai területek szerinti megoszlás a következő:

Bölcsőde: 1 bölcsődevezető
10 kisgyermeknevelő
4 dajka
1 konyhai kisegítő
Konyha: 1 ételmezei-vezető
3 szakács
1 konyhai kisegítő

Tárgyi feltételek:

Bútorzat

A bútorok minden helyiségben a gyermekek szakszerű ellátásához, igényeihez igazodnak. Karbantartásuk, korszerűsítésük folyamatosan zajlik. Az újonnan beszerzett bútorok, környezetbarát anyagokból készültek, a gyermekek igényeihez mérten. Elrendezésük a mindenkori gyermeklétszám, életkor figyelembe vételével történik, melyet minden nevelési év végén, sőt némely esetben közben is felülvizsgálunk.

Játékkészlet

A gyermekek számára az egyik legfontosabb feladatunk, a tárgyi környezet, a személyi feltételek mellett a játékkészlet biztosítása. A konstruáló, szerep játékok, mozgásos játékok, mind megtalálhatók nálunk. A játékkészletünket igyekszünk folyamatosan fejleszteni, minőségi, korszerű játékokkal bővíteni. Elmondhatjuk mára, hogy a szobai játékkészletünk, igen gazdag, minőségi játékok teszik lehetővé a gyermekek játéktevékenységének a kibontakozását. Anyaguk változatos, színes, jól kezelhető, tisztítható. Tárolásukat a gyermekek számára elérhető magasságban, nyitott polcos tárolókon, színes kosarakban, a

játék funkciójából adódóan csoportosítva helyezük el. A szerepjátékokhoz, külön sarkokat alakítottunk ki. A szobában találhatóak a mozgásos játékokhoz is kellékek, kisautók, babakocsik, mozgásfejlesztő eszközök, melyek használatukon némely esetben a szobai bútort is elrendezzük, úgy, hogy minél nagyobb teret adjunk a gyermekek mozgás igényének. A játékok tisztítása hetente történik, javítása, pótlása folyamatos. Udvari játékaink elsősorban a mozgás igényét segítik elő, de itt is biztosítjuk a gyermekeknek a különböző tevékenységekhez szükséges játékokat.

*„Szeretni okosan kell- mindig a gyermek természetéhez és életkorához igazodva”
(Ranschburg Jenő)*

Bölcsődénk működési rendje

Nyitvatartási idő: munkanapokon 6⁰⁰-18⁰⁰ között

A gyermekcsoportok szervezése

Csoportonként a törvényi előírásoknak megfelelően 12-13 fő gyermek kerül felvételre, magas szintű nevelésüket, gondozásukat 2-2 fő kisgyermeknevelő végzi. A gyermekeket 20 hetes kortól-3 éves korig fogadjuk. Csoportszobáink közvetlenül kapcsolódnak fürdőszobához, és öltöztető helységhez. A gyermek csoportok szervezésénél figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, fejlettségét, létszámát. Fontos szempont továbbá, hogy a gyermekek ellátása saját gyermek rendszerben és felmenő rendszerben valósul meg, ezzel biztosítva a személyi állandóságot, növelve a gyermek biztonságérzetét. A gyermek bölcsődei adaptációját, majd a mindennapok során az „ölelkezési időben” valamennyi gondozási, nevelési tevékenységet a gyermek „saját” kisgyermeknevelője látja el.

Csoportjaink:

A gyermekek napirendje

Bölcsődénkben a jól szervezett, folyamatos napirend meghatározza a csoportok életét. Kialakításánál fő szempont, hogy vegye figyelembe a gyermekek igényeit, fejlettségi szintjét, életkori összetételét, létszámát, úgy, hogy közben az egyes gyermekek szükségleteire is tekintettel van, és így biztosítja a nyugodt, kiszámítható gyermekellátást, a gyermek számára az önállósodás lehetőségét. A gondozási sorrendnek megfelelő gyermekellátás a gyermeknek biztonságot nyújt, lehetővé teszi a tevékeny, a várakozást teljes mértékben kiküszöbölő aktivitásra serkentő játéktevékenységet.

Tavaszi- Nyári napirend

6:00 –8:00 Folyamatosan érkeznek a gyermekek. Szabad játéktevékenység a szobában

8:00 – 8:30 Reggeli.

8:30 – 9:00 Szabadjáték és foglalkozáskezdeményezés a szobában.

9:00 – 10:50 Levegőzés, udvari játék

- 9:50 – 10:00** Tízórai. A nagy melegben a gyermekeket többször kínáljuk folyadékkal.
- 10:50 – 11:30** Bejövetel az udvarról. Fürdőszoba használat, kézmosás. Ebédig a szobában játszanak.
- 11:30 – 12:00** Ebéd.
- 11:50 – 14:30** Csendes pihenő.
- 14:00 – 15:00** Ébredézési sorrendben kelnek a gyermekek. Fürdőszoba használat, kézmosás. A fürdőszoba használat után a gyermekek a szobában játszanak a gyermekek.
- 15:00 – 15:20** Uzsonna.
- 15:20 – 18:00** Levegőzés, udvari játék, a bölcsőde kertjében játszanak a gyermekek hazamenetelig.

Őszi- Téli napirend

- 6:00 –8:00** Folyamatosan érkeznek a gyermekek. Szabad játéktevékenység a szobában
- 8:00 – 8:30** Reggeli.
- 8:30 – 9:40** Szabadjáték és foglalkozáskezdéményezés a szobában.
- 9:40 – 9:50** Tízórai.
- 9:50 – 10:20** Készülődés, öltözködés az udvari játékhoz – megfelelő idő esetén.
- 10:00 – 10:50** Az udvaron játszanak a gyermekek./Rossz idő esetén szobában/
- 10:50 – 11:30** Bejövetel az udvarról. Fürdőszoba használat, kézmosás. Ebédig a szobában játszanak a gyermekek.
- 11:30 – 12:00** Ebéd.
- 11:50 – 14:30** Csendes pihenő.
- 14:00 – 15:00** Ébredézési sorrendben kelnek a gyermekek. Fürdőszoba használat, kézmosás. A fürdőszoba használat után a gyermekek a szobában játszanak.
- 15:00 – 15:30** Uzsonna.
- 15:30 – 18:00** Szabad játéktevékenység a szobában, folyamatos hazaadás.

Bölcsődei nevelés – gondozás főbb helyzetei

A nevelés-gondozás helyzetének célja, a gyermekek testi, lelki, érzelmi harmóniájának az elősegítése, ezért valamennyi helyzetben lehetőséget biztosítunk a szabad aktivitás iránti igényének kielégítésére, pillanatnyi lelkiállapotukat figyelembe véve.

Gondozás

A kisgyermek gondozása egy bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek célja az alapvető szükségletek kielégítése, illetve az önállóságra való nevelés. Elvárásaink a gyermek életkorához, fejlettségéhez, pillanatnyi pszichés állapotát figyelembe véve igazodnak. E folyamatokban a gyermekek a kisgyermeknevelő támogatását, segítségét, bátorítását folyamatosan érzik, mely aktivitási, együttműködési kedvüket növeli. A sikertelenségért nem jár elmarasztalás, inkább további biztatás, bátorítás, újbóli lehetőség felkínálása. Nagyon fontos a nevelő verbális és nonverbális kommunikációja, elfogadó attitűdje, mely segíti a személyes és szociális kompetenciák alakulását.

Játéktevékenység

A gyermek alaptevékenysége a játék, mely által ismereteit bővíti, tapasztalatot szerez, segíti a világ megismerésében, elfogadásában. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek megteremtésével biztosítják az elmélyült, az aktív, kreatív, nyugodt játéktevékenységet. Nevelőink személyiségükkel, mint legfőbb munkaeszközükkel, tudatos nevelői magatartásukkal, mely minta a kisgyermek számára (elfogadó, hiteles, empatikus, támogató) a

gyermek igényeitől függően vesznek részt a játéokban. Kezdeményeznek, segítenek, támogatnak, együtt játszanak.

Tanulás

Minden olyan információ, tapasztalat megszerzésének folyamata, amely magatartás módosulással jár, illetve változást idéz elő a gondolkodásban, viselkedésben. Az új információk beépülnek a gyermek ismereteibe, kiegészítik, módosítják azt. Mindezeket figyelembe véve bölcsődénkben a tanulás tevékenységbe ágyazottan történik, mely nagymértékben utánzáson alapszik és legfontosabb irányítója a gyermek belső motivációja, személyes kíváncsisága a mindennapi élethelyzetekben (gondozás, játék, társakkal való kapcsolat, együttes tevékenység). Ennek feltétele az érzelmi biztonság megteremtése, az inger gazdag környezet, melyet igyekszünk megteremteni.

Bölcsődei élet mindennapjai

Zárt belső árnyat adó, nagy fákkal teli **játszókert** áll rendelkezésre, homokozásra, motorozásra, csúszdázásra, azaz nagy mozgásra ad lehetőséget, teljes mértékben kielégítve a gyermekeink játék-és mozgásigényeit. Az udvar korszerű, balesetmentes játékokkal felszerelt.

Szobáink berendezése a gyermekek életkorához igazodik, s ennek figyelembevételével kínáljuk a játékeszközöket, mozgásfejlesztő játékokat. A csoportszobák színesek, otthonosak, megfelelő hangulatot teremtve a nyugodt játéktevékenységhez. A berendezett játéksarkok kialakításával elég teret biztosítanak a gyermekek szabad játéktevékenységéhez. Mivel a gyermek alapszükséglete a játék, amelyen keresztül tapasztal, ismerkedik a világgal és önmagával, ezért minél több időt, helyet biztosítunk az elmélyült játékokra. Az évszaknak és ünnepnek megfelelő dekoratív munkák, díszítések a kisgyermeknevelőink ügyességét tükrözik. Célunk a derűs, szeretetteljes érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtése.

Étkezés

Feladatunk a bölcsődés korú gyermekek napközbeni étkeztetése, a korszerű minőségi táplálkozási alapelvek figyelembe vételével. A gyermekek részére napi négyszeri étkezést biztosítunk. Az ételsorok összeállításánál nagy figyelmet szentelünk korszerű táplálkozási elvekre, az ételek változatosságára. Az ételek elkészítésénél minden esetben törekszünk a korszerű konyhatechnológiai eljárások biztosítására. A bölcsődében HACCP előírásoknak megfelelő főzőkonyha üzemel. A főzőkonyhában dietetikus ételmezésvezetők által tervezett étlap alapján friss alapanyagokból történik az ételek elkészítése. Szakorvosi igazolás alapján, külön speciális étrend szerint biztosítjuk a diétás étrendet igénylő gyermekek ellátását is.

Öltözködés

Kényelmes, könnyen használható ruhadarabokat kérünk a szülőktől gyermekeik számára. Külön gondot kell fordítani reggelente a kisgyermeknevelőnek ahhoz, hogy biztosítva legyen egész napra a kisgyermek évszakhoz szükséges öltözéke; például: váltóruha, alsónemű, több réteg ruha. Fontos, hogy a mozgásban a ruházat ne akadályozza a kisgyermeket. Önállóságuk fejlődéséhez a megfelelő lábbeli és ruházat megválasztása nagyon sokat segít. Az öltözködések közben is sok új ismereteket ad a kisgyermeknevelő a kisgyermek számára; például: színek, formák, hőmérséklet. Az öltözésre szánt időt a gyermek fejlettségéhez tudjuk alakítani.

Levegőztetés

Időjárástól függően igyekszünk a nap folyamán minél több időt az udvaron tölteni. Védett, árnyékos -a szomszéd kertekben lévő dús, zöld növényzet miatt-, kellemes, tiszta levegőjű az udvarunk. 2014. évben történt a bölcsőde udvarának felújítása, csobogó és párapapu, továbbá 2 db homokozó került kialakításra. Gumitéglával, valamint körben biciklizésre alkalmas járólappal lett az udvar beburkolva.

Altatás

A csendes pihenő a déli étkezés, illetve a szükség szerinti fürdőszoba használat után következik. Minden kisgyermeknek saját jelével ellátott ágya van. Minden alkalommal azonos helyre készíti elő a kisgyermeknevelő az ágyakat. A kisgyermeknevelő szükség szerint minden kelléket biztosít a nyugodt alváshoz; például: cumi, párna, stb. A kisgyermeknevelő rövid mese, csendes ének, kíséretében altatja el a kicsiket, csendet, folyamatos felügyeletet, nyugalmat biztosít a pihenéshez.

Játék

A gyermek önkéntes tevékenysége a játék, mely során feldolgozza élményeit, vágyait. A kisgyermeknevelő sok kérdésre kaphat választ a játéktevékenység megfigyelése során.

A legfontosabb és legnagyobb örömszerző tevékenység a játék. Bölcsődei munkánk leghatékonyabb eszköze, amely segíti a kisgyermeket megismertetni az őt körülvevő világgal. Elősegíti az érzelmi, értelmi és szociális fejlődésüket. A kisgyerek lételeme a mozgás, mely elegendő az örömszerzéshez; ugrálás, hangok kiadása. Kisgyermeknevelőink feladata a biztonságos nyugodt játék feltételeinek megteremtése. Segíteni a gyermeket a társakkal történő örömteli együttjátásban. Egymástól helyes viselkedési formákat tanulhatnak meg. Türelmet mutathat meg az együtt történő játék. A birtoklás és tulajdonlás helyes elfogadása, a játékszereket és az időt a tevékenységben szabadon választhatja meg a gyermek. Fontos, hogy a játékot kísérelje ösztönzés, dicséret és ötletadás a kisgyermeknevelő részéről. A gyermek kérésére legyen megőrizve, megmutatva, átadva a szülő számára az „alkotás”.

Építés, konstruálás

Gondolkodásra készítő játéktevékenység, ami kihívást is jelent a gyermek számára. Sikerélményhez juthat, ha sikerül az elgondolást megvalósítani, de megtanítja a kudarcot is elviselni sikertelenség esetén. Mindkét helyzetben szükséges a kisgyermeknevelő helyes támogató megtartása.

Anyanyelvre nevelés

A beszéd a kommunikáció egyik fajtája, az emberi kapcsolatok egyik fő eszköze. A kisgyermek életében fontos, hogy a szavakat a szituációkon keresztül is helyesen értelmezze. A beszédnek, amit közvetítünk a gyermek felé tisztának és érthetőnek kell lennie. Időt kell biztosítani a kisgyermek számára, hogy kérdéseit feltehesse és kérdéseire a választ mindenképp megkapja. A felnőtt kérdésére a gyermeki választ is meg kell várni. Az elmúlt évek során és jelenleg is van az ellátásunkban olyan család, ahol a kisgyermek nem a magyar nyelvet ismerte meg születése után anyanyelvnek. Ezeknek a családoknak a magyar nyelvet helyesen közvetíteni nem csak a gyermek, hanem a szülő számára is kihívást jelent a kisgyermeknevelőink számára.

Irodalmi nevelés, mese, mondóka

A mese a kisgyermek életében fontos szerepet tölt be. Azok a gyermekek, akiknek sokat mesélnek, nemcsak az olvasás megy majd könnyebben, hanem élénkebb fantáziával rendelkeznek és a rajzkészségük is jobb.

A bölcsőde életben jelentős szerepe van a mesének és a mondókanak. A játéktevékenység során a kisgyermeknevelő fejből rögtönözve mesét mond, mely lehetőséget ad arra, hogy az aktuális helyzethez igazodjon. A mesélés, mondókázás, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság. Fejlődik ember ismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiás képességét, gazdagodik a szókinccse, segíti az optimista életfilozófia és az önálló vélemény alkotás alakulását.

A mese az egész napos, zajos bölcsődei életben a csend és a nyugalom pillanata, ilyenkor a gyermek odafigyel a kisgyermeknevelőre. A mesemondónak figyelnie kell arra, hogy az egész testével-lelkével forduljon a mese és a gyermekek felé, mert csak így lehet igazán bensőséges hangulat.

Szeretnénk, ha minél fiatalabb korban kialakulna az igény a könyvekre, a gyermekirodalmi művekre. Irodalmi nevelésünk próbálja kibontakoztatni az önkifejezést a versek, mesék által, melyek érzelmi, értelmi és érzéki befolyásokat keltenek a gyermekben. Az anyanyelv közegén át mélyíti az önismeretet, az erkölcsi fejlődést. A könyv olyan eszköz a felnőtt kezében, mely által a gyermekkel egy meghitt kapcsolat alakul ki. A gyermekirodalmi művek kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy a bölcsődés korosztálynak nincsenek előítéleteik, nem idegenkednek sem a modern, sem a klasszikus művektől. Érzelmeket, ismereteiket a játékon kívül mese feldolgozásban tagolják lelkileg. Nagy felelősséggel rendelkezünk abban a tekintetben, hogy milyen gyermekirodalmi művekkel találkoznak a bölcsődés éveik alatt. Fontosnak tartjuk, hogy a kortárs gyermekirodalom, a klasszikus és a népmese világa is szerepet kapjon.

Ének – Zene

Nevelési feladataink sorába tartozik, mellyel nagyon sok örömet közvetíthetünk a kisgyermek felé. A szeretetet és biztonságot jelentő nevelő hangja dúdolgatva, énekelve még kedvesebbé lesz a gyermek számára. Dúdolgatva lehet a gyermeket megnyugtatni és elaltatni is. Énekelve játszani, tornázni, ünnepelni mindig örömteli élmény. A népi rigmusok és ölbéli játékok nemcsak a zenei anyanyelv elsajátítását segítik, hanem fejlesztik a kicsik anyanyelvi képességeit, szókincsét, beszédértését, beszédészlelését, hallását, memóriáját, kihatnak a mozgásfejlődésre, a testtudat kialakulására. A hangsúlyt és lüktetést a kapcsolódó mozdulat befolyásolja. A játékhoz tartozó mozgás lelassítja a természetes tempót. A mozgás lendülete segíti a kisgyermeket a magánhangzók és a mássalhangzók pontos ejtésében. Nagy segítség az utánzásra épülő beszédtanulásban.

Kapcsolattartás a családokkal

A bölcsődei nevelés igazán akkor tud megvalósulni, hogyha a szülő és a kisgyermeknevelő között kialakul a bizalom, az összhang, hiszen így lehet a leghatékonyabban elősegíteni a kisgyermek testi, lelki és szociális fejlődését. A tájékoztatásnak, kapcsolattartásnak több formája is van, mely hozzájárul a családi nevelés segítéséhez.

Szülői értekezlet

A leendő gyermekeink szüleinek tájékoztató jellegű, átfogó bölcsődebemutatóról add tájékoztatást a bölcsőde részlegvezetője. Ezen a napon a beszoktatás időpontjai is megbeszélésre kerül.

Családlátogatás

A családlátogatásra a leendő gyermek saját és társkisgyermeknevelője együtt látogatják meg a családot otthonukba, hogy így kezdjék meg az ismerkedést a gyermekkel. A kisgyermeknevelők saját készítésű ajándékokkal készülnek, a gyermek életkorát figyelembe véve. A saját környezetben egy kötetlen beszélgetés során jobban meg lehet ismerni a gyermeket, a családot, mely segíti az adaptáció folyamatát is.

Fokozatos beszoktatás

A gyermekek beszoktatása, mely szerint egy kisgyermeknevelőhöz egy gyermek érkezik, ez elősegíti a gyermek igényeinek, szokásainak megismerésében és a bizalom kialakításában, ezzel segítve a fokozatosság elvének megvalósulását. A szülő jelenléte megkönnyíti az új környezet elfogadásában, valamint segíti a szülő –gyermek - kisgyermeknevelő jó kapcsolat kialakulásában, hiszen a szülő látja a nevelő munka folyamatát, módszereit.

Szülőcsoportos beszélgetések

A nevelési éven belül két alkalommal, október végén és áprilisi hónapban zajlik. Célja a családi nevelés segítése. A tematikus beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. A partner kapcsolatot segíti, a szülő kompetenciáját erősíti a nehézségek megbeszélése mellett a fejlődés pozitívumainak megosztása is.

Mindennapi beszélgetések

A szülő érkezéskor a kisgyermeknevelő hazaadáskor nyújt információt a gyermek hangulatáról, étvágyáról, alvásáról, étkezéséről stb. Fontos a kölcsönös tájékoztatás mindkét esetben, ez is növeli a bizalmon alapuló partnerkapcsolatot.

Egyéni beszélgetések

Kezdeményezheti a szülő, kisgyermeknevelő valamint a bölcsődei részlegvezető nevelési problémák, nehézségek esetén. A beszélgetés során a gyermek felügyeletét biztosítjuk.

Családi füzet

A tájékoztatást a szülő felé a kisgyermeknevelő végzi a bölcsődei életről, eseményekről, programokról valamint a gyermek fejlődéséről, pozitív változásairól ír.

Hirdetőtábla, Honlap

Az átadói helységeiben a szülők a faliújságon, hirdetőtáblán olvashatják el az aktuális tájékoztatásokat, honlapunkon minden leendő bölcsődés gyermekünk szülei tájékozódhatnak, és hasznos információkról olvashatnak.

A bölcsőde alapellátáson túli szolgáltatásai:

Időszakos gyermekfelügyelet

Előzetes bejelentkezés után történik az időszakos gyermek felügyelet. A bölcsőde üres férőhelyén, térítési díj ellenében vehető igénybe ez a szolgáltatás. Segítség a családoknak, hogy halaszthatatlan ügyek intézésében segítséget kapjanak gyermekük biztonságos elhelyezéséhez.

Családi játszódélután – „Palánta” Családi délután

Bölcsődés és óvodás gyermekek és szüleik részére. Októbertől márciusig szombatonként 15:00 – 18:00. Két csoport áll rendelkezésére a látogatóknak. Kreatív foglalkozások a nagyobb gyermekek számára, illetve mozgásfejlesztő játékok az apróbb gyermekek részére. A szülőknek itt alkalmuk nyílik a bölcsődei étellel megismerkedni. A részvétel „Palántáknak” kíséreléssel díjtalan!

Pszichológus tanácsadás

Intézményünkben a kisgyermek magas színvonalú gondozása és nevelése, az ellátás minőségének javítása érdekében tanácsadó pszichológus dolgozik. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődében dolgozókat. A szülők a meghirdetett időpontokban részt vehetnek szülőcsoportos beszélgetéseken, valamint igény szerint kérhetnek egyéni tanácsadásra időpontot.

Ünnepek

Bölcsődénk a családi hagyományokat tiszteletben tartva tartja meg az ünnepeket.

- Születésnap
- Mikulás várás, dalok, mondókák
- Advent, várakozás a karácsony ünnepére, díszek kézműves foglalkozások, mézeskalács sütés és ajándékozás keretében.
- Farsangi jelmezes bál délelőtt,
- Pünkösdlő közös családi délután
- Búcsúzás a bölcsődétől, közös családi délután

Fontosnak tartjuk az ünnepekre való készülődést, a hagyományok megismertetését. Az ünnepek hangulatához a csoportszobák dekorációjával is mindig hozzájárulunk.

11.6 Tücsök-lak Bölcsőde

1084 Budapest, Tolnai Lajos u. 19.
Férőhely: 74 fő

Megközelíthetőség: BKV járművekkel

4-6 villamos	Megálló: Rákóczi tér
4 metró	Megálló: Rákóczi tér
99 busz	Megálló: II. János Pál pápa tér
28-37 villamos	Megálló: II. János Pál pápa tér

Személygépkocsival

Az intézmény előtti területen a Bérkocsis utca illetve Tolnai Lajos utcában díj fizetés nélküli parkolást tudunk biztosítani, ha a szülő kéri délelőtt 8-8.30 óra között és délután 16.30-18 óra között. Az ingyenes parkolási lehetőséget a bölcsődében kell megigényelni.

Bölcsődénk alapfeladata

A bölcsődei nevelés – gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes kortól – 3 éves korig egészséges és a 20 hetes kortól – 6 éves korig sajátos nevelési igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés. A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján.

1. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
2. Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
3. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Célunk egy olyan biztonságérzetet nyújtó, tevékenységre motiváló környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, lehetősége van megtapasztalni az önfeledt, aktív játék örömeit, mely képessé teszi a későbbi élete során a kreatív továbbfejlődésre.

Helyzetkép:

A Tücsök – lak Bölcsőde a kerület legújabb intézménye, 2012-ben nyitotta meg kapuit az ellátást igénylő családok előtt.

A bölcsőde a Csarnok negyed és a Népszínház negyed közötti részen, a Tolnai L. utca 19. szám alatt biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű gondozást és nevelést a három év alatti gyermekek részére, illetve aki a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre. Sajátos nevelési igényű gyermek esetén a gyermek legfeljebb hatéves koráig.

A bölcsőde a kerület azon részén található, ahol jellemzőek a 4-6 emeletes sűrűn beépített, közepes és jó állapotú bérházak, valamint újjépítésű társasházak. A lakosság összetételére a változatosság, a sokszínűség, a vegyes társadalmi rétegződés jellemző. Bölcsődénkben a kerületi adottságokat tekintve valamennyi társadalmi rétegből származó gyermek megtalálható. A multikulturális összetétel általában 30-40%.

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék az alapellátás biztosítása mellett nagy hangsúlyt fektet a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására. Bölcsődénk biztosítja SNI gyermek gondozását, nevelését.

Bölcsődénk bemutatása:

Intézményünk a Tolnai Lajos és a Bérkocsis utca által határolt területen helyezkedik el. Kétszintes újjépítésű épület, mely nagyon jó fényviszonyokkal rendelkezik. 3 gondozási egységben 6 csoportszobában folyik a gyermekek szakszerű nevelése, gondozása. Egységenként 12-12 fő és 13-13 fő kisgyermek vehető fel. Egy egységben négy, kettőben pedig öt szakképzett kisgyermeknevelő, valamint egységenként egy bölcsődei dajka látja el a napi feladatokat.

A bölcsőde gondozási egységei:

1. gondozási egység:
  - Micimackó csoport
  - Mókusz csoport
2. gondozási egység
  - Méhecske csoport
  - Pillangó csoport
3. gondozási egység
  - Katica csoport
  - Cica csoport

Személyi feltételeink

A bölcsődénkben a dolgozói létszám JEB SZMSZ-nek megfelelően biztosított, amely 23 fő szakmai munkatárs és 3 fő egyéb munkatársból tevődik össze.

Megoszlás szerint:

- 1 fő bölcsődevezető
- 15 fő kisgyermeknevelő
- 6 fő dajka
- 1 fő ételmezezővezető
- 2 fő szakács
- 1 fő mosónő

Tárgyi feltételeink:

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit – a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó gyermekek létszáma, életkora, szükségletei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen, és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. Intézményünkben az esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helyiségek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit tudjuk biztosítani.

Főzőkonyha:

Az épület adottsága lehetővé tette számunkra, hogy saját főzőkonyhánk legyen, így helyben készítjük el az ételeket a gyermekek és a felnőttek számára. Konyhánk korszerű, a legújabb konyhatechnológiai eljárásokat is kielégítő gépekkel felszerelt. Kerületünkben központi étlap szerint készülnek az ételek. Intézményünkben napi 4-szeri étkezés biztosítunk a kisgyermekek számára. Az ételmezési szabályoknak megfelelően a gyermekek étlapjait a dietetikus, ételmezésvezető, és gyermekorvos együttesen állítják össze. Az ételek megfelelnek az egészséges táplálkozás követelményeinek, energia és tápanyag beviteli, illetve ételmiszer felhasználási ajánlásokat tartalmazó jogszabályban foglaltaknak. Az ételek friss nyersanyagokból készülnek, a téli hónapokban fordul elő, hogy mirelit alapanyagokat is felhasználunk.

Só-szoba:

A bölcsőde épületében kialakításra került parajdi kőből só-szoba. Rácsos szerkezetbe 750 kg kőszót és hangulatjavító világítást helyeztek el. A sótüdő felületéről a sóreszecskek könnyen a légtérbe illetve onnan a légutakba jutnak, ahol kifejtik jótékony hatásukat. Javasolt légúti megbetegedések, allergiák, nátha, hörghurut, immunrendszer erősítésére. A gyermekek prevenciós céllal koraósztól-tavaszig hetente több alkalommal vehetik igénybe. Kiscsoportokban zenélnek, mesélnek, báboznak a kisgyermeknevelők a gyermekeknek. A gyermekek nagyon szeretik a só szobát, mert itt mindenkire kiemelt figyelem jut a kislétszám miatt.

Gyermekszoba:

Minden gyermekszobánk alkalmas 12-14 fő gyermek fogadására. A szobák berendezése hangulatos, esztétikus, gyermekközpontú, megfelelnek a mai kor elvárásainak. A játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően vannak összeválogatva.

A szükséges játék eszközöket az egészséges gyermekek fejlettsége, kora határozza meg. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára is biztosítjuk ezeket a szükséges játékokat a csoportban. Ezen felül a kisgyermeknevelők saját készítésű egyéb, spontán érést és fejlődést segítő játékokat is elérhetővé tesznek a gyermekek számára. Ezek főleg a Montessori pedagógia eszköztárai alapján elkészített, de mindenképp a bölcsődés korú gyermekekre jellemző fejlettségi szintet figyelembe vevő ötletes, érdekes, színes eszközök.

A teraszra közvetlen kijárat van a csoportszobából, ami megkönnyíti az udvarhasználatot.

Játszóudvar:

A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a játszókert. A gyermekek mozgásigényének kielégítése a szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés megismerésének fontos színtere. Az udvar nagy része füves terület, ahol csúszdák, 3 db homokozó és 1 db faház biztosítja a felhőtlen játékot. A tűző nap ellen a homokozók

felett 3 db árnyékoló van felszerelve, ami biztosítja az árnyékot a homokvár építéséhez és a homoktorta sütéshez. Nyári melegben vízpermetezőn keresztül hűsölhetnek a gyermekek. Hatalmas területen triciklizni, motorozni, labdázni is lehet, amihez a szomszédház tűzfalára festett kellemes színekkel tarkított kolibri madaras origami falfestmény biztosít jó hangulatot. A falfestményt által nem csak a mi udvarunk lett színesebb, hanem az itt lakók is kellemesebb környezetben élhetnek.

Tornaszoba:

Külön kialakított helység, ami a folyosóról nyílik és a csoportszobáktól jól elkülönül. A szoba fejlesztőeszközei:

- percepció fejlesztést (memória játék, fogantyús puzzle, színek tanulása),
- finommotorika fejlesztést (toronyépítők, fűzős játékok, formaillesztők, pötyi),
- beszédfejlesztést (arckifejező kockák, járművek, állatok),
- vizuális fejlesztést (nyomda, festékek, rajzeszközök),
- mozgásfejlesztést (bordásfal, tornapad, trambulín, hinta, modulkészlet, labda),
- zenei fejlesztést (hangszerek, dob, cintányér, esőcsináló, csörgők) segítő játékok.

A tornaszobában hetente négy alkalommal utazópedagógusok végzik az SNI gyermekek egyéni fejlesztését, melyek 45 percesek. A fejlesztéseken kívül, ha rossz az idő, akkor a csoportok is igénybe vehetik a tornaszobát, ilyenkor 3-4 fő gyermekkel mennek ki a kisgyermeknevelők, és használják az ott megtalálható mozgásfejlesztő eszközöket.

Egyéb helységeink:

Vezetői iroda, élelmiszervezetői iroda, konferencia terem, étkező, öltözők, mosoda, mosdók. Továbbképző termünket, mely 30-40 fő befogadására alkalmas maximálisan kihasználjuk. Itt kollégáink tréningjeit, továbbképzéseit, szülői értekezleteket.

Bölcsődei nevelés-gondozás célja, feladata

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek, és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A Bölcsődei Nevelés - Gondozás Alapprogramja, illetve az erre épülő helyi

szakmai programunk az ellátott gyermekek családjára, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését, gondozását, hanem az egész család támogatását célozzuk meg.

Célunk olyan intézmény működtetése, mely az alapellátás keretében a gyermekek napközbeni ellátását biztosítja a vonatkozó jogszabályok, és szakmai szabályok figyelembe vételével.

„A gyereknevelés (...) az a legfontosabb, hogy egy gyerek mindig tudja, akkor is szeretik őt, ha nem tökéletes, és hogy ezen képes javítani. Ez olyan bizalom a felnőtt részéről, amit minden korú gyerek megérez. Hogy hisznek benne. Tévedhet és hibázhat. Nem kell tökéletesnek lennie. A világ sem az.”

(Tari Annamária)

Pedagógiai hitvallásunk

A bölcsődei élet során fontos a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése, fejlődésük és spontán érésük támogatása során az egyéni és életkori sajátosságaik, másságuk, fejlődési ütemük figyelembe vétele. Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, és a mi feladatunk, hogy kiteljesedéséhez az alapokat lerakjuk.

Alapvető közös nevező a bölcsőde dolgozói körében a gyermekek mindenekfelett álló jogainak és érdekeinek tiszteletben tartása, a feltétel nélküli gyermekszeretet.

Bölcsődénk sajátosságai

Igen nagy hangsúlyt fektetünk a zenei nevelésre, mely az érzelmi biztonság kialakulásában, anyanyelvi nevelésben fontos szerepet játszik. A zenei nevelés már a bölcsődébe kerüléskor kezdődik, melynek alapja az ének. Az ének bármely játéktevékenységhez tud kapcsolódni. Fontos, hogy mindig alkalomhoz illő legyen az ének kiválasztása. Ha tornázunk, vagy szerepjátékot játszunk, akkor ennek megfelelően válasszuk a hozzáillő éneket pl. „Süssünk, süssünk valamit..”, amit főzőcskézés vagy homoktorta sütésénél tudunk énekelni. Egy dalt annyiszor énekelünk el, ahányszor a gyermek igényli, mert az ének ritmusa, hangzása ragadja meg a gyermeket és kelti fel érdeklődését, figyelmét.

Az egészség megőrzésére, mint bölcsődei feladatra is nagy hangsúlyt fektetünk. Fontos az egészségvédelem és a prevenció. Az egészségnevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés, az érzelmi, az értelmi, akár ti neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel. Mindennapjainkban próbáljuk kialakítani az egészségügyi szokásokat, az egészséges életmódot, amelynek a jövőre nézve alapozó jellegük van.

Sajátos nevelésű gyermekek ellátása

Sajátos nevelési igényű gyermek, aki valamely Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján:

- a) testi – érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos autista vagy több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos
- b) pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott.

2015. szeptember 01-től bölcsődénk fogadja a sajátos nevelési igényű gyermekeket. A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VIII. kerületi tagintézmény munkatársaival együttműködve és fejlesztő munkájukat segítve végezzük a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, gondozását. A gyermekek napközbeni ellátás keretében kapják meg az egyéni fejlesztést az erre a célra külön kiépített tornaszobában.

Az utazópedagógusok hetente négy alkalommal jönnek intézményünkbe fejleszteni a gyermekeket. Hétfőn és kedden korai fejlesztő gyógypedagógus, szerdán konduktor

fejlesztőpedagógus, csütörtökön szomatopedagógus, valamint délután logopédus segíti a gyermekek fejlődését.

A rehabilitációnál nagyon fontos az életkor, tehát minél előbb felismerjük, annál előbb kezdődhet meg a kisgyermek fejlesztése-gondozása.

SNI gyermek elhelyezése

Bölcsődénkben részleges integrációban és inkluzív formában biztosítjuk az ellátást. A részleges integrációban az egység egyik csoportszobájában 6 fő SNI gyermeket látunk el, míg a másik csoportszobában 1 fő SNI gyermek mellett 9 fő egészséges gyermek van. A 6 fő SNI gyermeknek az étkezésen és az alvásidő kívül a gondozási egység másik csoportjában lévő egészséges gyermekekkel közös a játék ideje és a játéktere. További 2 fő SNI kisgyermeket a bölcsődében inklúzió formában az egészséges gyermekkel közös térben nevelünk, gondozunk.

A gyermekek integrálhatósága dönti el (betegségének típusa, aktuális állapota és szükséglete), hogy a két típusú ellátás közül melyiket biztosítjuk a gyermek számára.

Személyi feltételek

A részleges integráció keretében működő egységünkben 5 fő kisgyermeknevelő látja el a mindennapi feladatokat, akik közül egy pedagógus és gyógypedagógus asszisztensi végzettséggel is rendelkezik. Az ő szaktudása lényeges a gyógypedagógusok és a kisgyermeknevelők közti együttműködés során. Ez pedig nagyon fontos annak érdekében, hogy az egységben gondozott, nevelt SNI gyermekek fejlődése a lehető legmagasabb színvonalon legyen

Nevelés – gondozás – fejlesztés

A sajátos nevelési igényű kisgyermek számára a legfontosabb a korai felismerés és a korai fejlesztés. Kisgyermeknevelőink a sérült kisgyermeket is önálló személyiségként fogadják el, meleg szeretetteljes odafigyeléssel végzik a mindennapi gondozást-nevelést. A nevelés-gondozás során figyelembe veszik a gyermek egyéni fejlettségét és elegendő időt biztosítanak a gyermek gondozásához.

Egyéni foglalkozásokat az utazópedagógusok írásban dokumentálják, majd a kisgyermeknevelőkkel megbeszélik a tapasztaltakat. Az egyéni foglalkozás heti 2 órában történik, minden gyermeknek a szakértői véleményében foglaltak szerint.

Napirend

A jól megszervezett folyamatos és rugalmas napirend a nevelés-gondozás feltételeit teremti meg. Nagyfokú biztonságérzetet, kiszámíthatóságot nyújt a kisgyermek számára. A napirenden belül az események követését úgy állítjuk össze, hogy az a gyermekek életkorának, fejlettségi szintjüknek megfelelően, valamint az adott évszagnak is helytálljon. A lehető legkevesebb várakozási idő legyen benne a gyermekek számára.

A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendje alapján készül el.

Nyári napirend

- 6.00 Bevétel- Szükség szerint fürdőszoba használata, szabad játék
- 8.00 Reggeli-ültetési sorrendben
- 8.30 Szabadjáték a szobában, jó idő esetében készülődés az udvarra, kimenetel
- 9.35 Tízórai
- 10.30 Nagy meleg esetén folyadék kínálása
- 10.55 Udvarról való bejövétel, fürdőszoba használata, ebédig szabad játék a szobában
- 11.30 Ebéd-ültetési sorrendben, kézmosás
- 12.00 Csendes pihenő
- 14.45 Ébredési sorrendben fürdőszoba használata
- 15.00 Uzsonna-ültetési sorrendben
- 15.30 Szabad játék az udvaron (szobában), folyamatos hazamenetel

18.00 Bölcsőde zárása.

Téli napirend

- 6.00 Bevétel /kézmosás, szükség szerint fürdőszoba használat/ szabadjáték
8.00 Reggeli /ültetési sorrendben/.
8.30 Szabadjáték a szobában.
9.35 Tízórai, készülődés az udvarra.
10.00 Szabad játék az udvaron, rossz idő esetén a szobában.
10.45 Bejövetel az udvarról ültetési sorrendben, vetkőzés, fürdőszoba használat.
Ebédig szabad játék a szobában.
11.20 Ebéd / ültetési sorrendben /
12.00 Csendes pihenő.
14.45 Ébredési sorrendben fürdőszoba használata.
15.00 Uzsonna / ültetési sorrendben /.
15.20 Szabad játék a szobában. Hazamenetel.
18.00 Bölcsőde zárása.

Bölcsőde kapcsolattartási formái

A folyamatos és kölcsönös tájékoztatást a kisgyermek fejlődéséről alapvetően fontosnak tartjuk, mert így lehet a kisgyermek nevelését személyre szólóan kialakítani és a családokat bevonni a hatékony munkánkba.

A tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről: őszinte, hiteles és személyes a gyermeki jogok tiszteletben tartása mellett.

Formális:

Családlátogatás: Minden gondozásba vett gyermekhez előre egyeztetett időpontban ellátogatnak a kisgyermeknevelők, melyről írásos feljegyzést készítenek.

Szülői értekezlet: Évente 2 alkalommal tartunk intézményünkben szülői értekezletet, melynek témái: „Óvodába megyek” „Bölcsődés leszek!”

Az „óvodába megyek” értekezletre meghívást kap minden évben a Koszorú napközi otthonos óvoda vezetője, hogy tájékoztatást nyújtson a szülőknek az óvodai beiratkozásról, óvodai életéről. Mindig nagy létszámban vesznek részt a szülők ezen az értekezleten. A szülők visszajelzése alapján nagyon hasznos dolgokat tudnak meg az óvodai beiratkozással kapcsolatosan, illetve lehetőség van félelmeik eloszlatására és kérdéseik feltevésére.

A „bölcsődés leszek” minden év július hónapjában kerül megtartásra. Előző években nagy sikerrel volt megtartva, mert a felvett gyermekek szülei 90%-ban jelennek meg ezen az értekezleten, ahol lehetőség van a leendő kisgyermeknevelőkkel megismerkedni, beszélgetni, betekintést nyerni a majdani csoportszobába. Ezáltal már nem lesz idegen a beszoktatáskor való találkozás.

Szülőcsoportos beszélgetések: A szülők igényeinek megfelelően évente kétszer tartunk ilyen formális összejövetelt a szobatisztasággal, önállóvá válással kapcsolatban.

Szülőcsoportos beszélgetéseket csoportonként is szervezünk. Ilyenkor nem csak a mi általunk megadott témában beszélgetnek a szülőkkel a kisgyermeknevelők, hanem azokat a dolgokat is meg lehet beszélni, ami a napi gyermek bevitelkor illetve kiadáskor idő hiányában nem megoldható. Sikeres és népszerű program, hiszen ilyenkor több idő van a megbeszélésre illetve a szülők tapasztalatcseréjére.

Egyéni időpontok kérésére is van lehetőség, ahol a család egyedi problémájának megbeszélésére kerül.

Nyíltnap

Kétszer tartunk egy évben nyíltnapot, gyermeknapkor és karácsonykor. Nagyon szeretik a szülők ezt a kapcsolattartási formát, mert a kötetlen beszélgetések kapcsán sokkal több és bizalmasabb információt oszthatnak meg a kisgyermeknevelőkkel. Nyílt napokon a szülők betekintést nyernek bölcsődei életünkbe. Ilyenkor szinte minden szülő rácsodálkozik a gyermekére, hogy a szabad játéktevékenység során milyen szépen játszik társaival, mennyi mindent tanult a gondozási műveleteknél, és szépen, fegyelmezetten ül az ebédnél.

Házi gyermekorvos és a védőnő

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők figyelemmel kísérik a rábízott kisgyermek pszichoszomatikus fejlődését, felismerik az egészségtől eltérő változásokat, állapotokat. Ha a bölcsődébe járó gyermeknél esetleg probléma merül fel (pl.: a megszokottól eltérő viselkedést mutat, de nem ennek nem családi háttere van), akkor a szülők tudomásával és az intézményvezető bevonásával a jelzőrendszeren keresztül felvesszük a kapcsolatot a területileg illetékes védőnővel illetve gyermekorvossal.

Informális:

Napi beszélgetések reggel-délután a szülőkkel.

Reggeli bevételnél és a délutáni kiadásnál a szülő, illetve a kisgyermeknevelők tájékoztatják egymást a kisgyermekről.

Hirdető táblára kihelyezett információk.

Hirdető táblára minden fontos információt kihelyezünk, ami bölcsődében várható lesz pl: ebédbefizetés, fényképezés, gyermeknap, ballagás, bölcsődei zárva tartás időpontjai, rovarirtás. Mindig az aktuális időpontoknak megfelelő a tájékoztatás.

Internet:

Az interneten 2015. májustól a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék egységes honlapot készített, melyen a kerületben található összes bölcsőde részletes információi, bölcsődei jelentkezéshez szükséges dokumentációi, intézményi fényképei megtalálhatók. Minden intézményünk más ezért a szülők külön tudnak összehasonlítást végezni, hogy melyik intézményt válasszák kisgyermekei számára. A felvételt kérő szülők 70%-ban az internet segítségével választanak minket.

Üzenő füzet:

Kisgyermeknevelők vezetik a gyermekről, mely folyamatos tájékoztatást nyújt a szülőnek a beszoktatás kezdetétől. Negyedévenként szülői tájékoztatót írnak a kisgyermeknevelők a gyermekek fejlődésével kapcsolatban. Nagyon szeretik a szülők olvasgatni a tájékoztatót és többen válasz formájában leírják az otthonukban történt változásokat, amik segítségek, útravalók kisgyermeknevelőinknek. Fontos szempontunk, hogy a feljegyzések konkrétak és egyénre szabottak legyenek.

11.7.Katica Bölcsőde

1089 Budapest, Vajda Péter u. 37.
Férőhely: 72 fő

Nyitva tartás

Hétfőtől-péntekig: 6.00-tól-18.00-ig
Szombat-vasárnap: Zárva

Megközelíthetőség

BKV járművekkel

- ❖ 1-es villamos   Megálló: Vajda Péter utca
- ❖ 24-es villamos   Megálló: Golgota tér
- ❖ 99-es busz   Megálló: Bláthy Ottó utca

Személygépkocsival

Az intézmény előtt a Vajda Péter utcában jó parkolási lehetőség van. A zóna fizetős, de az intézmény előtt egy óra várakozási idő ingyenes.

Bölcsődénk feladatai, jellemzői

Alapfeladatok

Bölcsődénkben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében: a személyes gondoskodás keretein belül a gyermekjóléti alapellátás rendszerében biztosítjuk a 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátását, bölcsődei ellátás formájában.

Ellátott célcsoport jellemzői

Ellátási körünkbe tartoznak a VIII. kerületben lakó 0-3 éves gyermekek. A kerületben jellemző a szociálisan hátrányos helyzetű családok, illetve a migráns gyermekek, családok megjelenése. Kerületünkben közel tízezer gyermek él, kb. háromezer 0-3 éves korú. Itt van a legtöbb szülőképes korú nő, ugyancsak itt a legalacsonyabb a szülők iskolai végzettsége, valamint a jövedelmi viszonyok is igen alacsonyak. Itt találhatóak a főváros legrosszabb állapotban lévő lakásai is.

Bölcsődénkben megtalálható gyermekek között vannak értelmiségi, jól szituált, magas jövedelemmel, rendezett viszonyokkal rendelkező családok is.

Összességében elmondhatjuk, hogy bölcsődénkbe járó gyermekek illetve családjaik igen vegyes képet mutatnak, hiszen megtalálhatóak a migráns családok, a szociálisan hátrányos helyzetűek és a rendezett, jó anyagi körülmények között élő gyermekek is. Ezt mi kihívásnak tekintjük. Szeretnénk mindenkinek megfelelni és a felmerülő problémák megoldásában segítséget nyújtani.

Tapasztalataink alapján elmondhatjuk, hogy a legnagyobb hátrányok a csecsemők esetében a mozgásfejlődésben -, a nagyobb gyermekeknél a beszédfejlődésben figyelhetők meg. Előbbit a mozgástér hiánya, utóbbit a korlátozott nyelvi kódok használata okozza. Amint a gyermekek bölcsődébe kerülnek, illetve a feltételek adottak a változások bekövetkezéséhez, ezek a lemaradások maguktól megoldódnak.

A célcsoport gondozási szükségleteikre való odafigyelés következményeként prioritásként fogalmazzuk meg a következőket:

- ❖ a szocializációs folyamat részeként elősegíteni a gyermek beszédfejlődését,
- ❖ felismerni a gyermekek manipulációs késztetéseit és ehhez inger gazdag környezet és eszközök biztosítása,
- ❖ segíteni a gyermek kompetenciájának kialakulását, és hozzájárulni ahhoz, hogy a gyermek örömmel vegyen részt a gondozási műveletekben, örömét lelje önállóságában, fejlődésében,
- ❖ a kisgyermeket helyesen támogatni a kultúrhygiénés szokások elsajátításában és az önálló étkezés elsajátításának folyamatában, az étkezéssel kapcsolatos szabályok megtanulásában,
- ❖ minden gondozási tevékenységet úgy kell végezni, hogy a kisgyermeknevelő tudja: a csecsemőnek és a kisgyermeknek önmagával kapcsolatos attitűdjét, beállítódását, viszonyulását, és felnőttekkel való kapcsolatát meghatározza a mód, ahogyan testi és pszichés szükségleteit kielégíti a környezete,
- ❖ alkalmazni a csecsemők és a kisgyermekes korszak táplálkozásának alapelveit, alkalmazni a csecsemők és kisgyermekes étkezéséhez szükséges, az aktív részvételt és a gyerekek önállóságát segítő eszközöket, módszereket,
- ❖ figyelembe venni a gyermek mozgásfejlődését és természetes mozgásigényét, ismerni a szabadban való mozgás-játék személyiségfejlesztő hatását, a levegőzés és napsugárzás hatását a gyermek fejlődésére,
- ❖ ismerni az alvás élettani jelentőségét, a különböző korú gyermekek átlagos alvásigényét és ritmusát, valamint a lehetséges egyéni különbséget, illetve az alvás zavarainak lélektani hátterét ismerni és megfogalmazni.

Bölcsőde bemutatása, kvalítások

Bölcsődénk 1980-ban épült, Józsefváros, Tisztviselőtelepén található, kertvárosi, csendes, nyugodt környezetben.

Intézményünk 72 férőhelyen, 3 gondozási egységben, egységenként 2 csoportszobával és a hozzá közvetlenül kapcsolódó kiszolgáló helyiségekkel, fürdőszobával, gyermeköltözővel rendelkezik.

Mint első koragyermekkorai intézmény, biztosítjuk a családban élő, három év alatti kisgyermekes – életkorának és egyéni adottságainak megfelelő – napközbeni ellátását, szakosított gondozását-nevelését. Feladatunknak tekintjük, hogy a gyermekek fejlődéséhez szükséges biztonságos, gyermekbarát – hangulatos és esztétikus környezetet megteremtünk. Nevelési programjaink változatosak, melyek mindig a játéktevékenységekhez kapcsolódnak. Játékkészletünk színes és fantáziát keltő, melyben minden gyermek megtalálja a fejlettségének és érdeklődésének legjobban megfelelőt. Játszókertünk gondozott, ápolott, zöld pázsit és biztonságos mozgástér szolgálja a levegőn való tartózkodás, mozgásigény kielégítésének élményét. Kisgyermeknevelőink – a több éves tapasztalat mellett – szakirányú végzettséggel rendelkeznek. A kiegészítő személyzet lelkiismeretes munkája, gyermekszerepete hozzájárul a szakmai színvonal emeléséhez. Saját főzőkonyhánk házas ízeivel, a korszerű táplálkozási elvek figyelembevételével biztosítja a bölcsődések és saját dolgozóink étkeztetését.

Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

A 0-3 éves korosztály nevelésének gondozásának minősége rendkívül meghatározó, hiszen az egészséget, a jólétet, az együttműködés képességét, a szociális készségeket és vágyat mind-mind ezek az élmények befolyásolják. Ebben az időszakban a szellemi, érzelmi és szociális készségek kibontakoztatása a legfontosabb feladat, melyhez egy holisztikus szemléletű a gyermek szükségleteire és jogain alapuló integrált a szülőket és a társszakmákat bevonó programra van szükség.

Hisszük, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen szociális lény, akinek joga van derűs, szeretetteljes légkörben, elfogadó környezetben, a közösségben tevékenykedve, megkapni mindazokat a fejlesztő hatásokat, melynek segítségével sokoldalú harmonikus személyiség válhat belőle.

Arra törekszünk, hogy a gondjainkra bízott gyermekekből a világra nyitott, fogékony, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

Intézményünk küldetése, missziója

A szülők által ránk bízott gyermekeknek ingergazdag, pozitív érzelmekkel teli, elfogadó közösségben biztosítani harmonikus személyiségfejlődését, tudatosan kialakítani azokat a testi, értelmi és szociális képességeket bennük (a szülőkkel együttműködve), amelyek elősegítik az óvodai életbe való beilleszkedést.

A családi élet során felmerülő gyermeknevelési problémáknál is szeretnénk a lehető legtöbb segítséget nyújtani. Bölcsődénk szakembergárdája és dolgozói nyitottak az új feladatokra. Törekszünk arra, hogy szakmai munkánk színvonala folyamatosan emelkedjen.

Mottónk:

*„Ha fölgyújtjuk a gyermekben a vele született szikrát,
azzal mindig olyan magaslatok felé nyitunk utat,
amilyenekről álmodni sem mertünk volna”*

Kristine Barnett

Jövőképünk

Bölcsődénket egy olyan intézménynek szeretnénk, ahol a szülők partnerek, és aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen közös a célunk. Mindannyian fontosnak tartjuk, hogy a családokkal megfelelő együttműködés alakuljon ki a gyermek optimális fejlődésének érdekében. Olyan intézmény munkájának szeretnénk részesei lenni, ahol a nyugodt légkör tartalmaz szakmai eredményeket hozhat, melyek együttesen szolgálják a gyermekek, szülők és a szakma érdekeit.

Gyermekképünk

Egy világra nyitott, nyugodt, harmonikusan fejlődő, élményekkel teli gyermek, aki képes saját természetes kíváncsisága által tanulni és fejlődni; szeretettel fordul az őt körülvevő világhoz (környezetéhez, felnőttekhez, társaihoz), valamint konfliktusait, életében felmerülő problémáit életkorához mértén megfelelően tudja kezelni, szükség esetén segítséget kérni a megoldáshoz

Kisgyermeknevelő-képünk

Szakértelmük segítségével a gyermekek mindennapjait színes, fejlesztő hatású játéktevékenységgel töltsék ki. Innovatív, befogadó módon közelítsen az új nevelési-gondozási elvekhez.

Segítsenek megismerni a gyermeknek önmagát és az őt körülvevő világot. Alapozzák meg a gyermekben a

megfelelő viszonyulásokat a világ dolgaihoz (szocializáció, egészségnevelés, környezeti nevelés).

Személyi feltételek

Dolgozói létszám: 24 fő

Bölcsődevezető 1 fő

Kisgyermeknevelő: 14 fő

Dajka: 5 fő

Élelmezésvezető 1 fő

Szakács: 2 fő

Mosónő: 1 fő

Kvalitások

A munkahelyen dolgozók attitűdjére jellemző, hogy mindenki szükségesnek érzi a gondozási nevelési rendszer építését, szabadságát, illetve a saját koncepció kimunkálását.

A nevelési rendszer kiépítésében döntő jelentőségű a testület érzelmi, értelmi ráhangolódása a feladatokra, a közös cél elérése érdekében.

A 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét.

Bölcsődénk tárgyi feltételei

Az intézmény önkormányzati fenntartású, amely Budapesten a VIII. kerületben, a Népligethez közel, a Tisztviselőtelep vonzáskörzetében működik.

Tágas kert veszi körül, így e környezet gazdagítja a nevelési lehetőségeket. A bölcsődében 6 csoport működik, 3 blokkban, 72 férőhellyel. Az épületünkben lévő óvodában 6 vegyes életkorú csoport működik, 144 férőhellyel. Az intézmény közel van 2 általános iskolához is, ami azt a lehetőséget hordozza magában, hogy a bölcsődébe bekerült gyermek később az óvodába, majd az iskolába is szinte azonos helyre járjon.

A tárgyi feltételeket úgy kell továbbra is fejleszteni, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, egészségük megőrzését, és lehetővé tegye a mozgás és játékigényük kielégítését.

Az optimálisan kialakított tárgyi környezet a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységre, mozgásra ösztönző, biztonságos és ízléses, elősegíti a gyermek önállósodását.

Intézményünkben tágas világos csoportszobák találhatóak, mindegyik csoporthoz élő sövényel elválasztott tágas kertrész tartozik.

A berendezési tárgyak a gyermekek biztonságos szabad mozgását szolgálják, ösztönzik. Kiválasztásánál figyelembe vettük a korcsoportok szerinti szükségletet, a mozgásfejlettségi szintet, illetve a csoportok létszámát is.

A csoportok bemutatása

Csibe csoport I. II.

- csecsemők

5 hónapos kortól másfél éves korig fogadjuk a gyermekeket.

A blokk két szobából áll és szobánként 12 gyermeket tudunk fogadni.

A Csibe csoportban öt szakképzett kisgyermeknevelő látja el a napi teendőket.

Filozófiánk

A kisgyermek fejlesztése számunkra azt jelenti, hogy olyan környezetet biztosítunk számára, amely érzelmekben és intellektuálisan is gazdag. Éppen ezért a berendezések és a játékok megválasztásakor gazdag szín-, forma- és anyag-világot tartottuk szem e-lőtt. Ezzel is minél inger-gazdagabb környezetet szeretnénk biztosítani a gyermekek számára.

Nyuszi csoport I. II.

- nagycsoport

Másfél éves kortól két és féléves korig fogadjuk a gyermekeket.

A blokk két szobából áll és szobánként 12-14 gyermeket tudunk fogadni.

A Nyuszi csoportban négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el a napi teendőket.

Filozófiánk

Minden gyermek tanul, hogy mit, az attól függ, hogy milyen hatások érik. Ezért mi, kisgyermeknevelők és a munkánkat segítő szakemberek, szakmai felkészültségünkkel, illetve a korosztálynak megfelelő tárgyi környezettel napról-napra igyekszünk hozzájárulni a gyermekek ideális fejlődéséhez.

Maci csoport I. II.

- típegők

Két és féléves kortól óvodakezdésig fogadjuk a gyermekeket.

A blokk két szobából áll és szobánként 12-14 gyermeket tudunk fogadni.

A Maci csoportban négy szakképzett kisgyermeknevelő látja el a napi teendőket.

Filozófiánk

A gyermekek szeretnek játszani, ez belső késztetésből fakad. Ugyanakkor inspirálni is kell Őket a játékra, mivel ez a fejlődésük egyik legfontosabb forrása. A fő mozgáselemeket, a finom-mozgásokat, a gondolkodási készséget mind a játékon keresztül sajátítják el. Éppen ezért a nagycsoport esetében a játékválasztáskor a fő szempont, hogy a fent felsorolt tevékenységeket ezzel is jobban elő tudjuk segíteni.

Bölcsődei nevelés-gondozás feladataink

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásnak és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes – 3 éves egészséges és a 20 hetes – 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása,
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése,
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás),
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,
- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a gondozónővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én-érvényesítés, és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
- a szocializációs problémával küzdő, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelés-gondozása speciális többlet törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás segítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

Élelmezés

A modern táplálkozás-tudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek (HACCP) megfelelően történik.

A bölcsődei élelmezés során az alábbiakra fordítunk figyelmet:

- ❖ Az étel mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű legyen.
- ❖ A higiénés követelményeknek megfelelő legyen.
- ❖ Megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.
- ❖ Új ételek, receptek kipróbálása, mely alkalmazkodik a gyermek egészséges életmódra nevelési programunkhoz.

Táplálkozás

Az étrendünk változatos, mindig idényszerű, ízében összehangolt, valamint mindig szem előtt tartjuk, hogy az önálló étkezésre való nevelés szempontjából is megfelelő legyen.

Tevékenységi formák

Gondozás

Célunk, hogy minél szorosabb, bensőséges kapcsolat alakuljon ki a gyermek és kisgyermeknevelője között, amelynek elsődleges feladata a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A gyermek aktív részvevője kell, hogy legyen a gondozási műveleteknek, ezzel is segítve őt a szociális kompetencia kialakításában.

Játék

A játékot a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének tekintjük, s mint ilyet a bölcsődei nevelés legfontosabb eszközének tartjuk.

A legtöbbet akkor tehetjük gyermekeinkért, ha már kisgyermekkorban megteremtjük számukra a szükséges feltételeket.

Ennek érdekében tudatosan figyelünk a következőkre:

- ❖ napirend szervezésénél megfelelő idő jusson játéokra
- ❖ megfelelő légkör, hely eszköz biztosítása
- ❖ gyermekek igényeire, jelzéseire reagálunk
- ❖ a játék irányítás módja, a gondozónő szerepe.
- ❖ megfelelő minőségű és színvonalú játékok biztosítása

Konklúzióként elmondhatjuk, hogy felismertük azt, hogy a játék az ember életét alapvetően befolyásoló jelenség. A játék lehetőségét a korai életévekben magas színvonalon biztosítani tehát hosszabb távon megtérülő befektetés.

Mozgás

A mozgásos játékok, a torna fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, stb.). Fejlesztik a testi képességeket, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, de fontos szerepük van az egészség megőrzésében.

Nevelési cél: a mozgás az egészség megszerzésére, megszilárdítására, a szervezet fejlődésének- növekedés, gyarapodás és testi képességek kialakításának- elősegítésére és a mozgásműveltség fejlesztése mellett örömforrásként kell, hogy szolgáljon.

Alkotó játék

A finommotorikát fejlesztjük a különböző technikák bemutatásával. Papírtépés, nyomdázás, vágás, ragasztás, gyurmázás, festés. A gyermekek egyéni ötleteit támogatjuk. A tevékenységeket az évszakokhoz és az ünnepekhez igazítjuk. A gyermekek alkotásait a szülők számára is láthatóvá tesszük.

Ének-zene, mondóka

A gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésének segítése a beszédfejlődés az artikuláció fejlesztése, zenei tevékenységek végzése. A mondókákat ritmikus mozgással bemutatjuk, többször ismételjük.

A zenét a gyermekek hangulatától függően hallgatunk, alkotómunkához komolyzenei cd gyűjteményünkből választunk. Elalvás elősegítéséhez relaxációs zenét használunk. „Nem a zenét tanulják, hanem a zenéhez vezető érzékenységet” (Kokas Klára)

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság, egyszerre feltétel és eredmény. Ezáltal fejlődik ember ismerte, empátiája, gazdagodik szókincse. A bölcsődében a gyermekirodalom klasszikus és kortárs műveknek egyaránt helye van.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése stb.). A helyzetek lényeges tanulási lehetőségek az egymásra épülő elemekből álló műveltsorhoz igazodással, próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Ezekkel a tevékenységekkel fejlesztjük a gyermek ízlését, esztétikum iránti igényességét, empátiás készségét.

Tanulás

A teljesítmény elváráshoz kötött erőltetett ismeretgyarapításnak bölcsődénkben nincs helye. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A kisgyermekkor tanulás szinterei a kisgyermekkor élethelyzetek: a

gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés, és szokáskialakítás.

Kapcsolattartás

Szülőkkel

A bölcsőde nyitott minden érdeklődő számára függetlenül attól, hogy jelenlegi illetve jövőbeli gyermekről van szó.

Az idejáró gyermekek szülei bármikor bejöhetnek és megnézhetik, hogy mi is történik intézményünkben, milyen ellátást kapnak gyermekei.

Családlátogatás

A családdal való kapcsolat felvétel a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, lehetőség szerint a beszoktatás megkezdése előtt, valamint a gyermek ébrenléti idejében kerül sor. Ez a helyzet lehetőséget ad a szülőnek, hogy bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre a gyermekét bízta. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor az időpont megválasztásakor a család látogatáskor a család látogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben kell tartani.

Fogadóóra

A vezetőnő és a kisgyermeknevelők előre megbeszélte időpontban, illetve szükség szerint bármikor a szülők rendelkezésére állnak.

Csoportos szülői értekezletek

Egy évben két alkalommal rendezett, aktuális eseményekről, programokról, közös feladatokról való tájékoztatás, eszmecsere.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőkből felmerülő aktuális kérdések (pl. szobatisztaság, alvás, agresszió, étkezés, óvodai beíratás, betegség megelőzés, elvárások) megbeszélése.

Közös programok tervezése

A partneri kapcsolat erősítése érdekében a szülők is részt vehetnek programjainkon (pl. farsang, gyermeknap, kerti mulatság stb.)

Tapasztalataink azt mutatják, hogy ezek a találkozási formák működőképesek, igény van rájuk, és szorosabbá teszik a kisgyermeknevelők és szülők kapcsolatát.

Pszichológus tanácsadás

Intézményünkben a kisgyermek magas színvonalú gondozása és nevelése érdekében tanácsadó pszichológus dolgozik. A pszichológus munkájával támogatja mind a bölcsődébe járó családokat, mind a bölcsődében dolgozókat. A szülők a meghirdetett időpontokban részt vehetnek szülőcsoportos beszélgetéseken, valamint igény szerint kérhetnek egyéni tanácsadásra időpontot.

Érdekképviseleti Fórum

Szülői érdekképviseleti fórum a gyermekek és a szülők jogainak érvényesítése céljából szerveződött, melynek tagjai a mindenkorai bölcsődei csoportokból választott szülők.

Bölcsődénkben előforduló egyéb kapcsolattartási formák:

- ❖ faliújság
- ❖ üzenő füzet
- ❖ egyéni igények, problémák esetszbeszélések
- ❖ terveink között szerepel szülőklub szervezése, ahol a családokat érintő témák, problémák kerülnek előtérbe, valamint bemutatók, nevelési, főzési tanácsadást (szakemberek bevonásával), baba-mama tornát tervezünk

Értekezletek rendje

Minden hónap első szerdáján szakmai értekezletet tartunk, ahol a munkatervben vállalt havi feladatokat elemezzük, tervezzük.

Évente két alkalommal a bölcsődében szakmai napot tartunk, amikor különböző témákban külsős szakembereket is meghívva tapasztalatokat cserélünk, tudásunkat bővítjük. Terveink között szerepel társintézmények látogatása, szakmai eszmecsere, melynek célja jó gyakorlatok átültetése a munkánkba.

Óvodával

Folyamatosan egyeztetjük nevelési elveinket, közös programokat szervezünk (intézménylátogatások, kirándulások, ünnepek).

Katicás sajátosságok

Aromaterápia

Tudományosan bebizonyított tény, hogy az illóolajok párologtatása hatékony eszköz az egészségmegőrzés érdekében. Bölcsődénk évek óta alkalmazza, és statisztikai adatok bizonyítják ennek létjogosultságát.

Zenehallgatás

Altatásnál a nyugodt légkör biztosítása mellett, ellazulást segítő relaxációs, illetve tudatosan megválasztott komolyzenei gyűjteményünkből választunk az alkotó munka alatt.

Ünnepeink

Mikulás

-házhoz jön, ajándékokat oszt a gyermekeknek

Karácsony és húsvéti családi délután

- ilyen alkalmakkor a gondozónők kézműves technikákat mutatnak be a szülőknek és gyermekeknek egyaránt (ezen a napon a családokat vendégül látjuk süteménnyel és üdítővel, ezzel is meghitt ünnepi hangulatot tudunk teremteni)

Farsang

-a gyermekek és a gondozónők is jelmezbe bújnak, egész napos a multság, zenebona, tánc.

Anyák napján

-az édesanyáknak gondoskodunk meglepetésről

Gyermeknap, amely egyben évváró is

- Júniusban a Gyermeknappal egybekötött évváró keretében a szülők bevonásával egész napos kerti multság veszi kezdetét, mely során közös játékok, kézműveskedés, zene-bona teszi feledhetetlenné a napot.

Napirend

Tél	Ősz - Tavasz	Nyár
6 ⁰⁰ -8 ⁰⁰ : Bevétel, szabad játék a szobában		
8 ⁰⁰ -8 ³⁰ : Reggeli		
8 ³⁰ -10 ⁰⁰ : Szabad játék a szobában	8 ³⁰ -9 ⁰⁰ : Szabad játék a szobában	8 ³⁰ -11 ²⁰ : Szabad játék az udvaron. 10 órákor tízórai

Tél	Ősz - Tavasz	Nyár
11 ⁰⁰ -11 ³⁰ : Bejövetel, vetkőzés, kézmosás	11 ²⁰ -11 ³⁰ : Bejövetel, kézmosás	
11 ³⁰ -12 ⁰⁰ : Ebéd		
12 ⁰⁰ -12 ³⁰ : Mosakodás, fogmosás, készülődés a csendes pihenőhöz		

Tél	Ősz - Tavasz	Nyár
10 ³⁰ -10 ³⁰ : 12 ³⁰ -14 ³⁰ : Tiszorán öltözködés, Csendes pihenő Készülődés az udvari játékhöz	9 ³⁰ -10 ³⁰ : Öltözködés, készülődés az udvari játékhöz	Szabad játék az udvaron
	14 ³⁰ -15 ⁰⁰ : Uzsonna	
10 ³⁰ -11 ⁰⁰ : 15 ⁰⁰ -17 ³⁰ : Szabad játék az udvaron Szabad játék a szobában, kiadás	9 ³⁰ -11 ⁰⁰ : 15 ⁰⁰ -15 ¹⁵ : Szabad játék az udvaron, Öltözés, készülődés az udvari játékhöz 10 óra kor tiszorán	15 ⁰⁰ -17 ³⁰ : Szabad játék az udvaron, kiadás
	15 ¹⁵ -17 ³⁰ : Szabad játék az udvaron, kiadás	

11.8. Biztos Kezdet Gyerekház

1083 Budapest. Szigetvári u. 1.

Megközelíthetőség:

BKV járművekkel

- 9 busszal Megálló: Muzsikus cigányok parkja
- 83 trolival Megálló: Muzsikus cigányok parkja
- 24 villamossal Megálló: Magdolna utca

Személygépkocsival

Az intézmény előtt a Szigetvári és a Magdolna utcában fizetős parkolási lehetőség van.

A Biztos Kezdet Gyerekház biztosítja a gyermekek számára képesség-kibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést. A szülőknek a gyermekkel együtt történő részvételét a foglalkozásokon, a szülők számára személyiség- és kompetenciafejlesztést célzó, valamint egyéb preventív célú programokat, közösségi rendezvényeket. A helyi szükségleteknek megfelelően a szülők részére védőnői, orvosi, dietetikusi, egyéb külsős meghívott szakemberek általi tanácsadásokat biztosít. Szülői csoportos beszélgetéseket szervez, illetve konzultációs lehetőséget biztosít. Különböző módszerek alkalmazásával segíti a szülőket, hogy visszajelzéseket kapjanak a gyermekkel való kommunikációjukról, nevelési módszereikről.

A Biztos Kezdet Gyerekház nyitva tartása:

Hétfő:	08.00 – 17.00, a családok fogadása 08.00 – 14.00
Kedd:	08.00 – 16.00, a családok fogadása 08.00 – 14.00
Szerda:	08.00 – 16.00, a családok fogadása 08.00 – 14.00
Csütörtök:	08.00 – 16.00, a családok fogadása 08.00 – 14.00

Péntek: 08.00 – 15.00, a családok fogadása 08.00 – 14.00

Igénybevétel feltétele, hogy a család Budapest, VIII. kerület közigazgatási területén éljen. A Gyerekház 0-3 éves korú, intézménybe nem járó gyermek és szülője, vagy nagykorú kísérője látogathatja. A megjelenés önkéntes.

A családok a Biztos Kezdet Gyerekház minden programját, szolgáltatását térítésmentesen vehetik igénybe.

A gyermekekre irányuló szolgáltatások kidolgozása során figyelembe vesszük a gyermekek erősségeit, esetleges fejlesztendő területeit és a csoport összetételét.

Minden hétnek előre megtervezett menete van. A heti terv fő vezérfonala, hogy a gyermekek testi és szellemi fejlődésének minden szegmensét érintsük a mindennapi foglalkozások során. Igyekszünk úgy szervezni, hogy a hasonló területeket érintő tevékenységek azonos napokra kerüljenek, ezzel is erősítve a gyermekekben a rendszerességet, a szülőknél pedig a kiszámíthatóságot.

Szabad játéktevékenység: Gyerekházunkban 8.00-10.00-ig szabad játéktevékenység zajlik, mely során a gyermekek a szülőikkel együtt fedezik fel a világot, gyakorolják a már elsajátított mozgásformákat, cselekvéseket, megtapasztalják az alkotás örömeit.

Tízórai biztosítása: 10.00-10.30-ig tart a tízórai étkeztetés. A tízórait a szülőikkel együtt készítjük el, figyelembe véve a korszerű, egészséges étkezési alapelveket, a gyermekek életkori összetételét. Törekszünk a változatosságra, a szép tálalásra, a zöldség, gyümölcs arányok növelésére. A gyermekek elsajátíthatják és gyakorolhatják az étkezési kultúrát: kézmosás, terítés, evőeszköz, szalvéta használat, pohárból ivás, asztalnál ülve evés, az étel megosztása a társakkal.

Irányított foglalkozás: Hétfőn a hagyományos kisgyermek dalokat énekeljük, mondókákat tanulunk és az azt kísérő mozgásformákat gyakoroljuk, ezzel fejlesztve a gyermekek ritmus érzékét, hallását, egyensúlyérzékét. Az ölbéli játékok, lovagoltatók, höcöggetők, mondókával kísért mozgásformák serkentik a gyermek testséma tudatát, értelmi és érzelmi fejlődését, az anya-gyermek kapcsolatot, a kötődést.

A gyermekek kezébe ritmushangszereket adunk, hogy még inkább alkotóivá váljanak a foglalkozásnak. Rendszeresen szakembert is bevonunk, így gyakran gitárkíséret vagy más hangszeres kíséret is gazdagítja a programot.

Keddenként kreatív, manuális foglalkozásokat tartunk, és ápoljuk a népi hagyományokat. A finommotorikát érintő tevékenységek az alkotás örömein túl élményt és tapasztalatot nyújtanak a különböző textúrájú és színű anyagok használatával a kisgyermek számára. A foglalkozások tartalmazzák a pracli festést, ecset és nyomda használatot, a főzött gyurmával történő alkotást, tépést, ragasztást, gyermekolló használatot, színezést, fűzést stb. A

családokkal felelevenítjük a néphagyományokat, ünnepekhez köthető játékokat, díszek elkészítését.

Különösen odafigyelünk az újrahasznosításra, környezettudatosságra, rámutatva arra, hogy a régi dolgokból kreatívan készült játékok többlet értéket jelentenek a gyermekeknek, és pénztárca kímélők is.

Szerdánként rövid bábelőadást nézhetnek a gyermekek. Az előadás után maguk is mozgathatják, megszólaltathatják a bábokat.

Csütörtökön irányított tevékenység formájában zajlanak a nagymozgásos foglalkozások. Gyerekházunk rendelkezik beltéren használható fejlesztő eszközökkel, melyek szakszerű, egyéni fejlesztést is segítő alkalmazásához a konduktor nyújt segítséget.

A Biztos kezdet Gyerekház játszóudvara (1086 Budapest, Koszorú u. 15.) által lehetőség nyílt közösségépítő programok megtartására, mint például családi piknik vagy a már hagyománnyá vált búcsúztató ünnepség, ahol az őszel bölcsődébe, óvodába induló gyermekek ajándékot kapnak a Gyerekházban töltött időszak emlékére.

Megünnepeljük a születésnapokat, megtartjuk az aktuális ünnepnapokat, megemlékezünk a jeles eseményekről. A hétköznapok biztosságot nyújtó, ám hosszú távon monoton ritmusát az ünnepek megtörik. Az egyedi dekorációk, kellékek, rituálék emelkedetté teszik a hangulatot, a gyermekek átérzik a különlegesség élményét, a túlaradó érzelmek megélésének lehetőségét.

A szülők számára szervezett tevékenységek szakmailag alapvető fontosságúak, hiszen a korai gyermekkorban a szülői minta meghatározó hatású, elsődleges forrás. Törekszünk a szülői szerep megerősítésére, a szakmailag megfelelő minta nyújtására. A Gyerekház segítséget tud nyújtani a rokoni, családi támaszt, pozitív megerősítést nélkülöző édesanyáknak, akik a mindennapi feladatokkal, a gyermekneveléssel magányosan, elbizonytalanodva küzdenek.

A szülői fórumok, rendszeres beszélgetések alkalmat teremtenek az aktuális problémák, kérdések, nehézségek, örömeik és sikereik megosztására, feldolgozására. Rendszeres téma a gyermek fejlődésével együtt járó életkori sajátosságok, a fejlesztési lehetőségek, szülői szerepek, szobatisztaság, dac korszak, étkezési alapelvek és szokások, higiéniai normák, testvérféltékenység, kötődés-leválás stb.

Szakemberek meghívásával segítjük a szülők képzését, a gyermekek elmaradásának feltárását, a szakszerű fejlesztési lehetőségek megismerését. A védőnő, a gyermekorvos, a pszichológus, a mozgásterapeuta és a dietetikus az általános tájékoztatáson túl egyéni tanácsadást is tart, szükség szerint felméri a gyermekek állapotát, és megfelelő szakemberhez irányítja a családot.

A háztartási ismeretek keretében az édesanyák megtanulják a kézi és gépi varrás, javítás, játék készítés fortélyait. Szerdánként a szülőkkel sütünk-főzünk, elsajátítva ezzel a különböző konyhai

technikákat, tartósítási eljárásokat. Célunk, hogy az édesanyák egészséges, olcsó, változatos, könnyen elkészíthető ételeket ismerjenek meg, és ezeket beépítsék a család táplálkozási szokásai közé. A Gyerekház rendelkezik mosó- és szárítógéppel, gyermek fürdőkáddal, amit a szülők igény szerint használhatnak.

A családi nyaralás Magyarkúton már hagyománya a józsefvárosi Biztos Kezdet Gyerekháznak. A rendszeresen járó családok kiegészülve a nagyobb testvérrel, apákkal vehetnek részt a programon. Ez az intenzív együttlét módot ad a családok fokozottabb megismerésre, jelentős a közösség építő ereje, és hatalmas élményt nyújt minden résztvevőnek.

Számítógép, internet használat, és ügyintézés is gazdagítja a szülőknek nyújtott szolgáltatást. Amennyiben ez nehézséget okoz, segítünk az önéletrajz megírásban, állásajánlat beadásában, bármilyen hivatalos levél elkészítésében.

Könyv, eszköz kölcsönzéssel is támogatjuk a családokat. A gyermekneveléssel kapcsolatos szakkönyvek, adományként kapott babakocsik, különböző eszközök kölcsönzésére nem csak a regisztrált Gyerekház látogatóknak van lehetőségük, hanem a kerület más rászoruló családjainak is.

A közösségi rendezvények is fontos pillérei a Gyerekház működésének. A helyi közösséget is építő programok lehetőséget adnak a Gyerekház megismertetésére, a helyi lakosság megszólítására, elérésére.

Csere-Bere Nap alkalmával lehetőséget adunk a környékbeli családoknak, hogy a már kinőtt vagy megunt ruhákat, játékokat elhozzák, és helyette a számukra megfelelőket kiválogassák és hazavigyék. Ezt a rendezvényt egy közeli bölcsőde udvarán rendezzük meg, ahol megfelelő tér áll rendelkezésre a kipakoláshoz és válogatáshoz.

A Palánta Játzóház a téli időszakban szombat délutánonként a környező bölcsődékben zajló nyitott program, ahol a családok megismerkedhetnek a bölcsődei élettel, a játékokkal, tanácsokat kapnak gyermeknevelési kérdésekben. A szabadjáték mellett az évszaknak és ünnepeknek megfelelő manuális tevékenység folyik.

A Gyermeknapi rendezvényünk is nyitott, egy kerületi parkban tartjuk. Igyekszünk zenével kísért sokszínű programot összeállítani, hogy a környező lakosság bepillantást kapjon a Gyerekház tartalmas életébe, és megismerhessen egy összetartó közösséget.

Szakmai együttműködés keretében folyamatosan kapcsolatot tartunk a helyi kisgyermekes családokkal foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel:

- Biztos Kezdet program által kijelölt mentorral,
- Józsefvárosi Egyesített Bölcsődével,
- Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekvédelmi Központtal,

- Józsefvárosi Pedagógiai Szakszolgálattal,
- Józsefvárosi Védőnői Szolgálattal
- Kesztyűgyár Közösségi Házzal.

Havi rendszerességgel tartunk teameket, ahol a szakmai és működési kérdéseket tervezzük, vitatjuk meg, aktuálisan külső szakemberek bevonásával. Szükség szerint esetmegbeszéléseken veszünk részt a gyermekek és a családok minél hatékonyabb segítése érdekében.

12. Mellékletek

12.1. Az Intézményvezető és a törvényes képviselő közötti megállapodás.

12.2. A JEB bölcsődéinek házirendje.

Kocsóné Kolkopf Judit
intézményvezető

ZÁRADÉK

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék Szakmai programját Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete 113/2022. (V. 05.) számú határozatával 2022. június 01. napi hatállyal hagyta jóvá.

Budapest, 20.....

2022. MÁJ 10.

Z Á R A D É K

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § b) pontja és 9/A. § (1) bekezdése alapján

a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék

Szakmai Programját 2022. június 01. napi hatállyal jóváhagyom.

Budapest, 2022. május .....

2022. MAJ 1 0.

*
Pikó András
polgármester

Megállapodás száma: ...../.....

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a

Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (JEB)

székhely címe: 1083 Budapest, Baross u. 112.

adószám: 16922545-2-42

képviselője: Koscsóné Kolkopf Judit, intézményvezető,

mint személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást – gyermekek napközbeni ellátását (a továbbiakban: **bölcsődei ellátást**) – biztosító intézmény (a továbbiakban: **Intézmény**),

másrészről

név: **(törvényes képviselő)**: .....

születési neve: .....

születési helye, ideje: .....

állampolgársága:.....

anyja neve: .....

lakóhelye: .....

tartózkodási helye: .....

telefonszáma: .....

mint bölcsődei ellátást igénylő gyermek törvényes képviselője (a továbbiakban: **Képviselő**)

a továbbiakban együttesen **Felek** között alulírott helyen és napon, az alábbi feltételek szerint.

1. A GYERMEK ADATAI

1.1. Képviselő a bölcsődei ellátást az alábbi kiskorú gyermekre igényli:

Gyermek neve: .....

születési neve: .....

születési helye, ideje: .....

állampolgársága: .....

anyja neve: .....

lakóhelye: .....

tartózkodási helye: .....

TAJ száma: .....

2. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS KEZDŐ IDŐPONTJA ÉS TARTAMA

2.1. A megállapodás időtartama határozott: minden év október 31. napjáig tart.

2.2. A bölcsődei ellátás időtartama: 202..... – 202..... október 31.

3. AZ ELLÁTÁST BIZTOSÍTÓ TAGINTÉZMÉNY

3.1. Az ellátást biztosító tagintézmény adatai:

A bölcsőde neve: .....
A bölcsőde címe: .....
A bölcsőde vezetője: .....
A bölcsőde telefonszáma: .....
A bölcsőde elektronikus levelezési címe: .....

4. BEVEZETÉS

4.1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt) 32. § (5) bekezdés a) pontja értelmében a gyermekjóléti alapellátások igénybevételének a megkezdése előtt, állami fenntartású intézmény esetén az intézményvezető, a kérelmezővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

4.2. A Gyvt. 32. § (7) bekezdése alapján a megállapodás tartalmazza:

- a) az ellátás kezdetének időpontját,
- b) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- c) a gyermek, fiatal felnőtt számára nyújtott szolgáltatások és ellátások tartalmát, módját,
- d) a személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályokat, ha az ellátás térítésidő-fizetési kötelezettséggel jár,
- e) az ellátás megszüntetésének módjait,
- f) a gyermek és törvényes képviselője, valamint a fiatal felnőtt személyazonosító adatait,
- g) az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt nyilatkozatát a 33. § (2) bekezdésében meghatározott tájékoztatás megtörténtéről.

4.3. A Gyvt. 32. § 7c) pontja szerint, ha a gyermek törvényes képviselője a nevelés-gondozás nélküli munkanapra, illetve a bölcsődei szünet teljes idejére vagy annak egy részére is igényli a bölcsődei ellátást, erre az időszakra az ügyeletet biztosító intézmény az (5) bekezdésben foglaltak szerint megállapodást köt a törvényes képviselővel. Az ügyeletet biztosító intézménnyel kötött megállapodás nem érinti az ügyeleti időszakon kívül bölcsődei ellátást nyújtó intézménnyel kötött megállapodást.

4.4. A megállapodásban foglaltak évente felülvizsgálatra kerülnek. A felülvizsgálat eredményének alapján az intézményvezető dönt az ellátás további igénybevételének lehetőségéről és a megállapodás meghosszabbításáról.

5. A MEGÁLLAPODÁS JOGSZABÁLYI HÁTTERE

5.1. Felek jelen megállapodást a Gyvt, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (NM rend.), a

személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rend.), a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló 10/2015. (III. 01.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: ÖKR), valamint a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjáról szóló 56/2017. (XII. 20.) önkormányzati rendelete (ÖR) alapján kötik meg.

6. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS ÉLETKORI FELTÉTELEI

- 6.1. A Gyvt. 42. § (1) bekezdése alapján bölcsődei ellátás keretében a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.
- 6.2. A Gyvt. 42/A. § (1) bekezdése értelmében bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
  - b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a hatodik életévét betölti, vagy
  - c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
    - ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
    - cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
  - d) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉSI ÉV

- 7.1. A Gyvt. 42. § (5) bekezdése szerint a bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

8. A GYERMEK SZÁMÁRA NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK ÉS ELLÁTÁSOK TARTALMA, MÓDJA

- Szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése.
- Napi négyszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés.

- A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet.
- Egészségvédelem-egészségnevelés, kultúr-higiénés szokások kialakulásának segítése.
- Állandóság (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmód.
- Időjárástól független napi lehetőség a szabad levegőn való játékra.
- Az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátás.
- Személyes higiéné feltételeinek biztosítása.
- Korcsoportnak megfelelő játékeszközök használatának biztosítása.
- Rendszeres orvosi felügyelet. *(A gyermekorvosi szolgáltatást az intézmény szerződéses keretek között biztosítja.)*
- Óvodai életre való felkészítés.

9. A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- 9.1. A Gyvt 146. § (1)-(2) bekezdése értelmében a bölcsődei ellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért személyi térítési díjat (étkezés, gondozás) kell fizetni. A térítési díjat az ellátást igénybe vevő gyermek esetén a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: kötelezett) az Intézménynek fizeti meg.
- 9.2. A bölcsődei ellátás esetében a térítési díj külön kerül meghatározásra a gyermekétkeztetésre (továbbiakban: étkezési díj) valamint a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban: gondozási díj), melyet az ÖR szabályoz.
- 9.3. A Gyvt 148. § (6) bekezdése alapján, ha a kötelezett a térítési díjakat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a térítési díjakról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

Fenntartó: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (cím: 1082 Budapest, Baross utca 63-67. szám)

10. A GYERMEKÉTKEZTETÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- 10.1. A Gyvt 148. § (1)-(3) bekezdései, valamint (5) bekezdése alapján a kötelezett által fizetendő étkezési díj összegét az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, az ÖR alapján.
- 10.2. A Gyvt. 151.§ (3), (4) bekezdései alapján az étkezési díjat az intézményvezető az élelmezés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege általános forgalmi adóval növelt összegének és az igénybe vett étkezések számának, valamint a normatív kedvezményeknek a figyelembevételével állapítja meg (a kedvezmények a tájékoztatóban).

10.3. Az intézményvezető által meghatározott, a szülő által fizetendő étkezési díj 560,- Ft/fő/nap.

10.4. Az étkezési díjat az intézmény nyitvatartási napjaira vonatkozóan havonta, tárgyhónap 10. napjáig kell megfizetni, az igénybevett étkezési napok száma alapján.

11. A GONDOZÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

11.1. A gondozási díj mértékét az ÖR alapján az intézményvezető határozza meg.

11.2. A gondozási díjat havonta, tárgyhónap 10. napjáig kell megfizetni a Korm. rend. 16. § (1) bekezdése alapján.

11.3. A Korm. rend. 9.§ (3) bekezdése szerint a gondozási díjat akkor is teljes hónapra kell megállapítani, ha a gyermek az ellátást a hónap nem minden napján veszi igénybe.

11.4. Az ÖR 14. § (1) bekezdésében foglaltak és az ÖR 4. sz. melléklete alapján a szülő által fizetendő gondozási díj összege az alábbi táblázatban foglaltak szerint kerül meghatározásra:

Jövedelem határa	alsó	Jövedelem határa	felső	Gondozási díj Ft/fő/nap
0,- Ft		70.000,- Ft		0,- Ft
70.001,- Ft		100.000,- Ft		210,- Ft
100.001,- Ft		130.000,- Ft		350,- Ft
130.001,- Ft		150.000,- Ft		450,- Ft
150.001,- Ft		200.000,- Ft		600,- Ft
200.001,- Ft		250.000,- Ft		800,- Ft
250.001,- Ft				1000,- Ft
Jövedelem igazolás hiányában				1500,- Ft

11.5. A Gyvt. 150. § (3) bekezdés b) pontja értelmében - bölcsődei ellátás esetén, ha a fenntartó az étkezési díj mellett gondozási díjat is megállapít - a fizetendő összes térítési díj összege gyermekenként nem haladhatja meg a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi nettó jövedelem 25%-át amennyiben nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben, illetve a 20%-át, amennyiben részesül ingyenes gyermekétkeztetésben.

12. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁST IGÉNYLŐRE VONATKOZÓ TÉRÍTÉSI DÍJAK A CSALÁD JÖVEDELEMIGAZOLÁSA ALAPJÁN

12.1. étkezési díj: .....,- Ft/nap.

12.2. gondozási díj: .....,- Ft/nap.

12.3. Jogviszony meghosszabbítás (felülvizsgálat) esetén, a hiányzó jövedelemigazolások pótlására 15 napon belül van lehetőség. Amennyiben a megadott határidőig nem csatolja a hiányzó dokumentumokat, abban az esetben, a kedvezmény megállapítása nem lehetséges, ezért a legmagasabb összegű gondozási díj (1.500,- Ft/nap) kerül megállapításra gyermeke után.

13. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS MEGSZÚNÉSÉNEK ÉS MEGSZÜNTETÉSÉNEK ESETEI

13.1. Ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét, az ellátás megszüntetésre kerül.

13.2. A Gyvt. 37/A. § (1) bekezdése alapján a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnik

- a) határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve meghosszabbított időtartam - leteltével,
- b) a jogosultsági feltételek megszűnésével.

13.3. A Gyvt. 37/A. § (2) bekezdése értelmében az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

13.4. A Gyvt. 37/A. § (3) bekezdése szerint az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirend ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

13.5. Az ÖKR 30/A. § (2) bekezdése alapján a megállapodást az intézményvezető írásos indoklással felmondhatja, ha az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy térítési díjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

13.5.1. Az ÖKR 30/A. § (3) bekezdése alapján a megállapodás felmondása esetén a felmondási idő 15 nap.

13.6. Amennyiben a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolatlanul nem veszi igénybe, az a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának (bölcsődei ellátás) megszüntetését vonhatja maga után. Az ismételt indokolatlan hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül. Indokolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre, hogy igazolja a gyermek távollétét. Amennyiben erre a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül.

13.7. A Gyvt. 37/A. § (4) bekezdése alapján az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett gyermekjóléti ellátás megszüntetéséről, illetve az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult, illetve törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

14. AZ ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM

14.1. A bölcsődék a Gyvt. 35-36. §-ai alapján Érdekképviseleti Fórumot működtetnek, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az Önkormányzat képviselői vesznek részt.

14.2. Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez az Önkormányzatnál, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat fővárosi, megyei intézeténél, és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

14.3. Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt, írásban, az intézményvezetőnél kell benyújtani.

- Elektronikusan: jeb@bolcsode-bp08.hu
- Személyesen: 1082 Budapest, Baross utca 112.

15. TÁJÉKOZTATÁS

15.1. A Gyvt. 33. § (1), (2) bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor, ellátás esetén az ellátás megkezdésekor tájékoztatni kell az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét.

15.2. Az ellátás igénybevételének megkezdésekor a gyermek ellátását biztosító tagintézmény az alábbiakról tájékoztatja a törvényes képviselőt:

- a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- c) az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről
- d) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- e) az intézmény házirendjéről,
- f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,

Panaszkezelés:

- Fenntartó: Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (cím: 1082 Budapest, Baross utca 63-67. szám)
- Intézményvezető
- Érdekképviseleti Fórum- saját bölcsőde

- g) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- h) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról:

- Gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége a www.bolcsode-bp08.hu honlapon található a gyermekjogi képviselő cím alatt; valamint a bölcsődék hirdetőtábláján kerül kifüggesztésre.
- Érdekképviseleti Fórum- saját bölcsőde

15.3. Amennyiben bölcsődei ellátást megkezdett gyermek esetében külön fejlesztést igénylő fejlődésbeli lemaradás tapasztalható, a gyermek a JEB által felállított szakmai csoportjával és a szülővel történő egyeztetést követően áthelyezésre kerülhet a Tücsök-lak Bölcsődébe (1084 Budapest, Tolnai Lajos utca 19.) ahol biztosítani tudjuk a gyermek számára a megfelelő fejlesztő környezetet.

16. KÉPVISELŐ NYILATKOZATA

16.1. Képviselő jelen megállapodás aláírásával igazolja, hogy a megállapodás egy eredeti példányát, valamint a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást a tagintézményben megkapta. Képviselő jelen megállapodás aláírásával tudomásul veszi a tagintézményben folyó gondozó-nevelő munkáról és a 15.2. pont "a-h" pontjaiban felsoroltakról szóló szóbeli tájékoztatást.

Budapest, 202.....

_____
a JEB képviseletében
Koscsóné Kolkopf Judit
intézményvezető

_____
gyermek törvényes képviselője

_____
gyermek törvényes képviselője

Erről értesülnek:

- 1) JEB Tagintézmény
- 2) Képviselő

TÁJÉKOZTATÓ

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 146. § (1) bekezdése alapján, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért személyi térítési díjat (étkezés) kell fizetni.

A gondozásért az ÖR 14. § (1) bekezdése alapján az ÖR 4. melléklet szerinti mértékben személyi térítési díjat kell fizetni.

A Gyvt 148. § (1)-(3) bekezdései, valamint (5) bekezdése alapján a kötelezett által fizetendő térítési díj összegét konkrét összegben az intézményvezető állapítja meg az ÖR és a normatív kedvezmények figyelembevételével.

Kedvezmények:

1. Mentésülnek az étkezési díj és a gondozási díj fizetése alól (számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes):

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (RGYK) részesülő családok (kérelmezni a lakóhely szerinti illetékes jegyzőnél kell).
- A három vagy több gyermeket nevelő családok (a Kormányhivatal családi pótlékra vonatkozó hatósági bizonyítványa vagy határozata alapján).
- A bölcsődei ellátásban résztvevő tartósan beteg vagy sajátos nevelési igényű gyermek jogán mentesül a szülő (a Kormányhivatal családi pótlékra vonatkozó határozata vagy a Szakértői Bizottság Szakértői véleménye alapján).

3. Mentésülnek az étkezési díj fizetése alól (számukra a bölcsődei étkezés térítésmentes):

- A tartósan beteg vagy sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családok (a Kormányhivatal családi pótlékra vonatkozó határozata vagy a Szakértői Bizottság Szakértői véleménye alapján).
- Azok a családok, amelyekben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az adott év kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át (2022. évben: 172.900,- Ft) (a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. számú melléklete alapján).
- A nevelésbe vett gyermeket nevelő családok (a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. számú melléklete alapján, melyet a szolgáltató intézmény tölt ki).

4. Mentésülnek a gondozási díj fizetése alól (számukra a bölcsődei gondozás térítésmentes):

- Az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermekek (a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 9. számú melléklete alapján, melyet a szolgáltató intézmény tölt ki).

A kedvezmények igénybevételének feltétele a fentiekben felsorolt igazolások becsatolása és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. számú melléklete szerinti nyilatkozat, az abban foglalt jövedelemigazolásokkal együtt.

A nyilatkozat nyomtatványt a bölcsődevezető biztosítja.

A hiányzó jövedelemigazolások pótlására 15 napon belül van lehetőség. Amennyiben a megadott határidőig nem csatolja a hiányzó dokumentumokat, abban az esetben kedvezmény megállapítása nem lehetséges, ezért a legmagasabb összegű gondozási díj (1.500,- Ft/nap) kerül megállapításra gyermeke után.

Budapest, 202.....

Koscsóné Kolkopf Judit
intézményvezető s.k.

ÉRTESÍTŐ
GYERMEKÉTKEZTETÉS TÉRÍTÉSI ÉS GONDOZÁSI DÍJÁRÓL

Gyermek neve: .....

.....

.....

Szül. hely, idő:.....

Egy főre jutó jövedelem: .....

Megállapított étkezési térítési díj összege: .....

.....

Megállapított étkezési térítési díj fizetésének kezdő időpontja: .....

Megállapított gondozási díj összege: .....

.....

Megállapított gondozási díj fizetésének kezdő időpontja: .....

Budapest, ...

_____
a JEB képviseletében
Koscsóné Kolkopf Judit
intézményvezető

_____
NÉV
bölcsődevezető

HÁZIREND

Bölcsődevezető:

Távollétében helyettes személy:

1. A bölcsőde naponta reggel 6.00 órától 10.00 óráig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8.00 - 8.30 óra között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermekük hazavitelére délután 18.00 óráig van lehetőség.
2. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg, bölcsődés gyermeket nem vihet el.
3. Kérjük, hogy a bölcsődei átadóban csak a legszükségesebb tárgyakat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermekén lévő vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.
4. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas ($37,5^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), gyógyszert szedő, vagy fertőző betegségre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. Ha a gyermek gyógyszert vagy gyógyhatású készítményt kap, arról a szülő írásban köteles tájékoztatni gyermeke kisgyermeknevelőjét.
5. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót.
Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám megadása. Kérjük, hogy ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
6. Betegség miatt hiányzó gyermeket 3 napnál nem régebbi – „Egészséges, közösségbe mehet” – orvosi igazolással tudjuk fogadni, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 38. § (1) bekezdése alapján.
7. Folyamatosan tájékoztassák gyermekük kisgyermeknevelőjét a beadott kötelező védőoltásokról.
8. A **családi**füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.
9. Ha a szülő a gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a távolmaradást reggel 9.00 óráig közölje a bölcsődevezetővel. Személyesen a Lemondási füzetbe történő beírással, vagy telefonon, vagy elektronikus levél formájában. Az étkezési térítési díj elszámolásánál csak a bejelentést követő naptól tudjuk a gyermek hiányzását figyelembe venni.

- 9 óra után történő lemondás esetén a gyermek hiányzását az étkezési térítési díj elszámolásánál a lemondást követő második naptól tudjuk figyelembe venni.
10. A térítési díjat az előre jelzett napon kell befizetni.
  11. Tájékoztatjuk Önöket, hogy a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet (továbbiakban: rendelet) 2. § 14. pontja alapján a bölcsőde közétkeztetést biztosító gyermekjóléti alapellátást nyújtó intézmény. A rendelet 5. § (2) bekezdése szerint, mint közétkeztető, bölcsődénk napi 4x-eri étkezést biztosít. A heti étlap az információs táblán megtekinthető.
  12. Tájékoztatjuk Önöket, hogy a rendelet 15. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a bölcsődében, szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő gyermek számára az állapotának megfelelő, dietetikus által összeállított diétás étrendet biztosítunk. A diétás étrend olyan ételekből összeállított étrend, amely speciális táplálkozási igényeket elégít ki, bizonyos anyagok ellenőrzött mértékben történő fogyasztásával.
  13. A cöliákiás vagy gluténérzékeny gyermekek étkeztetését főzőkonyháink technológiai okok miatt nem tudják biztosítani. Számukra az étel szállítási és tárolási feltételeit minden esetben egyeztetni kell a bölcsődevezetővel és az ételmezésvezetővel.
  14. Az ételmezéspolitikánk betartása érdekében kívülről hozott ételeket (pl.: házilag készült torta) nem fogadunk be. Kivételt képeznek a jeles napokhoz kapcsolódó eseményekre hozható, szavatossági időn belüli, gyárilag csomagolt, a korosztálynak megfelelő késztermék (pl.: keksz, ivólé), gyümölcs és az igazoltan cöliákiás vagy gluténérzékeny gyermekek számára a törvényes képviselő által biztosított élelmiszerek.
  15. Az intézmény egész területén az étel és italfogyasztás tilos!
  16. A gyermek vagy szülője, törvényes képviselője adataiban (lakóhely, elérhetőségi adatok, család jövedelmi adatai, stb.) történt változást 15 naptári napon belül be kell jelenteni.
  17. A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!
  18. A bölcsőde területére állatot bevinni tilos!
  19. A bölcsőde területén a mobiltelefon-, és okoseszköz használatot különösen a beszoktatási időben, de azon túl is lehetőség szerint mellőzzék!
  20. A bölcsőde területén adatvédelmi okokból tilos a videó,- kép,- és hangfelvétel készítése!
  21. A babakocsikat az erre kijelölt helyen kell tárolni. (A helység korlátai miatt kérjük, a babakocsikat lehetőleg összecsukva tárolják.)
  22. A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és a téli zárást, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év március 15-ig tájékoztatjuk. A nyári és téli zárást idején igény szerint ügyeletet biztosítunk.
  23. Amennyiben a gyermek a bölcsődei ellátást legalább egybefüggő 10 munkanapig igazolatlanul nem veszi igénybe, az a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermek napközbeni ellátásának (bölcsődei ellátás) megszüntetését vonhatja maga után. Az igazolatlan hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül.
- Igazolatlan hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére az igazolás pótlására

írásos felszólítás kerül kiküldésre. Amennyiben az igazolásra a levél kézhezvételétől számított 5 munkanapon napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül, erről írásban értesítést küldünk.

24. A bölcsődei ellátás igénybevételének és a térítési díj megállapításának feltétele: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. számú és 6. számú melléklete szerinti nyilatkozat, az abban foglalt jövedelemigazolásokkal együtt.

A hiányzó igazolások pótlására 15 naptári napon belül van lehetőség. Amennyiben a megadott határidőig nem csatolja a szülő, törvényes képviselő a hiányzó dokumentumokat, abban az esetben kedvezmény megállapítása nem lehetséges, ezért a legmagasabb összegű gondozási és étkezési díj kerül megállapításra.

A térítési díjakra vonatkozó kedvezmények feltételeit a Megállapodás tartalmazza.

25. Kérjük, hogy a mindenkori pandémiás rendeleteket és intézkedéseket maradéktalanul tartsák be!

Érdekképviseleti Fórum:

A bölcsődék Érdekképviseleti Fórumot (Fórum) működtetnek, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az önkormányzat képviselői vesznek részt.

A Fórum feladata

- Megismerje a bölcsőde működését.
- Javaslatot tehet az alaptevékenységet nem veszélyeztető szolgáltatások tervezetében.
- Kivizsgálja a panaszbejelentést.
- Véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél az intézményben ellátott gyermeket érintő ügyben.
- Intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény szakmai ellenőrzését ellátó hivatalnál.

A Fórum szükség szerint, de legalább évente egy alkalommal ülésezik, és egyebek mellett dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról. Intézkedéseket kezdeményez a Józsefvárosi Önkormányzatnál, az Nemzeti Népegészségügyi Központnál, és más hatáskörrel rendelkező szervnél.

A Fórumnak címzett panaszt a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék intézményvezetőjénél kell benyújtani.

A gyermek szülője, törvényes képviselője az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője, vagy a Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A házirend betartása mindenki számára kötelező.

Budapest, 2020. ....

Kocsóné Kolkopf Judit
Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék
intézményvezető

---

bölcsődevezető

Érdekképviselői Fórum elnöke

Napirend 9. pontja

Javaslat a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék 2021. évi beszámolójának elfogadására
(írásbeli előterjesztés)
Előterjesztő: Szili-Darók Ildikó alpolgármester

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének

112/2022. (V. 05.) számú határozata

a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék 2021. évi beszámolójának elfogadásáról

(14 igen, 0 nem, 0 tartózkodás)

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék 2021. évi szakmai beszámolóját az előterjesztés mellékletét képező tartalommal.

Felclős: polgármester

Határidő: döntés napja

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Humánszolgáltatási Ügyosztály
Humánkapcsolati Iroda

Napirend 10. pontja

Javaslat a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék Szervezeti és Működési Szabályzata, valamint Szakmai Programja módosításának jóváhagyására
(írásbeli előterjesztés)
Előterjesztő: Szili-Darók Ildikó alpolgármester

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének

113/2022. (V. 05.) számú határozata

a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék Szervezeti és Működési Szabályzatának, valamint Szakmai Programjának jóváhagyásáról

(14 igen, 0 nem, 0 tartózkodás szavazattal)

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

- 1) jóváhagyja az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti - a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék intézményvezetője által benyújtott -, módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Szervezeti és Működési Szabályzatot, mely 2022. június 01. napjától lép hatályba;
- 2) a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság SZMSZ 7. melléklet 3.1.1. pontjában meghatározott hatásköre gyakorlásának magához vonásával jóváhagyja az

előterjesztés 2. számú melléklete szerinti - Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék intézményvezetője által benyújtott- módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Szakmai Programot, mely 2022. június 01. napjától lép hatályba;

- 3) felkéri a polgármestert az 1) – 2) határozati pontok szerinti, az előterjesztés 1. és 2. számú mellékletét képező dokumentumok aláírására.

Felelős: polgármester

Határidő: a 3. pont tekintetében: 2022. május 31.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Humánszolgáltatási Ügyosztály
Humánkapcsolati Iroda.

Napirend 11. pontja

Javaslat a Józsefváros Közbiztonságáért Közalapítvánnyal kapcsolatos döntések meghozatalára

(írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Pikó András polgármester

**Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
114/2022. (V. 05.) határozata**

**a Józsefváros Közbiztonságáért Közalapítvánnyal kapcsolatos döntések
meghozataláról**

(10 igen, 0 nem, 4 tartózkodás szavazattal)

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a Józsefváros Közbiztonságáért Közalapítvány kuratóriumából a mai nappal visszahívja Csizmadia Benedek kuratórium tagot.
2. a Józsefváros Közbiztonságáért Közalapítvány kuratóriumi tagjaként a határozatlan időre megválasztja Horváth Attilát (1088 Budapest, József körút 2.).
3. a közhasznúvá válás kezdeményezése érdekében elfogadja a Józsefváros Közbiztonságáért Közalapítványnak az előterjesztés 2. számú mellékletét képező módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratát,
4. felkéri a polgármestert az előterjesztés 2. számú mellékletét képező, változásokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat aláírására,
5. felkéri a polgármestert a határozat 3. pontja alapján a közhasznúvá válás kezdeményezése érdekében a Fővárosi Törvényszék irányába benyújtandó dokumentumok aláírására, és a határozat 3. pontja szerint módosított alapító okirat változásainak a Fővárosi Törvényszék irányába történő bejelentésére.

Felelős: polgármester

Határidő: 1.-2. pont esetében: 2022. május 5., 3.-4. pont esetében: 2022. május 23.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Jogi és Szervezési Ügyosztály, Jogi Iroda